

LilaSvart Handbok

några aktivister ur anarkistmiljön i Stockholm

Direkta aktioner

1992

Innehåll

Inledning	7
Några utgångspunkter	10
Organisering	12
Formell organisering	14
Informell organisering	19
Bättre organisering	21
Våra strukturer	24
Möten	26
Mötesdemokrati	27
Att arbeta i grupp	29
Initiativ	31
Starta grupper!	32
Gruppens struktur	34

märksammande av multinationella företags agerande i ”tredje världen”, Shells inblandning i genteknik, etc; shellkampanjen kunde på den vägen ha övergått i ett mer radikalt ifrågasättande av det här systemet. Allmänt gäller att en kampanj *måste* gå vidare till ett allt radikalare ifrågasättande av samhällsordningen för att inte efterhand sugas upp i den.

Hur detta ska gå till, hur en radikaliserings och politisering ska sättas igång, det är en fråga som ständigt uppkommer i kampanjer och sociala rörelser. Det är verkligen ingen lätt fråga. Vad man emellertid kan säga är: Om det sker en radikaliserings, då är det förmodligen inte ett resultat av ett lyckat partibygge eller en sann analys, utan troligen följderna av en rad direkta aktioner, upprepade konfrontationer med polis, domstolar, massmedia osv, och alla diskussioner som förts mellan de individer och grupper som deltar i kampen.

Beträffande förhållandet mellan en kampanj och en social rörelse: För- enklart kan man säga att en kampanj är något som vi själva bestämmer oss för att dra igång, medan en social rörelse är något som vi inte råder över - den dyker upp i en viss samhällelig situation relativt oberoende av våra egna initiativ. Men det finns ofta ett starkt samband. Även om en enskild grupp kan påbörja en kampanj på egen hand, är det mest sannolikt att den får någon respons och utvecklas om den ligger rätt i tiden. Kanske är det så att en kampanj från vår sida egentligen bara kan få en genomslagskraft om den på något sätt är - eller blir - en del av en bredare social eller politisk rörelse.

...utan en del av en rörelse

Att man *utgår från* de skillnader som faktiskt existerar mellan olika grupperingar inom en social rörelse eller en kampanj betyder inte att man slår sig till ro och accepterar skillnaderna fullt ut. Av minst två skäl är det viktigt att försöka *överbrygga* skillnader och förebygga att kampanjen sönderslits av motsättningar.

1. En erfarenhet under shellkampanjen var att sabotageaktionerna *motarbetades* av avlönade och strömlinjeformade funktionärer i institutionaliserade folkrörelser. I ett fall angavs folk t o m till slutet. Man kan naturligtvis aldrig förvänta sig att dessa organisationer och funktionärer ska ställa sig bakom aktionerna; det rör sig om i grunden olika politiska föreställningar. Men man ska försöka få till stånd en så bred acceptans av aktionerna att dessa inte *aktivt* motarbetas av (ledningen för) andra organisationer i kampanjen. Det handlar om *att säkra ett militant existensberättigande* i kampanjen. Den princip man bör hänvisa till är aktionsformernas likaberättigande: man behöver inte aktivt stödja varandras sätt att arbeta, men vi ska *tolerera* deras sätt att arbeta och dom ska tolerera vårt sätt att arbeta.

2. En kampanj kännetecknas bland annat av att det finns åtminstone en gemensam målsättning för de inblandade grupperingarna. Under shellkampanjen var det att Shell skulle lämna Sydafrika. Att stanna vid detta begränsade krav känns lätt torftigt, och många som tog del av sabotagekampanjen gick vidare i sin kritik och ställde mer långtgående krav. Men det är en reell fara att hela kampanjen blir reformistisk och helt integreras i den etablerade politiska processen. "Shell ut ur Sydafrika" är i huvudsak ett humanitärt krav, som är fullt möjligt att förverkliga utan att rucka på de rådande lagarna och ägandeförhållandena, utan att ens vidröra imperialistiska beroendeförhållanden och sexistiska hierarkier.

Det är å andra sidan möjligt att urskilja sidor av shellkampanjen som rymde en utvecklingsdynamik - sidor som hade gjort att hela shellkampanjen politiserats och radikaliserats, istället för att avväpnas och integreras (eller självdö, vilket väl egentligen var det som hände...). Bojkotten av Shell kunde i en större utsträckning än vad som skedde ha lett till ett upp-

Kampanjer	37
Inte en aktion...	38
inte en organisation...	40
...utan en del av en rörelse	42
Direkta aktioner	44
Demonstrationer	46
Förberedelsearbetet	48
Tillsammans och trygga	51
Maskering och fotografering	53
Hur det kan gå till	55
Polistillstånd	58
Civilpolis	59
Polisattacker	60
Utvärderingsmöte	62
Tips inför demonstrationer och blockader	63
Blockader	65
Gatukamp	69
Hästar och hundar	72
Självförsvar	74

Gatubarrikader	76
Ockupationer	77
Praktiska tips	79
Barrikader	81
Försvaret	82
Sabotage	84
Aktionsgruppen	86
Planering	87
Val av mål	89
Aktionen	91
Sabotagemetoder (tekniker)	93
Undgå fängelse!	100
Utan ett spår	103
Pressmeddelande	106
Förhållningssätt till massmedia	108
Gott och blandat	112
Affischering	114
Sprejning	115

ISAK involverade, i alla fall ytligt, en mängd organisationer ur det etablerade reformistspektrat, placerade frågan i det allmänna medvetandet på ett annat sätt än vad vi ensamma kunnat göra, och hjälpte till att skapa det diskussionsutrymme som var en förutsättning för att kravet skulle kunna genomdrivas. Det är lätt att tycka att t ex Roger Hällhag (ISAKs ordförande, som skrev ett brev till Säpo om Brand) är en idiot, men det är lika lätt att se att ISAKs arbete i bojkottkampanjen på ett värdefullt sätt kompletterade sabotagekampanjen.

inte en organisation...

En kampanj är inte en organisation, utan ett flertal, inte sällan radikalt olika grupper som för en tid sysslar med samma sak. Shellkampanjen, till exempel, bestod av ett flertal grupper som alltifrån sossar i ISAK (Isole-ra Sydafrika Kommittén) som bedrev lobbyverksamhet till anarkister som utförde sabotageaktioner - vilka hade det gemensamt att de sysslade med Shell och drev kravet "Shell ut ur Sydafrika".

Det är en gammal vänstermyt att allt måste ske under en och samma organisations tak. Det tänkandet går ut på att man måste samla alla aktiva människor i en organisation (läs: den *egna* organisationen); en stor del av ansträngningarna inriktas på att bygga upp och förstärka en organisation, som sedan, efter uppbyggnadstiden, ska vara i stånd att genomdriva förändringar eller t o m själva revolutionen. Men förutom allt slöseri med tid och kraft som detta innebär, och alldeles oavsett det faktum att makt-hierarkier bevaras intakta, så är detta en modell som är *helt verklighetsfrämmande*. Den modellen för politiskt arbete har inget att göra med hur sociala rörelser ser ut och förändringar genomdrivs alternativt motverkas i dagens läge. Sociala rörelser idag består av en mängd olika initiativ och människor, med olika klassbakgrund, kön, urspungsland, ålder och politiska föreställningar, som på sina respektive sätt jobbar på olika håll i samhället. Det som förenar är definitivt ingen organisation, som alla tecknar medlemskap i, utan det faktum att alla jobbar med någotsånär *samma fråga* och med åtminstone *någon gemensam målsättning*.

Jag tror att det är viktigt att redan från början se och erkänna dessa skillnader, så att man verkligen kan ta fasta på det som är gemensamt och se att de olika arbetssätten kan komplettera varandra. Ta shellkampanjen till exempel. ISAK sysslade visserligen en hel del med att distansera sig från alla hemiska sabotageaktioner och ännu hemskare shellsabotörer. Men vad ISAK också gjorde var att på sitt lilla sätt driva kravet "Shell ut ur Sydafrika", skaffa fram information om Shell och Shells verksamhet i Sydafrika och ställa sig bakom en bojkottkampanj mot Shells produkter i Sverige. Detta skapade en bredare offentlighet vad gäller Shell och Sydafrika än vad Brand och shellaktionerna ensamma skulle ha lyckats åstadkomma.

Färgbomber	116
Smörsyra	118
Rökbomb	120
Molotov cocktail	121
Tårgas	122
Skydda dig!	124
Första hjälpen	125
"Spygasen CS"	126
Repression	127
Klassificering av statlig repression:	129
Prevention - Konfrontation - Vedergällning	130
Funktioner	132
Avpolitisering genom kriminalisering	134
Repressionen är inte alltid likadan	135
Vad bör göras?	137
I konfrontation med rättsväsendet	139
Du är gripen	140
Häktad	142
Husrannsakan	144

Rättegång	145
Förhör	148
Kan man medverka i förhör?	150
Registrering	152
Förhørsdebatt	153
Förräderi!?	154
Yttre angrepp och inre sammanhållning	155
Kröcheraffären	161
KOMMUNIKÉ	165
Alan Hunter om gripandet och tiden i häkte	166
Just do it!	169

etc). Kampanjer handlar dels om att ställa sig uppgifter som är rimliga, dels om att ett flertal människor samverkar under en längre tid för att komma till tals politiskt, dvs för att överhuvud lösa några uppgifter.

Det finns små kampanjer likväl som det finns stora. Det är i princip fullt möjligt för en enskild grupp, t ex en miljögrupp, att själv dra igång en kampanj, t ex mot McDonalds. Vad som krävs är egentligen bara att en bestämd grupp människor är beredd att *kontinuerligt* syssla med ett och samma tema. Viktigt att tänka på är att det finns någon *substans* i kampanjen. Stannar det vid affischer och klotter, vilket hände med "antiyuppi-ekampanjen" på Söder -89, då saknar kampanjen substans och blir hängande i luften. Kampanjen måste ha en egen kraft, vara levande och ha så många sidor som möjligt. En förutsättning för det är att man i kampanjen kombinerar direkta aktioner, diskussionskvällar, flygblad, demonstrationer och egna tidningar - att man kort sagt kombinerar olika aktionstyper med olika former av opinionsarbete.

Inte en aktion...

Vad är en kampanj? En kampanj är inte en aktion, utan en rad aktioner. En rad sammanhängande aktioner, som kopplas ihop genom demonstrationer, diskussioner och gemensamma målsättningar. Ett exempel på en kampanj är shellkampanjen. Shellkampanjen var, vid sidan av bojkotten, en rad sabotageaktioner över en längre tid - till slut uppgick de till sammanlagt över 1000 i Västeuropa. De olika aktionerna i de olika länderna (från Sverige, Danmark och Holland) hängde ihop därigenom att de följde på varandra (och ibland samordnades internationellt), knöts samman av demonstrationer mot Shell och diskussioner om Shell, och förenades av bestämda krav och målsättningar.

Det är inte fel att samtidigt utföra aktioner mot Exxon, Texaco, BP, Gulf eller någon annan vidrig oljemulti. Tvärtom är det principiellt helt rätt. Men en enskild aktion har inte så stor effekt om den inte följs upp av andra aktioner eller genom artiklar, flygblad, affischer, klotter och demonstrationer ställs i ett sammanhang som gör det möjligt för folk, som inte redan är invigda i världens gåta, att förstå den. Om det inte finns en chans för folk att förstå aktionen kommer den inte att leda till någon dynamik - det kommer inte att vara angeläget att förhålla sig till aktionen eller dess syfte: antingen rycker man på axlarna eller fördömer aktionen utan att tänka närmare på saken. Kvar blir den omedelbara effekten av aktionen - som i vissa fall kan vara stor nog - och en mindre grupp människor som blir peppade men redan innan visste vad det handlar om. Detta är inte skrivet för att avskräcka någon från att göra aktioner, utan för att ge uppslag och betona vikten av att placera aktionen i ett sammanhang. Ett sammanhang som utgörs av andra aktioner och våra visioner.

Ett annat sätt att betrakta en kampanj i dagsläget, till exempel shellkampanjen, är att se den som en samling människor, vilka kommit överens om att samla sina krafter och rikta dem mot ett speciellt mål. Det revolutionära motståndet har idag inga möjligheter att på allvar utmana kapitalmakten i sin helhet, dvs alla storföretag på en gång; den praktiska och realistiska konsekvensen blir att koncentrera sig på ett fåtal företag, som är verksamma inom ett speciellt område (olja, vapenindustri, genteknik, porrindustri

Inledning

Vi som skrivit den här lilasvarta handboken är några aktivister ur anarkistmiljön i Stockholm. Anledningen till att vi ger ut boken är avsaknaden av kommunikation och kontinuitet inom rörelsen. Nya kommer och gamla går. Våldigt ofta känns det som om vi börjar om på nytt, trots att det egentligen inte är eller inte borde vara så. Därför ville vi förmedla våra erfarenheter av politiskt arbete i Stockholm och på andra håll.

De erfarenheter vi gjort går inte att skilja från våra tankar om politiskt arbete. Därför är denna handbok ingen fullständig beskrivning av ”hur det faktiskt går till”, utan både mer och mindre. Mindre, därför att vi enbart valt att ta fasta på saker som vi tycker är användbara och intressanta. Mer, därför att vi ibland lägger fram vår uppfattning om hur det borde fungera, istället för att enbart återge hur det faktiskt varit.

Innehållet i handboken ska inte ses som en slutgiltig text, utan mer som ett led i en fortsatt diskussion. Det är mycket som inte är tillräckligt utvecklat och som det kan skrivas mer om. Använd gärna boken som utgångspunkt för diskussion. Dessutom får ni gärna skriva ner era tankar och synpunkter på boken, tillsammans med helt egna bidrag, och skicka till vår kontaktadress: lila svart, c/o Brand, Box 150 15, 104 65 Stockholm. Svartlila är ett försök att överbrygga gapet och glappet i vår kontinuitet och diskussion, vilket kräver ERAN medverkan!

Vi är medvetna om att de tekniker eller tillvägagångssätt som vi beskriver, vare sig det gäller framställningen av smörsyra eller organiseringen av en demonstration, inte är de enda möjliga. Det finns förmodligen ännu bättre sätt, men det här är vad vi kunde komma på. En sak är säker: alla sätt är bra utom dom dåliga när det gäller att bekämpa det här systemet och bygga ett nytt.

Vissa av texterna är översatta, det är då vi hittat bra artiklar utomlands och själva saknat erfarenheter för att skriva något bättre.

Handboken är full av hål. Till exempel saknas ett kapitel om arbetsplatskamp och strejker, det är en stor brist. Där hade vi framför allt velat skriva om utomfacklig kamp, som det finns alldeles för lite tradition av i Sverige. Dessutom saknas texter om juridiska rättigheter, fängelser och fångkamp, närradio och piratradio och överhuvudtaget vår egen media, plus aktionstips och fler sabotagemetoder.

Det första vi tar upp i boken är *organisering*. Vi anser att detta är det viktigaste kapitlet i boken, eftersom det finns en sådan omfattande trångsynthet i mångas syn på organisering och hur man arbetar politiskt. Organisering och demonstrationer var det som vi började skriva om, vi hade

Kampanjer

En sista punkt: Om det handlar om en stor grupp kan man göra arbetet effektivare genom att bilda arbetsgrupper, som ansvarar för bestämda arbetsområden. Man kan till exempel tänka sig en teori-arbetsgrupp, som förser den övriga gruppen med diskussionsunderlag, en tidningsarbetsgrupp, som sätter ihop en tidning, speciella tema-arbetsgrupper, t ex en arbetsgrupp om sexism i en antifascistgrupp. Arbetsgrupper kan koncentrera sig bättre på ett visst tema eller en viss del av arbetet, och var och en vet vad han eller hon ansvarar för.

Fritt översatt ur "Tips und Trix für Antifas", s 28-32.

en hel del erfarenheter och mycket åsikter. De övriga kapitlen har vuxit fram under våra försök att skriva en så användbar bok som möjligt.

Några utgångspunkter

En sak är säker; halvlegala och illegala prylar ska man hålla borta från öppna grupper. Okej, affischering är inte heller lagligt, men allt som går därutöver är riskabelt att göra eller diskutera i en lätt kontrollerbar grupp.

Halvöppna grupper

Till skillnad från öppna grupper är det i en halvöppen grupp på förhand klart vilka som är med i gruppen och vilka som inte är med i gruppen. Det är med andra ord inte möjligt för vem som helst, som råkar ha lust, att vara med på ett möte. Gruppen bjuder själv in till ett möte och offentliggör inte sina möten, men fortsätter samtidigt att jobba offentligt. En halvöppen struktur erbjuder ett bättre skydd gentemot eventuella observationer eller övergrepp av fientligt sinnade individer. Till exempel har många antifascistgrupper bestämt sig för en halvöppen struktur.

Slutna grupper

En sluten grupp utmärker sig, utifrån sett, framför allt genom att den offentliggör så lite information som möjligt om sin egen uppbyggnad (t ex vilka som är med). Man lämnar heller inte ut information om träffpunkter, möten eller liknande. Men det rör sig bara om intern eller för gruppen verkligt viktig information; det får inte gå så långt som att de som är med i gruppen blir paranoida eller överdrivet hemlighetsfulla.

För det mesta har de som är med i en sluten grupp samma politiska övertygelse eller mycket liknande politiska åsikter. I varje fall är en klar politisk ståndpunkt, alternativt en diskussion som går ut på att formulera en klar politisk ståndpunkt, en förutsättning. För när man bestämt sig för att ingå i en sluten grupp har man inte samma möjlighet att föra en förutsättningslös diskussion med utomstående.

En sluten struktur har emellertid den fördelen att folk som är med lär känna varandra bättre och därigenom kan få mer förtroende för varandra. Det är främst betydelsefullt vid aktioner, då förtroende och ansvar är extra nödvändigt.

Det finns också gemensamma problem, som kan dyka upp i alla tre typerna av grupper. Till exempel måste man ständigt vara uppmärksam på infiltratörer (snutar eller fascister). Det måste finnas klart formulerade kriterier för när och hur nya människor kan komma med och jobba i gruppen.

Oavsett gruppens struktur är det likaså viktigt att gruppen är oavhängig, arbetar självbestämt och så kollektivt som möjligt. Det bör inte finnas någon hierarki, inte heller några chefer eller liknande. Det är avgörande att alla som är med i gruppen får del av all information och är delaktiga i alla beslut. Om vi ska nå ett samhälle fritt från herravälde kan vi inte organisera vår kamp hierarkiskt.

Gruppens struktur

Det finns flera olika möjligheter att välja mellan när man ska fastlägga gruppens struktur, Vilken typ av grupp man bestämmer sig för beror huvudsakligen på vilket slags arbete det är tänkt att den ska utträta. I vilket fall som helst är det viktigt att i förväg noggrannt diskutera igenom och gemensamt komma fram till gruppens struktur.

Principiellt kan man skilja mellan tre möjligheter: öppna, halvöppna och slutna grupper.

Öppna grupper

Grupper som jobbar helt öppet har inga problem att utföra sitt arbete offentligt och har också lättare att nå en offentlighet. De kan t ex starta ett kafé, annonsera sina möten överallt och uppmana folk att komma dit. En öppen grupp kan kanske lättare involvera fler människor. Nackdelen är naturligtvis att en öppen grupp är lättare att observera och kontrollera. När vem som helst kan komma till ett öppet möte blir gruppens uppbyggnad och arbete snabbt tillgänglig för var och en som är intresserad, vilket ibland kan få ödesdigra konsekvenser. Dessutom kan en öppen struktur lätt utnyttjas av partifunktionärer eller av grupper och individer som står nära politiska partier. Dessa kan ta över låt oss säga en antifascistgrupp och utnyttja den för sina egna syften, som t ex kan vara att värva nya anhängare till det egna partiet eller enbart göra reklam för det.

I en öppen grupp är det viktigt att klargöra hur beslut ska fattas och ansvar fördelas. Förmodligen är konsensusprincipen inte den allra bästa om man har att göra med en öppen struktur. Ett annat problem är att det alltid kommer många personer bara för att titta, som inte har för avsikt att delta i det gemensamma arbetet och som ger uttryck för en massa smarta idéer som de inte ens själva är beredda att genomföra. Så uppstår snabbt en situation då ett fåtal gör något medan många bara konsumerar denna aktivitet utan att själva medverka. Å andra sidan är det viktigt med öppna strukturer; därigenom kan också oerfarna personer komma med och få ett hum om vad det handlar om.

Den här boken är avsedd för folk som har valt att praktisera motstånd i dagens Sverige. Utifrån vilka utgångspunkter man bedriver sitt motstånd varierar. Vi som ger ut den här boken anser att de beskrivna teknikerna och taktikerna blir mest meningsfulla när de används utifrån en frihetligt socialistisk ståndpunkt.

På A-90 mötet i Stockholm, mars -90, gjordes ett försök att i några få punkter antyda hur ett anarkistiskt ställningstagande skulle kunna se ut idag. Dessa punkter ligger till grund för följande extremt kortfattade och allmänt hållna positionsangivelse. Naturligtvis handlar det om ett försök till positionsbestämning som är i ett oändligt behov av att vidareutvecklas och ifrågasättas. Ordet ”vi” som hela tiden återkommer syftar på de människor som känner sig någotsånär träffade vid en genomläsning.

- Vi eftersträvar självbestämmande på livets alla områden och en rättvis fördelning av samhällets resurser. Detta förutsätter en självförvaltd ekonomi (arbetarnas övertagande av produktionen, de boendes övertagande av husen och så vidare).
- Vi verkar genom direkta aktioner och försöker organisera upp ett motstånd som är antiauktoritärt uppbyggt. Ett ständigt ifrågasättande av de egna strukturerna och den egna praktiken är en annan del av det politiska arbetet.
- Vi vänder oss mot alla former av herravälde. De avgörande konfliktlinjerna i samhället dras upp av kapitalism, patriarkat och rasism, eller de historiskt specifika former som dessa strukturer har antagit i Västeuropa. Den härskande klassen och dess försvarare är samhällets och våra fiender nr 1.
- En fjärde viktig konfliktlinje man inte kan undgå, med tanke på den kvalitativt högre graden av utsugning i den sk tredje världen, är imperialismen. Det vi har att sätta emot imperialismen är en konsekvent internationell solidaritet och en intensifierad kamp i metropolerna.
- Det här leder till att vi står i en grundläggande opposition mot det här systemet och ser den sociala revolutionen som den enda möjliga lösningen.

Organisering

Hur man startar en grupp. Till att börja med finns oftast bara en idé om att organisera sig i t ex en antifascistgrupp, en kvinnogrupp eller en miljögrupp. Eller så vill man starta upp en helt ny grupp. Visst är det viktigt att kunna agera självständigt och oavhängigt, men man måste också veta vad man ger sig in på; förhastar man sig slutar det ofta i kaos och frustration. Därför bör var och en som har för avsikt att bilda en grupp noga tänka igenom saken. För att samla erfarenhet kan det vara bra att först jobba tillsammans med en annan grupp. I varje fall bör man redan från början upprätta kontakter med andra grupper.

Nästa steg är att diskutera igenom själva idén med gruppen. Det vill säga: Vad ska gruppen göra? Hur är det tänkt att gruppen ska utvecklas? Vad vill vi uppnå? Vilka vill vi nå? Hur arbetet i stora drag ska se ut liksom konkreta projekt (t ex en tidning, ett kafé eller liknande) bör i varje fall bli klart så fort som möjligt. Ett *kontinuerligt* arbete är viktigt för varje grupp.

Diskutera också igenom vilken typ av grupp det ska vara. Ska det vara en fast, sluten grupp i vilken bara vissa bestämda personer är med? Eller om man bestämmer sig för en öppen grupp: kanske ska man sprida en tid och plats, dit var och en kan komma som känner för att göra något. Hur ska man gå ut med gruppen och vilka som ska vara med i den beror på vilken typ av grupp det är. Först bör man höra sig för i den egna bekantskapskretsen, men om det är en öppen grupp kanske man också vill annonsera gruppen offentligt.

När man snackat igenom idén med gruppen måste man reda ut konkreta saker som finansiering, träffpunkter och kontakter. Det är också bra om man kan komma fram till en konkret och realistisk målsättning.

Varför organiserar vi oss? Vill man förändra samhället, skapa frirum, göra motstånd eller något annat, så kan man inte vara ensam. Ensam är svag. Genom alla tider har folk slutit sig samman och organiserat sig för att bygga och förändra saker och ting. Vad det handlar om är *samarbete* mellan individer för att kunna agera kollektivt.

Det har gjorts många erfarenheter och misstag i denna ständigt pågående organisering. Vi ska här försöka ge er lite tips och synpunkter på hur man "bäst" organiserar sitt motstånd. Det är en ständigt pågående process som måste diskuteras och ifrågasättas.

Starta grupper!

Formell organisering

Initiativ

När det är en aktion, demonstration eller ett möte, så är det faktiskt någon eller några som tagit *initiativet* och dragit igång det. När det inte händer något så *saknas* det initiativ. Folk i vår rörelse måste lära sig att ta lite mer initiativ och inte bara vänta på att någon annan ska fixa allt.

Om du vet vad du vill så är det bara att sätta igång! Vet du inte vad du vill så är det lite knepigare. Prata med folk om din idé och bestäm sedan en plats och tidpunkt för ett möte. Om du tycker att det är jobbigt och segt i början, så ta det som en utmaning. Bara man har lite framåtanda, så klarar man av allt.

med andra kamrater ”djupdyker” ner i ett speciellt ämne/tema. Kunskap är makt.

Formell organisering är den traditionella, i alla fall i Sverige. Det är att man bildar ett parti, en förening eller liknande, med styrelse, stadgar, medlemskap osv. Folk har en tendens att bygga formella organisationer när de tillsammans vill handla politiskt. Inte sällan är detta ett stort misstag.

- Det *behövs* ingen formell organisation för att ockupera ett hus, organisera en demonstration, driva en bokhandel eller ge ut en tidning. Medlemskartotek, styrelseposter och stadgar är värdelösa i sådana sammanhang. Där räcker det med den *typ* av organisering som varit vanlig i aktivistmiljöer och som i brist på bättre ord kan kallas informell organisering. För det enda som behövs är: *människor*, enskilda eller i grupper, *regelbundna kontakter* mellan dessa människor, oftast i form av gemensamma ställen att träffas (kaféer, pubar, infobokhandlar, folkkök, möteslokaler osv) plus *engagemang*. Det är viktigt att påpeka att dessa ”regelbundna kontakter” kan vara av mycket olika slag. Allt ifrån täta vänskapsband och kollektivt boende, över det att man brukar gå till samma pubar eller folkkök, till, i värsta fall, en tidningsprenumeration.

- Det kan uppstå *situationer* då bildandet av en formell organisation *möjlig* är ett smart drag. Även om man utgår från grundsatsen, att man organiserar sig *utifrån faktiska behov* istället för traditionella föreställningar om organisering, är det inte uteslutet att det någon gång kan finnas behov att bilda en formell organisation. En sådan situation kan eventuellt vara den dagen det börjar hända massvis med saker och vansinnigt mycket folk börjar intressera sig för och söker kontakt med anarkisterna, eller den politiska miljö som ligger bakom aktionerna. Men idag, då motståndet är svagt och högervindarna är starka överallt i samhället, känns en sådan situation avlägsen. Och utifall att den skulle uppstå i framtiden är det extremt viktigt att man i förväg *diskuterar igenom* det eventuella bildandet av en formell organisation. Lika viktigt är det att alla inblandade blir medvetna om den formella organisationens gränser, och att man försöker definiera dessa. Till exempel, vad innebär det att en formell organisation alltid måste vara *legal* och *öppen* för i princip alla?

- I dagens Sverige är en stor del av det arbete som utförs i anarkistkretsar lagligt. Kaféverksamhet, tidningsutgivning, diskussionskvällar och folkkök är exempel på aktiviteter som inte - eller rättare sagt ännu inte - är kriminaliserade. Husockupationer, sabotageaktioner, sprejning och demonstrationer utan tillstånd är däremot olagliga aktiviteter. Det betyder

att *ifråga om allt motstånd som går utöver en rent symbolisk karaktär är en formell organisering inte bara onödig, utan även praktiskt taget omöjlig*. En formell organisation kan inte stå bakom en sabotageaktion eller en demonstration utan tillstånd som ”urartar”, och därmed ta de juridiska konsekvenserna. Det är inte heller möjligt att förverkliga t ex en husockupation inom en formell organisations ramar. Hur skulle det se ut om man informerade om tid och plats för alla möten och aktioner i ett medlemsutskick? Naturligtvis skulle man genast få dit en massa oönskade personer, inklusive poliser.

I ett vidare perspektiv är det just den formella organisationsformens *överskådlighet* som utgör dess största förtjänst, ur säkerhetspolisens och domarkårens synvinkel. Dom älskar medlemsutskick, mötesprotokoll, skriftlig ansvarsfördelning, medlemsregister och öppna medlemsmöten. Och om dom skulle tröttna på den information dom får den vägen, eller om dom skulle börja uppleva organisationen som ett hot, är det hur enkelt som helst att kriminalisera organisationen (med hänvisning till terrorism, rikets säkerhet eller något annat), göra husrannsakan, lägga beslag på medlemsregistret och åtala samtliga medlemmar. En av de viktigaste anledningarna, å andra sidan, till att det trots allt existerar ett militärt motstånd runtom i Västeuropa är det faktum att (de informella) organisationsstrukturerna är så oöverskådliga och svåråtkomliga.

- En formell organisation kan också vara direkt *skadlig* för motståndet; inverka negativt på de människor som ingår i det och deras aktivitet. Det är ett välkänt faktum att formell organisering mycket lätt leder till byråkrati, centralisering och passivitet hos majoriteten av medlemmarna. De flesta medlemmar väntar passivt på att initiativen ”uppifrån” ska dimpaner i brevlådan, även om ”styrelsen” inte formellt besitter några maktbefogenheter. Också vid informell organisering uppkommer maktstrukturer och passivitet, och det är inte alls säkert att de maktstrukturerna och den initiativlösheten är ”bättre” än i formella, frihetliga organisationer. Men man slipper i alla fall två saker: byråkratin och organisationsjiddret.

Med *byråkratin* menar vi allt det arbete och all den energi som går åt till att bygga upp organisationen och att sedan hålla den vid liv. Byråkratin i en frihetlig, formell organisation byggs så att säga upp ovanpå de redan existerande konkreta projekten (tidningar, bokhandlar, smågrupper, kaféer osv). Denna övervakning är inte i och för sig skadlig. Skadlig blir den först när byråkratin hämmar aktiviteten, när en stor del av diskussionerna upptas av rent organisatoriska frågor, eller när energin till byråkratin

Att arbeta i grupp

Alla kan inte göra allt! Vi har alla lite olika intressen, något vi är mer intresserade av, något vi kan/vill lägga ner **mer** energi på. Några är extra intresserade av att bekämpa fascismen, undanröja Scanlink eller av att ockupera hus. Därför är det helt naturligt att vi delar upp oss på olika grupper efter vad vi främst är intresserade av. Även fast vi arbetar med lite olika saker, så är vi ändå del av samma motstånd och rörelse. När fascisterna demonstrerar och vi anordnar en motdemo, så deltar naturligtvis alla grupper och individer, och inte bara antifascistgruppen. Skillnaden är att antifascistgruppen arbetar löpande med att bekämpa fascismen, även när de inte demonstrerar.

Det finns även andra former för att arbeta i grupp. Det kanske inte är något speciellt intresseområde som förenar, utan att man bor i samma kvarter och umgås socialt, eller att man är arbetspolare eller att man spelar i samma rockgrupp osv. Dessa informella vängrupper är också viktiga, speciellt om de agerar som grupper vid större aktioner eller demonstrationer.

Det finns även mer slutna grupper, aktionsgrupper som sysslar med sabotageaktioner och andra direkta aktioner. Vissa av dessa grupper behöver vara hemliga, med tanke på gruppens och individernas säkerhet.

Rörelsens styrka visar sig när alla olika grupper samarbetar vid t ex planerandet och genomförandet av demonstrationer och aktioner. Här kommer vi osökt in på hur det borde fungera. Istället för att t ex 10 personer håller i organiserandet av en demo, så borde det vara 10 grupper. Ifall det finns flera fungerande grupper, så blir organiserandet mycket lättare och bättre. Istället för att en person tar på sig en uppgift, borde det vara grupper som tar på sig uppgifter.

Om det finns likartade grupper i flera städer, så kan det uppstå landsomfattande strukturer där t ex antifascist- och Scanlinkgrupper över hela landet samarbetar med varandra.

Vi måste arbeta lite mer långsiktigt, specialisera oss i ett ämne, för att kunna bedriva seriösa kampanjer. Detta förutsätter att man tillsammans

För vi tror inte på majoritetens diktatur över minoriteten, dvs majoriteten har inte rätt bara för att den är en majoritet.

Det händer ibland att en person stör ett möte, t ex genom att på olika sätt se till att diskussionen om och om igen kommer av sig. Oftast har personen inte för avsikt att störa mötet, utan gör det kanske omedvetet för att han/hon är jävligt ointresserad av det som diskuteras. Erfarenheten visar att folk ofta har svårt för att säga ifrån i sådana situationer, kanske för att det är någon som alla känner och man vill inte verka auktoritär. Men sådana personer måste tystas, så att de inte förstör mötet för alla andra som är där och vill få någonting gjort.

Som mötesdeltagare har man ett ansvar för att mötet blir bra, man kan inte bara skylla ifrån sig och säga att det var en person som förstörde mötet genom att uppträda auktoritärt eller störande. Har man själv uppträtt passivt och inte sagt ifrån, då är man medansvarig till att mötet slutade som det gjorde.

måste tas från de konkreta projekten (t ex i brist på aktiva människor) för att administrera organisationen. Alla som har varit i kontakt med SAC vet hur mycket tid och kraft som går åt till rent organisatoriska frågor, istället för till aktiv handling, konkreta projekt eller innehållsliga diskussioner.

Därmed inte sagt att det går åt *mindre* energi till att hålla en informell organisering vid liv. Att laga mat i ett folkök, att sköta en bokhandels ekonomi, att skriva in artiklar på datorn, att diskutera följderna av en demonstration eller snacka igenom konflikter med människor omkring sig - allt det tar en massa tid och kraft i anspråk. Men därigenom bygger man inga luftslopp och slipper en massa skendiskussioner.

Organisationsjiddret är nära förbundet med byråkratien. Det kan i och för sig vara en styrka att en mängd människor kan deklarerat en gemensam inställning i en viss fråga. Men denna gemensamma inställning kan bara vara följden av förda diskussioner och gemensamma kamperfarenheter. Den kan aldrig komma som ett påbud "uppifrån". Diskussioner om ställningstaganden i olika frågor är viktiga diskussioner - organisationsjiddret blir det antingen när frågorna är oväsentliga eller när Organisationen och dess inställning blir viktigare än människorna som ingår i den och deras inställning. Det är lätt hänt att man känner samhörighet med Organisationen snarare än med de människor som ingår i den - det finns alltför många exempel på det.

I motståndssammanhang är detta ett särskilt stort problem eftersom det handlar om solidaritet och direkta aktioner. Enda lösningen är *att överlåta åt den grupp som har utfört en aktion att offentligt tala för den*. Eventuella organisationers inställning är i princip ointressant - faran för fördömanden och avsolidarisering är alltför stor (vem har inte hört att "organisationen kan skadas"?). Istället kan konstruktiv kritik framföras i interna diskussioner och tidningar. Förutsatt att aktionen inte var fullständigt rubbad - vilket å andra sidan ligger på aktionsgruppens ansvar. De vägledande principerna måste vara aktionsformernas likaberättigande och den ömsesidiga toleransen.

Risken för att en revolutionär, frihetlig organisation skulle självständiggöra sig - tvärtemot sitt syfte - från sin konkreta bas och den kamp som faktiskt förs är inte helt gripen ur luften. Vi nämnde att staten kan komma att kriminalisera hela organisationen. Men det behöver inte gå så långt som till faktisk kriminalisering eller till åtal mot enskilda "ansvariga". Det kan räcka med att *hotet* hela tiden finns där för att förmå organisationen att agera på ett sätt som helt motsäger anspråket på revolutionär praxis. Den statliga repressionen börjar fungera som ett osynligt

kontrollinstrument för den borgerliga ordningen inuti huvudet på organisationsmedlemmarna. Att försvara den egna organisationens existens blir helt plötsligt viktigare än att solidarisera sig med den kamp som förs och de som kämpar.

Mötesdemokrati

Mötesdemokrati är viktigt, men oftast inte så enkelt som man tror. Det största problemet är auktoritära personer, dvs dom som pratar mest och högst, och som t o m avbryter och kör över andra mötesdeltagare. Det man måste försöka göra är att skapa en avslappnad atmosfär där alla som vill får chansen att uttrycka sina åsikter och prata lika mycket. I extrema situationer får man utse någon som för en talarlista och fördelar ordet, men vi menar att man ska försöka undvika detta, för vi borde väl kunna diskutera med varandra utan att någon dirigerar mötet. Men tyvärr är det ändå nödvändigt ibland, till exempel då man sitter på möten med folk från en massa andra organisationer.

Om du sitter på ett möte där det endast är några få som pratar, medan de andra inte får en syl i vädret, så kan du avbryta diskussionen och påpeka att du anser att mötet urartat p g a att det endast är fyra personer som diskuterar med varandra.

När en person uppträder auktoritärt, t ex avbryter någon annan som håller på och pratar, då ska man genast protestera och se till att den som pratade innan får fortsätta. På samma sätt kan man 'ta ner' en person som pratat väldigt mycket och högt under ett möte och be den personen vara tyst ett tag.

Nya personer, blyga personer och andra har av olika anledningar svårt för att prata och göra sina röster hörda i stora grupper. Det finns ingen universallösning på dessa problem, utan det är något som man måste diskutera inom gruppen.

Man kan prova att dela in sig i mindre grupper som sedan återsamlas igen, för många har lättare för att prata i mindre grupper. Eller så kan man efter ett tags fri diskussion låta ordet gå runt ett varv, så att alla i tur och ordning får chansen att uttrycka sin mening.

En annan viktig fråga är hur man tar beslut på möten, alla former av omröstningar bör undvikas, utan man bör istället försöka komma fram till ett förslag, som alla med lite kompromissvilja kan ställa upp på. (För det mesta är detta inget problem.)

Möten

Det finns främst två olika typer av möten. Dels är det dom 'interna' möten som de olika grupperna har för sitt löpande arbete; antifascistgrupper, ockupationsgrupper etc. Dels är det stormötena (plenum) som är till för kommunikationen och samordningen inom rörelsen. Stormötena är främst till för att samordna och planera större aktioner, utvärdera gemensamma aktioner och även som forum där de olika grupperna kan informera om sitt arbete, så att alla vet ungefär vad dom andra sysslar med. Det är bra ifall man har regelbundna stormöten, t ex första lördagen i varje månad. Sedan kan man naturligtvis vid behov ha dem oftare.

Alla behöver inte alltid gå på alla stormöten, t ex så kan några från antifascistgruppen gå på ett stormöte, de informerar sedan resten i sin grupp om vad som sades på stormötet.

Om stormötet är väl förberett, dvs om det finns ett diskussionspapper inför mötet, så kan även förut nämnda antifascistgrupp diskutera 'frågorna' före stormötet, istället för efter.

Överhuvudtaget måste vi lära oss att förbereda möten bättre. Det värsta som finns är att gå på helt oförberedda och ogenomtänkta möten, där inte ens dom som sammankallat till mötet har något konkret att presentera.

Informell organisering

Vi har uppehållit oss så länge vid formell organisering för att det tydligare ska framgå vad informell organisering är. Informell organisering betyder egentligen bara frånvaro av styrelse, stadgar, medlemskap osv. Det är grupper och individer som samarbetar och kommunicerar, med en gemensam politisk inställning. Informell organisering bygger på att man arbetar i grupper (aktionsgrupper, kollektiv, arbetsgrupper, vängrupper eller något annat) och att det finns en kommunikation mellan dessa grupper. Denna kommunikation - som vid behov kan utmynna i konkret samarbete - uppstår genom att man har gemensamma ställen att träffas, för politiska möten och social samvaro (kaféer, pubar, kollektivt boende, infobokhandlar, folkkök, möteslokaler osv). I gränsfallet är denna kommunikation inte personlig utan sker genom korrespondens eller gemensamma tidningar. Även demonstrationer och aktioner med sociala inslag kan i viss mån räknas hit.

Detta utesluter inte att de nödvändiga kontakterna kan knytas och upprätthållas också på arbetsplatser och i bostadsområden. Men det ska sägas att chansen är liten att man på sin arbetsplats eller i sitt bostadsområde i dagens Sverige träffar på folk som man känner någon djupare politisk samhörighet med - vilket dock inte behöver förhindra att man organiserar sig för att försvara de gemensamma intressen som ändå alltid finns. Till det kommer att också vi, som känner politisk samhörighet med varandra, oftast bor och arbetar uppsplittrat, i olika företag, yrken och stadsdelar.

Vår informella organisering bygger på den kommunikationsstruktur som vi själva har skapat - i form av olika media och gemensamma ställen att träffas. Det räcker dock inte med att träffpunkterna och tidningarna bara finns till. Kommunikationen mellan de olika grupperna och individerna måste också fungera: diskussioner måste hela tiden föras och mötena fungera. I annat fall kan den informella organiseringen inte hållas levande och slagkraftig.

Våra strukturer är vår organisering, dvs de existerande grupperna/individerna, träffpunkterna/mötesplatserna, våra aktioner, våra media och möten. För att kunna utveckla och förbättra våra informella strukturer, så måste vi bli medvetna om dem. Vi måste diskutera våra strukturer (organiseringen) och hur vi arbetar. Det handlar om att bygga en motståndsrörelse. Att vi organiserar vår kamp och vårt motstånd i strukturer som står i relation till vår ideologi och vision om det framtida samhället.

Arbetsgrupper och aktionsgrupper: Våra grupper är grunden i rörelsen, det kan t ex vara repressionsgrupper, kvinnogrupper, husgrupper, cafégrupper, tidningskollektiv, bokhandelsgrupper, antifascistgrupper, miljögrupper, antiimperialistgrupper etc. Dessa grupper utgör tillsammans kontinuiteten i motståndet.

Träffpunkter/mötesplatser är förutsättningen för en rörelse. Det är ställen där man umgås socialt, arbetar politiskt, har möten och bör vara ställen dit nya intresserade kan komma och få information och kontakt med rörelsen. Även folk som inte kan gå på alla möten ska kunna komma dit och få information om vad som är på gång. Det kan vara ett café, en infobokhandel, ett ockuperat hus, en infoshop, ett autonomt centra, ett kollektiv, ett folkkök, möteslokaler etc. Desto fler mötesplatser, desto bättre.

Kommunikation är viktigt. Vi måste bli bättre på att informera varandra och folk utanför vår rörelse om vad som händer och är på gång. En viktig bit är regelbundna och öppna möten, där alla i rörelsen kan träffas och tillsammans utveckla motståndet. När det har varit ett möte kan man t ex sammanfatta det som sagts på ett papper och göra det tillgängligt på de träffpunkter som finns.

Om man har en idé, kritik eller något annat på hjärtat, så kan man sätta detta på papper och låta det cirkulera inom rörelsen.

Man kan göra en tidning, ett lokalt infoblad, sända närradio eller göra ett flygblad för att nå folk både inom och utanför våra kretsar. Det är viktigt att man skickar material till våra media i landet, tidningar och radio, och kanske även till tidningar i våra grannländer.

Vi måste även börja dokumentera våra aktioner, demonstrationer och frirum. I andra länder i Europa är det t ex inte helt ovanligt att man reser runt med en videofilm/diabilder och berättar för folk i andra städer om projekt eller aktioner i ens egen stad.

Våra strukturer

Bättre organisering

Att man måste organisera sig är en självklar sanning. Om människor inte kommer samman och samordnar sina aktiviteter, ja då kommer man heller ingenstans. Men: när någon säger att vi måste organisera oss *bättre* kan det vara på sin plats att vara misstänksam. Ropet efter bättre organisering dyker oftast upp när rörelsen eller den politiska miljön inte funkar som den ska eller står inför problem. Det beror naturligtvis på vad det är för problem men generellt kan man nog påstå: det är bland det vanskliggaste som finns att försöka *organisera* bort problem. För det innebär att man går runt själva problemen istället för att tackla dem direkt. Bättre organisering visar sig betyda annan organisering, dvs traditionell, formell organisering. Men man löser *inga* problem genom att formalisera dem. (Vi talar bara om frihetliga organisationer; när det gäller marxist-leninister, som är mästare på att organisera bort problem, löses *ledningens* problem, i alla fall tillfälligt.) Istället för att snabbt ta sin tillflykt till traditionella föreställningar om organisering, bör man först diskutera vilka problem som finns i rörelsen och hur man *direkt* - och inte genom omvägen över Organisationen - kan lösa dem.

Efter att problemen identifierats inser man också lättare vad en bättre organisering verkligen innebär. Ett vanligt problem i den politiska miljön i Stockholm är att alla är intresserade av mer eller mindre allt medan många inte riktigt tar ansvar för något enda. Man kanske inte riktigt kan koncentrera sig tillräckligt på en sak eller nöjer sig med att konsumera politisk aktivitet och fester. Bättre organisering är kanske inte ens i det här fallet en trollformel, men det skulle betyda: en fastare *indelning av ansvarsområden*, både inom och mellan grupperna. Också enskilda personer kan ta på sig särskilda uppgifter.

Ett annat problem är samordning och informationsutbyte mellan grupper. Men det problemet skulle i nuläget utan vidare klaras av genom regelbundna *månadsmöten*, där de olika grupperna, eller representanter från dem, träffas.

Enskilda personer som inte är engagerade i fasta grupper klagar ofta över bristen på information, att de inte vet vad som händer. Information är en känslig fråga därför att den inte får hamna i orätta händer, men också därför att den lätt kan användas som ett maktinstrument av de som sitter inne med den. Ett medium som borde utnyttjas bättre för spridning av information är våra gemensamma träffpunkter. Var och en som knallar till den lokala infobokhandeln eller anarkistpuben (och som inte är snut) borde få reda på vad som är på gång - demonstrationer, möten, evenemang osv - antingen genom anslag, folk man träffar eller genom att fråga.

Frågan är om det inte, i de allra flesta fall, egentligen är *bättre kommunikation* man menar när man kräver bättre organisering. Och då är det kommunikationskanaler och inte organisationsapparater som ska förbättras. Kanaler och forum för information och diskussion. Därutöver är väl strävan till bättre organisering det ständiga försöket att väva samman politik och vardagsliv, kollektivt motstånd och individuella livsutsikter.

papper i en öppen spis eller kakelugn (diskhon), det går också bra att riva allt papper i småbitar och spola ner det i toaletten.

Begreppet direkt aktion blir ofta missuppfattat av både anarkister och deras motståndare.

När uttrycket först användes under 1890-talet betydde det bara motsatsen till 'politiskt' dvs parlamentariskt handlande. Och inom arbetarrörelsen betydde det 'industriell' handling, speciellt strejker, bojkotter och sabotage, vilka uppfattades som förberedelser och repetitioner för revolutionen.

Det viktiga var att ingripandet inte skedde indirekt genom ombud, utan att dom närmast berörda människorna i en situation direkt ingrep i denna situation och avsikten var att vinna ett direkt resultat och inte bara publicitet.

Direkt aktion är inte bara en protest, utan ofta även ett försök att förändra saker och ting.

Direkta aktioner kan ta sig många uttryck t ex strejker, blockader, sabotage, demonstrationer, ockupationer, gatuteater, Robin Hood-aktioner etc.

"Protest är när jag säger att det och det inte passar mig. Motstånd är när jag ser till att det som inte passar mig inte längre inträffar."

(Ulrike Meinhof)

Demonstrationer

Planering

En ingående planering av varje detalj i era aktioner är vad som håller er utanför gallret. När man sysselsätter sig med sabotage är det av stor vikt att se till att man inte åker fast.

Det är viktigt att man som grupp förbereder sig inför en aktion. Det innebär att man diskuterar det utvalda målet, syftet med aktionen och riskerna. Men även hur långt vi kan gå kollektivt som grupp, hur långt vi kan gå som individer - vad var och en är beredd att göra. Man kan även förbereda sig som grupp genom att göra saker tillsammans, som t ex att åka ut och campa tillsammans, så att man lär känna varandra ordentligt och kan lita på varandra. Det är viktigt att skapa en trygghet inom gruppen.

För att en aktion ska bli bra måste den vara välplanerad och det är viktigt att vi utvärderar och kritiserar tidigare aktioner, innan vi går vidare.

Undersök aktionsplatsen:

- **Hur tar vi oss dit?** Ifall ni behöver en bil bör ni överväga att stjäla den, det är **mycket** riskabelt att använda sin egen eller en hyrbil. En annan metod är att ni snor registreringsplåtar och falskskyltar eran bil.
- **Hur tar vi oss in?** Vilka verktyg behöver vi ? Är det larmat? Kan vi fixa larmet?
- **Hur utför vi aktionen?** Vad ska vi göra för sabotage? Vem gör vad? Behöver någon hålla vakt? Vem slår sönder dataanläggningen? Har vi någon tidsmarginal?
- **Hur tar vi oss därifrån?** Tänk ut flera flyktvägar, ifall något 'oväntat' skulle inträffa.

Du ska vara förbered på det faktum att de bästa av planer kan omintetgöras av oförutsedda händelser. Hur du kan handskas med sådana situationer kommer att avgöra din framtid som sabotör.

Allt ni skrivit på papper och alla kartor ni använt under planeringen måste förstöras innan aktionen utförs. Det bästa är att t ex bränna allt

Aktionsgruppen

Vissa aktioner kan utföras av ensamma sabotörer, det bästa är dock att vara en grupp på två till fem personer. Gruppen bör bestå av så få personer som möjligt, men ändå tillräckligt många för att man ska kunna utföra jobbet. Ifall man är fler än vad som behövs till en aktion, kan en person få en stöduppgift. Hans/Hennes uppgift blir främst att gå till aktion ifall en eller flera i gruppen åker fast och organisera solidaritetsarbete med de gripna, skaffa advokater, kontakta media, besöka vännerna på häktet etc etc. Den personen kan lämpligen lyssna på en polisradio medan kamraterna utför aktionen, för att därigenom genast få reda på ifall någon åker fast.

En sabotagegrupp bör bestå av folk som känner varandra väl sedan länge och delar ungefär samma värderingar. Börja lugnt, med lätta mål och enkla metoder, så att ni får aktionsvana och tid på er att börja fungera bra som grupp. För att aktionerna ska fungera bra måste alla känna sig säkra och trygga i gruppen. Om det uppstår konflikter i gruppen måste dessa lösas. Det är bra om man inom sin grupp kan diskutera saker som rädsla, trygghet, stöd, ensamhet, att bli gripen, häktning, eventuell rättegång och straff. Det är viktigt att alla i gruppen på något sätt öppet och direkt deklarerar, att de är beredda att skydda varandra. Psykologiskt sett, är det mycket bättre att man öppet uttalar sin lojalitet gentemot varandra, än att man bara tyst antar detsamma.

Alla länder och städer har sina egna sätt att demonstrera på, beroende på olika traditioner och erfarenheter. Det finns ingen anledning att kopiera vad dom gör på andra håll, samtidigt som det självklart kan vara en stor inspirationskälla.

Allmänt kan man säga att det finns tre typer av demonstrationer. *Spontana demonstrationer* sker då vi vill reagera omedelbart på något som hänt, t ex stormningen av ett ockuperat hus, utvisningen av flyktingar eller startandet av ett krig. Man vill uttrycka sina känslor, sin vilja och beredskap till handling på annat sätt än att dunka näven i bordet därhemma. Vi hinner inte affischera och har inte mycket tid till andra förberedelser heller. Istället får vi mobilisera genom att låta djungeltrumman gå och ringa runt till alla sina bekanta, som i sin tur ringer vidare. Finns det verkligen en upprördhet är det erfarenhetsmässigt inga problem att inom ett dygn, eller t o m inom några timmar, få ihop ganska mycket folk.

Om man inte är så illa tvungen finns det egentligen ingen anledning för en demonstration att hålla sig inom lagens gränser. En demonstration kan *till viss del utformas som en aktion*. En demonstration som går till ett kärnkraftverk kan övergå till praktiskt arbete, dvs sabotageverksamhet, när den kommer fram till målet. Ett utmärkt sätt att förena tanke med handling. Eller om man demonstrerar i en stad, vilket vi oftast gör, kan man se till att det händer en massa kul saker under färdvägen. Är det inte för mycket poliser på plats kan hela eller delar av demonstrationen springa in i ett varuhus eller ett lyxhotell och idka proletär shopping, attackera ett bankkontor eller storma upp i en myndighetsbyggnad. Men om ni planerar detta: tänk på att demon lätt övergår i en kravall eller enbart i kaos. Överväg hur de andra i demon kommer att reagera. Vad man nästan alltid kan göra i en relativt stor demo är ”små” tilltag, som t ex sprejning, korta rusher, jämfotahopp och kasta enstaka färgägg.

En ”vanlig” demonstration är varken helt spontan eller helt aktionsinriktad. Det är framför allt om sådana demonstrationer det handlar i det här avsnittet.

Förberedelsearbetet

En demonstration börjar alltid med att någon kläcker en idé om att genomföra en demonstration. Demonstrationen har alltid ett speciellt syfte och detta är det första man ska snacka om. Vad vill vi uppnå med demon? Vilket politiskt innehåll ska vi ge den?

Detta hänger också samman med nästa fråga: *hur ska vi motivera andra att delta i demonstrationen?* Och *vilka* är dessa ”andra” - vilka vänder vi oss till? Vad för slags människor kan tänkas gå på demon och vem ska demonstrationens politiska innehåll förmedlas till?

Huvudsaken är såklart varför vi demonstrerar; vad vi vill och att vårt budskap är tydligt och når ut till folk. När det känns genomdiskuterat kan man övergå till de praktiska detaljerna. *Färdvägen* bör gås igenom i detalj. Var ska vi samlas och vad händer där? Var ska demon sluta och vad händer sen? Ska det hända något på vägen (korta tal, sprejning, gatuteater eller påhälsning hos eftertraktade objekt)? Alla eventualiteter bör också snackas igenom. Var kommer snuten att vara (framför och bakom, på avstånd eller tätt runtomkring demon)? Kan snuten komma att attackera demon? Och i så fall: hur då och var någonstans? Eller kommer de att vilja spärra in oss (hur, var) och genomföra ett massgripande, alternativt upplösa demon genom att låta folk gå ut enskilt genom polisavspärrningarna? Vilka objekt kommer snuten att skydda, var kommer kravallstaketen att stå osv? Andra viktiga frågor vi måste prata om och vara förberedda på vad gäller snutens taktik är på vilket sätt och i vilken utsträckning dom kommer att använda hästar, hundar, vanliga snutar, specialsnutar (piketstyrkor) och enskilda civilsnutar. Allmänt gäller att det är svårt att *veta* något i förhand. Stockholmspolisen verkar inte ha utarbetat en enhetlig taktik för hur man ska handskas med demonstrationer utan tillstånd. Ibland attackerar

dom med hästar (30 nov t ex), ibland bara med kravallsnutar, ofta låter dom demonstrationerna helt enkelt vara och ibland spärrar dom in hela eller delar av demon med snutkedjor och hundar.

Det är viktigt att vi, när vi snackar om det, inte snöar in på tekniska detaljer eller låter vårt handlande bestämmas av snutens verkliga eller tänkbara

Sabotage är per definition; att med krångel och/eller skadegörelse skada en motsatt part. Det är alltså allt från att maska på jobbet, krossa ett fönster, till att bränna ner en fabrik.

Sabotage har utvecklats som ett komplement till andra kampmetoder, när de mer ’legala/öppna’ metoderna inte har räckt till. Kanske kan man säga att de första moderna sabotageaktionerna dök upp i samband med strejker på 1800-talet, men naturligtvis har folk i alla tider satt kraft bakom sina berättigade krav genom att helt enkelt förstöra det som förstör dem.

I över hundra år har olika individer och grupper tagit till politisk skadegörelse som påtryckningsmedel mot makthavare. Sabotage har alltid varit de maktlösa sätt att sätta tyngd bakom sina ord.

Våra makthavare kommer inte att ge upp frivilligt, de måste besegras. Sabotage är ett av många bra vapen - låt oss använda det!

Sabotageaktioner är något som för det mesta utförs av små grupper och ibland enskilda individer. Sabotage kan aldrig vara centralt dirigerat eller formellt organiserat. En officiell sabotageorganisation skulle genast utsättas för en hård repression i form av registrering, avlyssning, infiltration och slutligen ett fängslande av alla medlemmar. Sabotagegrupper kommer därför alltid att verka på egen hand oberoende av andra liknande grupper. Det enda problemet med detta är kommunikationen mellan grupperna, den kan endast föras via pressmeddelanden och brev i tidningar som publicerar sådan information. Under shellkampanjen publicerades aktionskommunikéer främst i tidningen Brand, men ett tråkigt faktum var att de flesta aktionsgrupperna/individerna aldrig skrev något till Brand eller någon annan tidning.

Sabotage är målinriktad verksamhet. Det gäller att tänka ut vad som är målets svagaste punkt och slå till där. Meningslös och tanklös förstörelse motverkar sitt syfte, det leder till minskat folkligt stöd för aktionerna.

Sabotage är en mångfaldig aktionsform, det kan utföras på nära nog hur många olika sätt som helst och av vem som helst. Sabotage är kul, även fast det är en allvarlig och farlig aktivitet, så finns där alltid en spänning och en känsla av att ha utträttat något.

Sabotage är enkelt, man ska alltid använda dom enklaste verktyg man kan komma på och den säkraste tekniken. Endast i undantagsfall ger man sig in på komplicerade aktioner, som kräver mycket folk och/eller avancerad utrustning. Dom effektivaste aktionerna är oftast de enklaste. Man ska alltid ställa sig frågan; hur utför vi det här, så enkelt som möjligt?

Sabotage

agerande. Vad vill vi? - den frågan måste vi ständigt ha i bakhuvudet. Det handlar om *självbestämmande* i praktiken.

Vi bör inte anpassa demonstrationen efter hur vi tror att den kommer att se ut i massmedia, och utfärda en massa fåniga anvisningar om hur folk ska bete sig (att man t ex bara får gå fyra personer i bredd). Vi demonstrerar inte för massmedias skull utan i första hand för vår egen skull - för det som vi tycker är rätt och riktigt, på det sätt som vi bestämmer oss för.

Det viktigaste inför en demonstration är planeringen och att så många som möjligt deltar i planeringen. Vi kan göra så mycket mer än att bara sätta upp affischer och hoppas att det kommer mycket folk och att det blir en bra demo. Vi kan lägga ner mycket arbete och planering så att demon blir bra och mobilisera så att det kommer mycket folk. Om demon blir bra och rolig så kommer folk också nästa gång. Vi bör planera demon så pass väl att det är helt klart vad som ska ske och att demon har ett klart slut och inte bara fortsätter vidare helt planlöst utan något klart mål. När vi mobiliserar folk till en demo så behöver man inte inskränka sig till sin egen stad, man kan sprida informationen i hela sin region, t ex så är det inget problem för malmöiterna att åka till Lund och Helsingborg och affischera där.

Det finns mycket att tänka på inför en demo; t ex ska vi ha musik i demon? kanske ett rockband på ett lastbilsflak? gatuteater? ett bra tal? hitta på slagord? organisera barnvakt så att även folk med barn kan delta? vilka fixar banderoller?

Tänk på att långa, monotona och uddlösa tal är bland det tråkigaste som finns. Det måste vara kul att demonstrera, det är bra onödigt att 'förstöra' en demo med långa och tråkiga tal. Då tappar folk bara intresset; ibland på vänsterdemonstrationer känns det som om demonstrationsdeltagarna var till för talarnas och arrangörernas skull. Ett eller några få korta, kärnfulla tal bör det vara - det höjer stämningen. Talet kan vara helt sakligt - eller bara fullständigt superpeppande.

En megafon kan vara bra att ha så att talet hörs. Är det en större demonstration, eller om man ska ha musik i demon, får man lov att hyra eller låna en högtalaranläggning. Med megafoner kan man också i en konfliktsituation uppmana folk att hålla ihop och bilda kedjor, respektive säga sin mening till polisen. Men att använda en megafon för att slagorden ska höras bättre under marschen är enbart idiotiskt, det är konstgjord andning, antingen finns det kraft i demon eller så gör det inte det. Något mycket viktigare i sammanhanget är att man hittat på eller kommit överens om bra slagord.

Om det är många personer respektive smågrupper involverade i förberedelsearbetet kan olika grupper redan i förväg ta på sig bestämda uppgifter under demon. Exempel på uppgifter kan vara: *att* hålla i ledarbanderollen, *att* gå längst bak i demon, *att* ansvara för högtalarvagnen (om det finns någon), *att* dela flygblad, *att* ha med sig sjukvårdsutrustning (första hjälpen, ögonsköljning etc), *att* fotografera, *att* sköta kommunikationen inom demon, *att* sitta vid telefonen för att registrera alla gripanden (telefonnumret sprids innan avmarsch genom megafon; när du ringer, säg bara vem som greps var och aldrig varför!) och kolla av vilka som efterhand släpps (eller vid behov koppla in advokat) osv. Ingen av dessa uppgifter är självklar. Det beror på demons karaktär om det behövs en högtalarvagn eller flygblad. Och hur många uppgifter man så att säga kan kosta på sig beror på hur många som är med och förbereder demon.

Det går inte allmänt att säga hur uppgifterna exakt ska vara utformade, det måste diskuteras i själva förberedelsearbetet. Men om alla inblandade vet vad hon/han ska göra, vet vem som går framför och bakom henne/honom, på ett ungefär vet vem som gör vad eller i varje fall kan lita på att det blir gjort - då ger det en trygghet som också sprider sig till dem som inte var med och förberedde demonstrationen.

Dom som bor i huset måste diskutera och enas om hur huset ska försvaras. Tänka igenom vilka vägar polisen kan förväntas komma; från gatan, gården, via taken etc. Med vilka medel ska huset försvaras; vattenballonger, smällare, rökbomber, ägg, signalskott, slangbellor, stenar, dörrar, vattenelement, toaletter, molotovs etc.

Hur bär sig då polisen åt när de stormar ett hus? Deras älsklingsvariant är att gå in genom ytterdörren. Svensk polis är för det mesta utrustad med primitiva verktyg som yxa, bultsax, kofot och vinkelslip. Att bryta upp en barrikaderad ytterdörr med sådana verktyg tar lång tid. Polisen har i princip aldrig visat något intresse för att bryta sig in fönstervägen, de kanske tycker att det är ett alldeles för lågt beteende, typ det är bara kriminella som tar fönstervägen. Enda gångerna de använt sig av fönstervägen är när de kommer i containrar. När polisen stormade Borgen i Malmö importerade de dock ett nytt verktyg från Danmark, på danska kallat rambuk. Rambuk är en metallbalk med fyra handtag, den är brutalt effektiv och svingas av fyra poliser. Rambuken är en murbräcka och används på samma sätt som murbräckor användes på medeltiden, alltså ett verktyg med gamla anor. Rambuken klyver en vanlig ytterdörr i ett högst två slag, om man förstärker dörren kanske den pallar tre till fyra slag, man har med andra ord inte så lång tid på sig att stoppa dom. Dansk polis har även stormat genom brandväggar med rambuken.

En annan stormningsväg är via taket, polisens fördel här är att om dom lyckas ta taket, så kan man inte kasta sten på dom medan dom bryter upp takluckorna, alltså får dom inte sätta sin fot på vårt tak. En annan metod är att dom kör fram en (förstärkt?) piket till ytterdörren och inifrån fordonet bryter på dörren, svensk polis har dock inte ännu försökt sig på detta.

Vi hävdar återigen att det riktiga slaget står på gatan, gå ut - bygg gatubarrikader och jaga iväg snutarna. När de gett upp och åkt hem, rensar ni gatan från barrikader och allt är som det ska.

Försvaret

Efter att man bott i ett hus en period, uppstår lätt en kärlek till huset, vilket gör att man inte vill överge sitt hus frivilligt, den dagen då polisen 'knackar' på dörren.

Ett hus är ur strategisk synvinkel mycket svårt att försvara i längden. Första gången som polisen kommer kan man köra iväg dom, speciellt ifall det kommer som en överraskning att man försvarar huset. Har man däremot gått ut i massmedia i flera månader och sagt att man tänker försvara huset, då har man nog inte så stor chans när polisen väl kommer.

Varför är det så svårt att försvara ett hus? Jo, därför att våran rörelsefrihet är totalt begränsad. Nere på gatan har vi faktiskt mycket större chanser.

Vi bör försöka föra ut kampen på gatan och bygga gatubarrikader. Genom att gå ut på gatan blir vi mycket rörligare och kan gå till offensiv, vilket är lite svårt inne från huset. På gatan kan vi, i alla fall tillfälligt, ta initiativet ifrån polisen. Instängda i huset reagerar vi endast på polisens attacker. Att ta kontrollen över gatorna runt huset är nästan det enda sättet vi kan stoppa en container på.

Ifall det finns ett annat ockuperat hus, så kan folk från det huset falla polisen i ryggen och därigenom skapa kaos bland poliserna. Om det inte finns ett annat hus kan sympatisörer samlas någonstans i närheten och därifrån attackera polisen. Belägrar polisen huset är det *aktiva* stödet från folk utifrån det enda som kan rädda huset från att förr eller senare stormas. Enda sättet att ta initiativet ifrån polisen är genom att komma med överraskningar, göra saker som de inte förväntat sig eller som de inte *kalhylerat* med. Vissa överraskningar kan även komma inifrån huset, men vilka det skulle kunna vara kan vi inte skriva här, för då vore det inga överraskningar.

En rolig överraskning som hela Danmark skrattade åt var när polisen stormade Allotria i Köpenhamn 1983. Ockupanterna hade grävt en tunnel under gatan, genom vilken de lämnade huset, samtidigt som polisen stormade huset med en container. Alla jublade åt blåsningen utom ockupanterna, som hade förlorat sitt hem.

Tillsammans och trygga

Trygghet och tillit skapas inte bara genom att vi organiserar våra demonstrationer bättre. Kanske ännu viktigare är det personliga förtroende vi känner för varandra - en känsla av att vi håller ihop och ställer upp för varandra när det verkligen gäller. Detta underlättas - bland annat - genom att vi går i demonstrationen i smågrupper. Dessa bör vara sammansnade sinsemellan innan. De består (i idealfallet) av människor som känner varandra sedan en längre tid, som är vana att jobba tillsammans, som känner sina gränser och som därför vågar lita på varandra.

Även om vi inte nödvändigtvis måste dela in oss i fasta grupper är det en grundregel att gå tillsammans med folk man verkligen känner. Därigenom blir det lättare att reagera snabbt om snuten (civilare eller andra) får för sig att gripa enskilda och svårare att nästla sig in för folk som inte har i demon att göra. Överhuvudtaget är det lättare att agera i mindre grupper. I en stor välordnad demo utgör gruppen naturligt en rad eller en kedja (i armkrok). I snabba tumultartade situationen är det omöjligt att hålla koll på mer än några enstaka personer samtidigt, men samtidigt bra att hålla ihop. Och inte minst: den trygghet och den säkerhet grupperna känner i sig själva ger styrka och stadga åt *hela* demon.

Framför allt: gör aldrig något helt på egen hand! Ett demonstrationståg är ett kollektiv och de som ingår i det måste tänka på demon som ett kollektiv. Det kanske inte är det lättaste att lära sig tänka och handla kollektivt. Men har man en gång varit med om att en demo agerar samlat, glömmar man inte vilken kollektiv styrka en demonstration kan innebära. I motsats till hur det kan vara när alla personer i demon handlar som enskilda individer - isolerade människokroppar som inte backar upp varandra utan fungerar som biljardklot när polisen slår till. En demonstration är inte platsen för enskilda personers "hjälteed" (eller svek). Det är bara *tillsammans* vi kan uppnå det vi vill.

Se alltid till att agera i grupp. Som enskild är du mycket sårbar. Är du framåt och vill göra saker, utan att vara säker på om andra sluter upp runt dig, då kan du vara lätt att peka ut och gripa. Detta gäller också för folk som går omkring med megafoner eller ger information (i snutens ögon

antar de funktionen av ”ledare”). Men du behöver inte ha gjort någonting; snuten har en tendens att gripa enstaka personer som de kommer åt. Om du avlägsnar dig en bit från demon, gör det alltid i sällskap med andra. Och i flyktsituationer: försök alltid haka på andra! Fly framför allt aldrig ensam in på bakgårdar eller avskilda platser där snuten kan göra vad de vill med dig utan vittnen.

Att en demo är ett kollektiv innebär också att du aldrig ansvarar bara för dig själv. Om du gör någonting under en demo får det troligen konsekvenser även för andra. Kängar en person helt plötsligt in en fönsterruta, då kan de personer som står runtomkring råka illa ut eller bli snea (om de inte är förberedda på det). Men tänk på att det omvända också gäller. Håller en person på att bli gripen måste alla personer som står i närheten solidarisera sig - dvs, riskera att frita personen om det är läge för det - även om man kanske tycker att han eller hon gjort något osmart. Vi måste ha inställningen att alla som går på demon tillhör oss (borträknat civilare & provokatörer). Ett sätt att markera att vi hör ihop och visa att vi verkligen bryr oss om varandra är att gå till det häkte eller den polisstation där de som eventuellt gripits sitter inlåsta. Folk kan gå dit i omgångar efter demon och ropa och ge sitt stöd åt de som gripits. En annan möjlighet är att demonstrationen tar ett beslut när den ordinarie färdvägen har avverkats, eller direkt efter gripandena, att hela demon ska gå till häktet/polisstationen för att sätta press på snuten att släppa de tillfångatagna.

Barrikader

Syftet med barrikader är att **förhindra** polisen från att kunna ”komma och gå” som de vill, **förhindra** dem från att utföra ”spontana” razzior. Syftet med barrikader är också att **fördröja** polisen vid en stormning, att vinna lite tid helt enkelt.

Man måste inse att inga barrikader i världen kan stoppa polisen vid en stormning, det är vårt försvar - vårt kollektiva handlande som möjligtvis stoppar dom och inte barrikaderna. Ordet för att beskriva hur mycket man ska barrikadera är lagom. Man måste kunna bo i huset, stoppa därför alla som vill barrikadera huset sönder och samman. På Borgen i Malmö spikade ockupanterna igen nästan alla fönster för att förhindra polisen från att skjuta in tårgas i huset. Denna vansinnesbarrikadering hade naturligtvis inte kunnat hindra tårgasen från att komma in. De skulle ha fixat gasmasker istället. Det är viktigare att kunna bo och ha det trevligt i sitt hus, än att göra det till en ’ointaglig’ fästning. Det är kanske smartare att öppna ett café, än att fylla hela bottenvåningen med cement. För om det är riktigt allvarligt, då kommer polisen med en container och går därigenom förbi alla barrikader. Därför ska man barrikadera huset så ’lite’ som möjligt. Små, enkla och bra barrikader är att föredra, framför sporadisk, klumpig och dålig barrikadering. Använd därför huvudet när ni barrikaderar och tänk ut finurliga lösningar. Järn är att föredra framför trä och ett svetsaggregat är att föredra framför hammare och spik.

Den enklaste barrikaderingen är att man bara förstärker ytterdörren och byter lås. Sedan kan man ha *mobila* barrikader redo, som vid behov snabbt kan smällas upp och förstärka ytterdörren. I kafélokaler måste det även finnas barrikader som, sätts upp när kaféet är stängt. Kaféet måste arrangeras, så att de inte kan ta den vägen upp i resten av huset.

radiostation etc etc. Exakt vad ni gör med erat hus spelar inte någon roll, huvudsaken är att huset utvecklas till ett centrum för motståndet och att folk känner sig välkomna.

- Det kommer säkert att komma en massa folk för att se vad ni gör och diskutera, bland dessa kommer det även finnas folk som vill delta och kanske också flytta in. För att slippa få in folk i huset där ni bor och för att ha en trevlig mötesplats, har ni såklart öppnat ett infocafé. När det inte finns någon plats kvar i huset, bör man hjälpa alla dom som vill flytta in, att ta ett eget hus. Och detta bör arrangeras så fort som möjligt, annars blir det förmodligen aldrig av.
- Om och när man känner att någonting kanske är på gång, t ex hets mot husockupanter i massmedia eller något liknande, bör man genast sätta igång en motoffensiv. Det enda som skrämmer makthavare i samband med stormningar av ockuperade hus är 'opinionen'. Man måste från första början se till att ha goda relationer med 'alla' grannar. Det största misstag man kan göra är att få grannarna emot sig. Det finns exempel på när ockuperade hus, blivit som ett *folkets hus* i kvarteren. Man kan ha öppet hus, ordna en loppmarknad, anordna folkfester (familjefester!) etc etc.

Till sist kommer dock alltid demonstrationer att vara den mäktigaste *styrkeuppvisningen* man kan åstadkomma. Demonstrationer kan avslutas med en folkfest i och utanför huset. Läs demokapitlet. Namninsamlingar och affischer som uppmanar folk till att ingripa vid stormningar är andra bra sätt.

Det bästa är om man kan få huset till att bli en social mötesplats, inte bara för folk som "oss", utan grannarna ska också tycka om att hänga på vårt hak. Detta förutsätter att det finns någon regelbunden utåtriktad verksamhet i huset, typ ett café, biokvällar, en infoshop etc.

Maskering och fotografering

Hur man ska handskas med maskering och fotografering beror först och främst på demonstrationens karaktär. Men det är å andra sidan inte omöjligt att föra en allmän diskussion om det.

Att snuten fotograferar kan vi inte göra så mycket åt. Och att pressen alltid kommer att vilja ha "actionbilder" är väl också något vi måste leva med. Det vi måste diskutera är hur vi ska ställa oss till fotografering i demonstrationer. I Stockholm finns det flera exempel på hur människor i efterhand fått se sina (omaskerade) ansikten på bilder, *som tagits av enskilda personer som gick i demon* och som snuten säkert skulle vilja ha. Två saker är grundläggande i det här sammanhanget. För det första, frilansfotografer, även de som är sympatiskt inställda till oss, är tvingade att sälja sina bilder på den fria marknaden. Det andra är att enskilda individer som plåtar lätt faller offer för statlig repression; det räcker kanske med påstötningar från två polismän på plats för att filmen ska beslagtas.

Å andra sidan är det viktigt att *någon* plåtar eller filmar polisövergepp, respektive återger den glädje och kraft som finns i våra demonstrationer samt förevisar banderoller och andra politiska och konstnärliga skapelser. En lösning på problemet kan vara att även de som plåtar/filmar handlar i grupp. Det skulle innebära att man avråder från all fotografering som utförs av enskilda personer. Och att den bestämda grupp som ska dokumentera demon är med på förberedelsemötena så att de är insatta i vad som ska hända, eller kan hända.

Och så var det här med maskering. Utgå ifrån att allt du gör fotograferas eller observeras av motståndarsidan! Om du inte vill sitta på Norrmalms polisstation och se bilder på hur just du sparkade en snut när din kompis fritogs, är du tvungen att maskera dig. Likadant om du vill att Säpo eller Krim inte ska ha reda på att just du var på just den demonstrationen. Tänk på att du, ur säkerhetssynpunkt, bör vara maskerad redan från början och att det kanske inte räcker med att vara maskerad. Genom t ex klädsel, avvikande maskering och kroppsbyggnad kan man också bli identifierad.

Därmed inte sagt att man alltid ska vara maskerad under en demo. Det bör diskuteras inför varje demo, utifrån vad man vill med den. Men det

är en tumregel att alltid *ha med sig* något att maskera sig med. Även hur man ska maskera sig (palestinaschal, halsduk, röjarhuva) bör diskuteras innan. Det är ju bra om alla maskerar sig på ett någorlunda enhetligt sätt, anpassat till situationen.

Praktiska tips

När man hittat ett lämpligt hus, är det bra om några ur gruppen tar sig in i huset och kollar i vilket skick huset befinner sig. Det är bra ifall man har lite kontakter, känner någon som kan el och rörmokeri. När man tittar på huset, bör man från början tänka ut hur det ska barrikaderas.

Hur pass lyckad husockupationen blir beror mycket på hur bra man förberett aktionen. Det viktigaste är att man är en grupp som planerat aktionen tillsammans och att man i gruppen diskuterat igenom allt; varför man ockuperar, hur ockupationen ska gå till och vad man gör ifall/när polisen inte stormar huset. Man bör ha en klar plan för huset och hur ockupationen ska genomföras:

- Hur går vi in? Smyger in i nattens mörker eller brakar in mitt på ljusa dagen? Båda har sina fördelar och nackdelar. Det är bara att välja vad som passar er bäst vid just den här ockupationen. Det är en fördel ifall man har lite tid på sig inne i huset innan ockupationen upptäcks och blir offentlig.
- När man kommer in är det bäst att få barrikaderingen överstökad så snabbt som möjligt, dock kanske inte mitt i natten. (Byggjobbarna börjar föra oväsen ca klockan 6 på mornarna.)
- Börja städa och inred ert nya hem. Ställ i ordning ett kök och ett vardagsrum. Gör er hemmastadda och laga den första gemensamma måltiden.
- På ockupationens andra dag (huset är inte stormat hurra!), slår ni upp portarna till ert infocafé och bjuder in grannarna på ett möte.
- Nu är det bara fantasin som sätter gränser för vad ni kan göra med ert hus. Huset behöver säkert renoveras lite - målas och så. Nu kan ni starta allt ni drömt om; ett bageri, ett bok- och skivcafé, en pub, en cykelverkstad, ett disco, en konsertlokal, ett snickeri, en motorcykelverkstad, en smedja, ett tryckeri, en tidning, en restaurang, en

Ockupation som metod för att expropriera egendom har en lång tradition. På 1600-talet fanns det en religiös sekt som kallades *the Diggers*, därför att de utan tillstånd brukade odla upp den rikemansjord som låg i träda. En av sektens ledare, Winstanley, sa att lagarna är den härskande klassens instrument för att undertrycka folket.

I Brasilien har hemlösa under hela 80-talet ockuperat mark, utanför Diadema fanns t ex byn *Vila Socialista* med över 2000 invånare. Tyvärr är denna by idag stormad, men enligt uppgift ska det finnas massvis med mindre byar runt om i hela Brasilien. Detta är inte ett kåkstadsfenomen, utan det handlar ofta om jordlösa bönder, som ockuperar jord och odlar upp den.

En annan vanlig aktionsform under hela 1900-talet är fabriksockupationer, då arbetare i samband med strejker ockuperat sina arbetsplatser för att sedan i många fall, starta produktionen i egen regi.

Det här kapitlet ska dock handla om när folk ockuperar tomma hus, för att först och främst lösa sin bostadssituation. Bostadsockupation kan även ses som en protest mot dagens vansinniga hyror och mot att man överhuvudtaget ska betala pengar för att få någonstans att bo.

Hur det kan gå till

Som med allt annat är det vana och erfarenhet som gör oss till duktiga demonstranter. Men vi måste också ha förmågan *att lära av gjorda misstag*. Vi ska ge några konkreta exempel som direkt faller oss in.

17 mars 1990. En piket kör rätt in i demonstrationståget. Folk jagar iväg snutarna, varefter större delen av demon hals över huvud springer ner mot riksdagen. Där stoppas de duktigt andfädda demonstranterna av en poliskedja; de tillåts inte fortsätta som en samlad demonstration. En samling människor drar därifrån och biter sig planlöst fast i centrum. Hur skulle man kunnat undvika detta förlopp? (OBS, beskrivningen tar bara fasta på de negativa sidorna.)

- Hade demon varit väl samlad hade piketen aldrig kunnat köra in i demon. Det allra bästa hade förstås varit om demon varit ett block. Det vill säga, om den hade bestått av kedjor (folk i armkrok), som sluter upp tätt bakom varandra. Snuten tänker sig för både en och två gånger innan de attackerar ett block eller en väl sammanhållen mängd människor. Man flyttar inte 400 människor i kedjor så där utan vidare och det är svårt att splittra en sådan demo.
- När piketen hade fått på nöten och stuckit ifrån demon skulle vi lugnt och sansat ställt upp oss i kedjor. Särskilt som inga andra snutar fanns i en omedelbar närhet. Och tur var väl det, för erfarenheter från andra länder visar att just i sådana situationer - när en demo mer eller mindre panikartat börjat springa - har snutarna (som inte är robotar, utan människor) en tendens att bli väldigt stressade. Detta leder till att de sätter efter och det är oftast dom som hamnar lite på efterkälken som får stryk. Det kan därför, i vissa situationer, vara direkt oansvarigt att börja springa! Det är överhuvud en tumregel, att man i pressade situationer bör gå så lugnt till väga som möjligt. Och detta sägs inte för att bannlysa spontaniteten och vreden utan för att samla och rikta den.

- Då folk kom fram till snutkedjan bortom riksdagen och inte på en gång bröt igenom denna, samtidigt som det strömmade till fler och fler snutar, skulle vi också ha agerat mera samlat. Vi skulle helt enkelt ha stått där i kedjor och i megafon meddelat snuten vår avsikt att fortsätta demonstrationen som planerat. Vi hade ingen brådska. Hade snuten trots allt envisats med att hindra oss från att gå vidare, då skulle vi tillsammans tvingats fatta ett beslut hur vi skulle göra. Jättelika stormöten funkar inte i det här sammanhanget. Är vi något sänär indelade i grupper innan, kan representanter från varje grupp träffas och överlägga eller fatta snabba beslut. Dessa representanter bör vara utsedda i förväg och representera gruppens ståndpunkt i så hög utsträckning som möjligt. Det är viktigt att den interna demokratin även funkar på en demo, samtidigt som vi är i stånd att fatta snabba beslut.

6 maj 1989. Ett gäng skinnhuven attackerar täten på en demo i Gamla stan. De drar sig tillbaka, inser att de är chanslösa, bara för att slå till igen när större delen av demon passerat. Bakersta delen av demon splittras delvis och enskilda personer får problem med fascister. Demon fortsätter och de som går längst fram vet absolut ingenting om vad som har hänt längre bak i tåget. Detta skulle kunna ha undvikits om det hade varit bättre kommunikation inom demon. Till exempel genom radiokontakt (walkie-talkie) mellan bakre och främre delen av demon. Enskilda personer eller mindre grupper kan också ha till uppgift att förflytta sig och sprida information.

30 nov 1991 är ett annat exempel på hur viktigt det är att ha fungerande informationskanaler. Då ockuperade tusentals människor Karl XII:s torg i Kungsträdgården. När det började bli oroligt samlade sig merparten runt statyn där ljudanläggningen var placerad. Men eftersom ringen av människor blev kompakt och eftersom det saknades walkie-talkies fick demonstrationen ingen information och kunde inte heller informera i högtalarna om vad som hände. Därmed skars en stor del av demon i praktiken av från händelserna och fascistangreppen i torgets utkanter.

30 nov 1991 fungerade på det hela taget mycket bra, men ett annat problem (som inte är unikt) var att ingångna överenskommelser i en del fall inte hölls. Dels därför att överenskommelserna inte var tillräckligt tydliga, dels därför att vissa inte gjorde vad dom tagit på sig att göra. Detta hade kanske kunnat undvikas om man i överenskommelsen om uppgifter

Ockupationer

varit konkretare, och därigenom försökt förvissa sig om att folk inte bara snackade löst ut i luften på möten utan även tog ansvar för vad dom sa.

Gatubarrikader

Gatubarrikader byggs av allt löst som man kan hitta på gatan eller i närheten, från små plankor till bilar, containrar och byggbaracker. Gatubarrikader är endast positivt och alltid till vår fördel. När väl den första barrikaden är byggd, bör man genast bygga fler. Desto fler, desto bättre.

Gatubarrikader är främst en fysisk avgränsning av vårt 'befriade område'. Det känns tryggare att stå bakom en barrikad, samtidigt som det är mycket svårt för polisen att inta en gata med barrikader. Det är naturligtvis besvärligt för grisarna att klättra över en barrikad, samtidigt som de ska hålla upp skölden för att skydda sig mot våra stenar.

Gatubarrikader beskär polisens rörelsemöjligheter, de kan inte köra in bilar eller piketer i vårt befriade område och de kan inte rida in med hästar heller för den delen.

Gatubarrikader beskär även polisens rörelsemöjligheter genom att ställa till trafikchaos, därför är det alltid bra att bygga gatubarrikader, även om man inte står kvar och försvarar dem. Ibland kan det även vara taktiskt bättre att hålla sig i rörelse, än att stå kvar vid en barrikad och försvara den. Det beror naturligtvis på situationen och var man befinner sig, ifall man är på hemmaplan eller i "fiendeland". I *fiendeland* är det oftast bäst att hålla sig i rörelse och hela tiden ligga ett steg före polisen.

I pressade situationer, när man t ex tvingas retirera inför en 'övermäktig' polisstyrka, kan man vinna tid genom att antända några gatubarrikader. Du antänder dom lämpligast med några molotovcocktails. När väl branden kommer igång så blir rökutvecklingen enorm och detta ger oss både tid och tillfälle, att försvinna, byta kvarter eller något annat.

För att kunna besegra (vinna små segrar) polisen i gatukampssituationer, måste vi arbeta mer i små grupper, ha en stark sammanhållning och se till att vi har initiativet.

Polistillstånd

Ska man söka tillstånd eller ej? Det kan vara bra att veta att man enligt lagen har lika stor rätt att demonstrera med som utan polistillstånd. Och även om det inte vore så, så spelar det ingen roll för oss, eller hur! - Lagar är väl till för att brytas, eller?

I Stockholm var det dåliga erfarenheter med polisens tillståndssektion, som ledde till att folk bestämde sig för att inte söka tillstånd längre, men sedan har det också blivit en ideologisk fråga - ska vi söka tillstånd av polisen för att demonstrera?

Om man tänker arrangera en demo med andra grupper/organisationer 'måste' man för det mesta söka tillstånd för att få dem att ställa upp, men inte alltid. Den 30:e november har ett flertal organisationer de senaste åren demonstrerat tillsammans mot fascisterna, men det beror nog mest på att polisen vägrat ge oss några tillstånd och på tvåårsdagen av Intifadan dec 89, demonstrerade vi i Stockholm med *Palestinagruppen i Stockholm* utan tillstånd.

Tillstånd söker du annars hos polisens tillståndssektion, där du fyller i ett papper med ditt namn, organisation (hitta på någon) och demorutt. Detta kostar i dagsläget ca 70 kr. Om du har tur får du en vecka senare tillståndet utan några problem, annars kommer någon polis att höra av sig till dig och vilja ändra på rutten, tidpunkten eller t o m datumet. Efter att hon/han givit dig någon konstig förklaring (t ex för många demonstrationer och polisbrist), kommer han/hon föreslå att du drar tillbaka din ansökan och lämnar in en ny. Detta vägrar du och kräver istället att de ska skicka ett skriftligt avslag. De försöker alltid lura folk att dra tillbaka sina ansökningar, så att de ska slippa förbjuda demonstrationen, det ser bättre ut i statistiken. Du vet Sverige är ett demokratiskt land, här förbjuds inga demonstrationer, utan folk drar tillbaka sina ansökningar istället, för att polisen säger åt dem att göra så. När du har med snutar att göra så gäller det bara att vara så kompromisslös som möjligt.

Självförsvar

- **Maskering** - För att man inte ska kunna bli identifierad för det man gör så bör man vara maskerad med t ex en svart mc-huva, palestinasjal eller något annat.
- **Armskydd** - är bra att ha så att man kan parera batongslag och skydda sig mot hundarna. Ett vanligt underarmsskydd som finns i sportaffärer, duger mot batongslag.
- **Hjälm** - det kan vara bra att ha en hjälm i vissa situationer för att skydda huvudet mot batongslag.
- **Gasskyddsglasögon** - Polisen har ännu inte använt tårgas mot oss vid konfrontationer på gator, men ifall de börjar göra det kan det vara bra att veta att gasens främsta effekt utomhus är att man inte kan se, skyddar man bara ögonen så klarar man av mycket tårgas. Simglasögon och skidglasögon fungerar utmärkt.

De *vapen* som man kan behöva under gatukampen, sten och flaskor, hittar man på platsen. Det finns ett roligt *vapen* man kan köpa i båtaffärer, det är signalpennor (pistoler). Andra traditionella vapen är slangbellor, smälare och molotovs. Det är bra ifall man är organiserade i små grupper, som spontant kan ta på sig olika uppgifter när situationen påkallar detta. Som att t ex gräva upp cementblock ur trottoarerna och krossa dessa till kastvänlig storlek, 'ta hand om' civilare som befinner sig inne i folkmassan eller för nära denna, några grupper som går i första ledet, några grupper som bekämpar hästarna och hundarna etc.

Ofta behövs det mycket sten, denna får man genom att gräva upp cementblocken ur trottoarerna och krossa dem i mindre bitar. Det första cementblocket kan det vara knepigt att få upp, men när man väl fått upp det första går resten som på räls. Ett bra verktyg här är en kraftig skruvmejsel, som du först använder till att skrapa bort gruset runt stenen och sedan bänder upp den med.

Civilpoliser

Vad ska vi göra åt civilpoliser som fotograferar och/eller videofilmar demon? Hur förhindrar vi eller försvårar vi deras registrering? Vad ska vi göra med civilare som försöker gå i demon? En demonstration bör vara som ett befriat område, inne i demon bestämmer vi och dit har polisen inget tillträde. Demosar är ett av de tillfällen då vi kollektivt konfronteras med makten och dess våldsapparat. Det är viktigt att vi vid sådana tillfällen känner kollektiv styrka och **inte** känner oss ensamma och utelämnade.

Polisattacker

Hur vi ska agera ifall polisen försöker stoppa demon eller ifall de försöker massarrestera hela demon, det bör vi diskutera, planera och förbereda oss inför innan demon äger rum, ifall vi tror att det finns minsta lilla risk för att de kan hitta på något sådant. Så att det finns en gemensam handlingslinje som alla är införstådda med. Det första som gäller är sammanhållning, att vi inte låter demon splittras. Det måste även finnas grupper som är beredda att försvara demon, som kan ställa sig i första ledet och ta emot lite stryk.

På alla demonstrationer är det en massa nya och oerfarna människor, man kan knappast förvänta sig att de reagerar på annat sätt än att de vill springa när grisarna anfaller. Folk som går i en demo för första gången måste skyddas mot polisen, så att de vågar delta i framtida demos. Därför måste det finnas folk/grupper som bestämt sig och förberett sig på att försvara demon redan innan den äger rum, så att den inte splittras i panik och kaos. Sedan måste alla andra vara inne på att backa upp dem som står i första linjen. Genom att gå i kedjor (armkrok) håller man demon tät och väl sammanhållen, det blir då svårare för polisen att gripa enskilda personer.

Det finns ingen anledning att provocera polisen i onödan, men vi ska samtidigt naturligtvis genomföra det som vi tycker är rätt. Har vi t ex en demonstration utan tillstånd, så är det inget som hindrar oss från att meddela poliserna på plats, vilken väg vi tänker gå. Polisen har ibland visat en tendens till att bli jävligt stressade av det faktum att de inte vet vart vi tänker gå.

Sedan är det det här med styrkeförhållanden, vi måste få en känsla för vad vi kan göra och vad vi inte kan göra i olika situationer och det hänger ofta intimt samman med hur pass väl förberedda vi är. Är vi konfronterade med en polisapparat som är större och klart starkare än vad vi är så är det nog idiotiskt att ge sig in i en konfrontation.

Blir vi t ex inringade och vi känner att kan göra en utbrytning, så är det inget att snacka om. Är övermakten för stor, t ex att de ställer upp tredubbla polisled, så är det kanske onödigt att ens försöka. Antirasist de-

håller din glass med. Detta ger dig en möjlighet att välja åt hunden och hålla något i den arm du 'vill' att den ska bita dig i, förslagsvis den arm du har ett skydd på.

När hunden väl bitit sig fast i armen, är det bara att ge den ett lätt slag på den avlånga nosen, detta gör så fruktansvärt ont att den genast släpper taget. Ett slag på nosen i ett sådant sammanhang kan även göra hunden strykrädd, vilket gör den obrukbar, eftersom den då inte vågar bita i folk p g a att den sammankopplar det med fruktansvärd smärta.

Hästar kan även bekämpas genom att man ger sig på hästföraren (från hästens sida) och sliter ner honom från hästen, slår honom och leder iväg hästen. Flaggor och banderollpinnar kan effektivt användas mot hästföraren, samtidigt som några är beredda att från andra hållet slita ner honom.

Hästar och hundar

I olika sammanhang då vi är konfronterade med polisen, sätter de in hundar och hästar mot oss. Vi måste diskutera hur vi ska handskas med detta problem och förbereda oss inför demosar, så att vi kan ta itu med det och stoppa polisens användande av djur mot oss.

Både hästar och hundar har starka luktsinnen och detta kan man utnyttja. Salmiak är ett vitt pulver som går att köpa på apotek under namnet Ammonii Chloridum och är utmärkt mot både hästar och hundar. Du tar en näve salmiakpulver och kastar det i trynet på djuret, effekten blir att djuret rygger tillbaka. Det ger alltså bara en tillfällig effekt.

Man kan även använda sig av ammoniak, detta bör man dock slänga på marken framför djuren och inte på dem.

Ett annat sätt att bekämpa hästarna på är att strö ut sten eller glaskulor (ärtor?) på marken framför dem. Det finns två teorier här; den ena säger att det gör så otroligt ont i deras hovar att gå på kulorna, den andra säger att hästarna får för sig att de inte har fast mark under hovarna. Vilket det än är så är metoden effektiv.

Vill man uppnå en mer permanent effekt, dvs så att polisen slutar att använda djur mot oss, så får man ta till andra metoder. Man kan t ex göra djuren skotträdda. En hund som är skotträdd är helt oanvändbar som polishund. Då kan det vara intressant att veta att 'utbildningen' av en polishund tar flera år och kostar ca 200.000 kronor.

Alla djur är naturligt skotträdda, men på polisens djur har de tränat bort detta. Men gör vi dom skotträdda (igen), kan de inte träna bort detta igen. De är alltså obrukbara som polisdjur och polisen har faktiskt ett mycket begränsat antal hundar och hästar.

Hur gör man dom då skotträdda? Jo, genom att överösa djuren med kraftiga smällare och fyrverkerier.

Om vi gör tillräckligt många polisdjur skotträdda/obrukbara, så kommer polisen att dra sig (sluta?) för att sätta in dem mot oss.

Om du blir attackerad av en polishund kan det vara bra att veta att den är tränad att hugga mot den arm som du håller ett 'vapen' i. Eftersom en hund inte vet vad ett vapen är, så hugger den dig t ex i den arm som du

mon den 31 mars 1990 i Stockholm, när de stängde in ca 100 personer vid Stureplan, visade att ett tätt kravallpolisled är helt chanslöst mot oss när vi målmedvetet gjorde en utbrytning, och då hade vi inte ens förberett oss.

Om vi nu av någon anledning inte gör en utbrytning (inte lyckas?), så finns det ingen anledning att demon upplöses innanför avspärrningarna i väntan på att vi en och en plockas ut för vidare transport till häktet. Vi bör hävda vår rätt att demonstrera och stå som en demo i kedjor (armkrok) i väntan på vidare marsch. Samtidigt kan man förhandla med polisbefälet via megafon. Står man i kedjor har poliserna väldigt svårt att slita ut enskilda individer och de kanske t o m till slut anser att det är enklare att låta oss fortsätta demon (faktiska erfarenheter från Tyskland). I vilket fall som helst ska vi inte underlätta deras arbete vid massarresteringar.

Blockerar polisen vår väg, så kan vi stanna demon och fråga dom vad dom håller på med och försöka förhandla oss förbi, leder detta ingen vart så tar vi bara en annan väg. Vi ska inte låta oss luras in i konfrontationen, där poliserna är väl förberedda och vi inte är det.

- Om du har **armskydd**, så kan du parera batongslag utan att det gör ont.
- Om du grips under en demo, så ska du **vägra uttala dig** i polisförhöret.
- **Droger och alkohol** hör inte hemma på demos eller andra aktioner (det försämrar reaktions- och omdömesförmågan).
- **Fickalmanackor**, telefonböcker, brev mm, som du inte absolut behöver, hör inte heller hemma på demos eller andra aktioner. Polisen gillar kopieringsapparater.

Utvärderingsmöte

Efter en demonstration är det viktigt att vi träffas och vädrar åsikter - vad hände egentligen? Vad var bra och vad var dåligt? Berodde det på dålig planering? Hur kan vi göra det bättre på nästa demo? Tid och plats för utvärderingsmötet bör vara bestämt redan på förberedelsemötet så att så många personer som möjligt kan delta i utvärderingsmötet.

Exempel på diskussionsfrågor:

- **Var det en bra demorutt?** Såg många demon? Vilka såg demon? Hur var reaktionerna?
- **Hur var stämningen i demon?** Var parollerna/slagorden bra? Användes megafonen vettigt? Fungerade det bra med lastbilen?
- **Hur många smågrupper verkade i demon?** Hur påverkade det demon?
- **Hur fungerade försvaret av demon?** Fungerade kedjorna? Uppstod några luckor? Fanns det några svagheter?
- **Fungerade kommunikationen och samarbetet mellan olika grupper inom demon?** Hur fungerade samarbetet med de andra organisationerna?
- **Sitter någon häktad från demon?** Ska vi göra en solidaritetsaktion?
- **Hur går vi rent praktiskt och politiskt vidare?**

Det bästa sättet att splittra polisens resurser och förvirra dem är genom avledande manövrar. Några personer kan lämna gatukampen och t ex angripa ett mål några kvarter bort eller bygga en gatubarrikad i någon stor trafik Korsning. Andra som av någon anledning inte befinner sig i gatukampssituationen, men som hör talas om den medan den fortfarande pågår, kan ge sig ut på gatan och ställa till oreda. Därigenom skulle det kunna uppstå 'kaos' på flera håll i staden samtidigt. Detta skulle naturligtvis ge polisledningen hjärnblödning. De skulle tvingas avdela polisresurser för att lösa dom mindre 'kaosen' runt om på stadens gator och därigenom skulle det bli färre poliser kvar vid den egentliga gatukampen. Denna strategi har använts med framgång i bl a Holland och Danmark för att stoppa/försena pågående stormningar av ockuperade hus.

När väl gatukampen är ett faktum, finner sig ett ypperligt tillfälle att attackera allt det man hatar och föraktar; banker, försäkringsbolag, myndighetsbyggnader, porrbutiker, gallerier, polisfordon, resebyråer etc. *Förstör det som förstör dig.*

I konfrontation med polisen så övergår ibland våra manifestationer i regelrätt gatukamp. De försöker stoppa, bekämpa och bura in oss. Vi måste lära oss att handskas bättre med dessa situationer och även välja när vi ger oss in i konfrontationer och när vi inte gör det.

Stockholmspolisen gillar kravallstaket. När helst något ska spärras av, så släpar de fram kravallstaketen. Det behövs färre poliser för att hålla en gata ifall de har staket, **och de är ofta få!** Staketen verkar även ha en stark psykologisk effekt, de är nämligen lätta att välta och de välts ofta, men folk hoppar sällan förbi dem.

I konfrontationen är poliserna ofta få, men använder hundar och hästar som uppbackning för att hålla avspärningar, skapa panik och skingra oss med. Det faktum att poliserna är få, de är nästan alltid färre än oss, gör att vi nog alltid är i stånd att i alla fall för stunden vinna gatukamper, det handlar bara om att våga.

De använder civilare, som står bakom (eller mitt i bland!?) oss och försöker se vilka som gör vad. Civilarna brukar välja ut folk som ska gripas och väntar tills personen går ensam, lite avsidet från klungan och då går de till aktion. Civilarna har även vid åtminstone ett tillfälle pekat ut folk för kravallpoliserna, som gör batongchocker och försöker gripa de utpekade personerna.

För att kunna handskas med kravallpoliser i en gatukamp, måste vi skapa ett litet befriat område, där folk kan känna sig någorlunda säkra. Detta förutsätter att vi rensar gatan från alla civilpoliser. Det behövs små grupper som letar upp civilarna och jagar iväg dom. Om de visar sig övermodiga, är det enda som återstår att spöa dom.

Polisen fotograferar och filmar **alla** våra demonstrationer och självklart även vid sådana här situationer. Var maskerad! Även fast man valt att inte vara maskerad under t ex en demo, så ska man alltid ha med sig något för oväntade situationer.

I gatukamp med polisen måste vi hela tiden behålla initiativet. Vi får aldrig börja vela och vänta på polisens nästa drag, för då är det bara en tidsfråga innan polisen får kontroll över situationen. Om vi tillåter polisen att få initiativet, då har vi förlorat. Det gäller att vi hela tiden håller oss i rörelse och hittar på nya saker. När vi märker att vi förlorat initiativet och polisen börjar få kontroll över situationen, då är det bättre att upplösa gatukampen och försvinna därifrån i små grupper, än att stå kvar och se vad som händer. Vi kan naturligtvis också ta tillbaka initiativet från polisen, det kräver bara en god handlingskraft och vilja från oss inblandade.

Tips inför demonstrationer och blockader

Du ska alltid förbereda dig innan du beger dig av till en politisk manifestation. Även om man inte varit med och organiserat aktionen, så kan man organisera sin grupp och ha sin egen plan, för vi är alla medansvariga i det vi deltar i. Man ökar sin personliga säkerhet genom att förbereda sig. Att inte förbereda sig innan man går på en demonstration, det är ett försök att frånsäga sig all delaktighet i att kunna påverka en aktion. Man går dit, "ser vad som händer" och underordnar sig ödets nycker!

Innan demon

Då vissa demonstrationer är ansträngande och varar längre än vad man förutsett, så bör man vara utvilad och ha ätit bra före demon.

Träffa dina vänner och gå gemensamt till demon. Bestäm gärna en mötesplats, där ni träffas efter demon ifall ni skulle komma ifrån varandra. Bilda gäng som håller ihop under hela demon, det ger er kraft och försvårar polisens arbete. Tänk igenom ifall du vill ta med dina barn på just den här demon, organisera annars en gemensam barnvakt. Lämna fickalmanackor och telefonböcker hemma.

Förbered dig innan du går till demon, efter vad du tror att kan hända; det kan börja regna, polisen kan sätta in hästar och hundar, fascister kan anfälla demon, polisen kan sätta in tårgas etc. Och förbered dig tillsammans med dina vänner på t ex hur polisens hundar ska hanteras. Förbered er även på hur ni som grupp ska reagera ifall polisen attackerar eller försöker stoppa demon. När polisen slår till, så har de ofta en överraskningseffekt, vilket gör att de genast får initiativet och kontrollen över situationen. Men om vi är förberedda kan vi behålla initiativet och ge dom överraskningar istället.

Under demon

Bilda kedjor (gå i armkrok) med folk du känner. Låt inga luckor uppstå mellan kedjorna. Förhindra att det vid angrepp på demon uppstår panik, spring inte på varandra, var behärskad och behåll lugnet.

Flyende demonstranter är ett klart utsatt mål för övergrepp och batong-orgier. Slutna block (flera led med kedjor) inger respekt och tjänar som säkerhetszon.

Efter demon

Är alla med eller har någon blivit gripen? Samla ihop alla i er grupp (ifall ni splittrats) och åk gemensamt därifrån. Ifall man misstänker eller ser att polisen försöker gripa folk efter demon, då är det nog smart att byta jackor med varandra. Poliser som sett dig spraya på en vägg, kasta sten eller frita en kamrat, har svårare att känna igen dig ifall du bytt klädsel. Diskutera upprörande händelser med goda vänner.

Gatukamp

Flygblad och tal är lika viktiga vid blockader som vid demonstrationer. Korta och väl förberedda tal kan fungera som ett sätt för oss själva att tala om varför vi är där och göra väntan mindre lång. Flygblad ger även förbipasserande en möjlighet att få ett grepp om vad det hela handlar om.

Blockader

Blockader är användbara i många sammanhang och förbereds på ungefär samma sätt som demonstrationer. Exempel på blockader de senaste åren: blockader av shellmackar respektive Shells huvudkontor, blockader av fascistiska möten, blockader på flygplatser för att förhindra utvisningen av flyktingar, blockader av trafikforsningar, blockader av transportvägar till kärnkraftverk, och i samband med gulfkriget: blockader av järnvägsstationer, regementen, militärtransporter och aktiebörsen.

Det finns två typer av blockader: luriga och öppna. *Luriga blockader* förbereds och genomförs av en grupp människor, som inte informerar om blockaden i förväg. Ingen utom de inblandade själva vet när och hur blockaden ska genomföras. Fördelen är överraskningseffekten; snuten, vars enda uppgift är att förhindra eller krossa blockaden, hinner inte förbereda sig.

Öppna blockader är när man offentligt går ut med tid och plats för blockaden. Det är emellertid inte nödvändigt att man på affischen eller flygbladet skriver exakt vad som kommer att hända. Det viktiga är att de som kommer för att delta i blockaden vet vad det handlar om: att den verksamhet som blockeras ska förhindras. Fördelen med öppna blockader är att man kan mobilisera alla människor som har lust att delta.

Grundläggande är att en blockad är en olaglig aktion, som det gäller att förbereda mycket väl. I förberedelsearbetet måste man komma till klarhet i hur blockaden konkret ska genomföras: hur ska vi agera för att blockaden ska lyckas? Dessutom måste förberedelsegruppen diskutera hur man ska handskas med olika möjliga förlopp och oförberedda situationer. Väl på plats måste beslut ofta fattas inom loppet av några sekunder.

Speciellt måste man diskutera hur och hur långt blockaden ska försvaras: Det allra viktigaste är att deltagarna i blockaden så långt det någonsin är möjligt *håller ihop*. En hel blockad kan omintetgöras av att många springer omkring som enskilda individer. Sammanhållning är förutsättningen för en framgångsrik blockad; allra effektivast är det när blockadedtagarna står eller sitter i armkrok. Ibland kan det räcka med att stå i kedjor och ge intryck av samlat och beslutsamt agerande för att lyckas, även om polisen inget hellre vill än upplösa hela blockaden. Faktum är att polisen ofta blir rådvill och inte riktigt vet hur dom ska agera i sådana situationer. Det finns exempel från Tyskland då människor har omringat en byggnad, en aktiebörs, och lyckats hålla den blockerad i flera timmar trots att det var mycket snutar på plats och blockaden bara bestod av två-tre led av människor i armkrok. Hemligheten består i ett lugnt, sammanhållet och beslutsamt handlande.

För att förstärka blockaden, och för att förmedla syftet med den, kan man använda *banderoller*. Med hjälp av banderoller markerar man en tydlig gräns gentemot snuten och andra oönskade personer, samtidigt som vi samlar ihop oss själva bakom dem. Det blir svårare för polisen att slita loss och gripa enskilda. Om man syr in ett grovt rep eller stänger i överkanten av banderollen skyddar den mot batongslag. Flera banderoller bredvid varandra gör det svårt för polisen att med sköldar och batonger slå in kilar i blockaden och splittra den.

En god kännedom om platsen där blockaden äger rum är ovärderlig. Det är också bra om någon eller några har till uppgift att hela tiden hålla koll på vad som sker runt själva blockaden; på det sättet kan man undvika att bli tagen på sängen om och när snuten slår till.

Under förberedandet av blockaden bör vi diskutera hur långt vi är beredda att gå för att upprätthålla blockaden och försvara oss själva. Är det en öppen blockad måste de som ingår i förberedelsegruppen inte bara ta hänsyn till sin egen vilja och beredskap utan även försöka tänka sig in i situationen för den tysta majoritet som helt enkelt bara går dit och vill vara med.

Vid blockader kan det hända att man tvingas in i förhandlingar med polisen. För att sådana förhandlingar inte ska urarta i personliga 'dealar' med snuten, kan det vara idé att föra sådana förhandlingar via megafon. Därigenom involveras alla som är där i händelseutvecklingen och chansen är liten att någon eller några gör upp bakom ryggen på alla andra. Det omedelbara ansvaret för förhandlingarna ligger på den grupp som förberett blockaden eller, om det finns någon sådan, den ledningsgrupp som utsetts i förväg (jmf demoledning).

En viktig sak att tänka på är att *det är vi som avgör när och hur länge* blockaden ska pågå. När det gäller tidpunkten för blockaden är det smartast att lägga dem då de får störst effekt. Ett exempel på dåligt vald tidpunkt är blockaden av börsen i Stockholm under gulfkriget. Arrangörerna hade valt att genomföra blockaden klockan tre på eftermiddagen, dvs då aktiehandeln var avslutad och krigsspekulanterna hade gått hem för dagen. Blockader av myndigheter, affärer, arbetsplatser etc, ska man lägga vid öppningsdags (tänk på att personalen börjar tidigare!), om man vill att blockaden ska få så stor effekt som möjligt. Vad gäller hur länge blockaden ska pågå, bör det vara någorlunda klart i förväg. Under själva blockaden får det aldrig råda någon tvekan om en sak: att det är *vi*, och inte polisen, som väljer när blockaden ska avbrytas.

Funktioner

Vilka är de bakomliggande målsättningarna? Grovt sagt uttecknar sig följande funktioner för den statliga repressionen mot politiskt motstånd:

- Det är för det första funktionen att *avskräcka* och *passivisera* politiska rörelser. Det sker bland annat genom nedkämpandet av demonstrationer, som t ex efter upptrappningen av antikärnkraftskampen våren -86. På den juridiska repressionens område kan det betyda att enskilda plockas ut, som sedan döms som exempel eller symboler för hela motståndet eller den politiska utvecklingen för tillfället.
- När snutarna startar en konfrontation under en demo ska rörelser *klyvas* över repressionens vattendelare, till exempel i fredliga och "våldsamma". Och den ständigt uppflammande diskussionen om våld/ickevåld i utomparlamentariska rörelser för just den splittningen vidare inom sig. Resultatet av denna diskussion kan sedan ses på gatorna, t ex när enskilda ställer sig mellan polisen och de övriga i demon för att "undvika bråk". När väl *uppdelningen* i "fredsälskande" och "kaoter" har uppnåtts, kan man kriminalisera hela politiska miljöer genom skärpt repression, t ex med hjälp av paragraf 129a eller andra juridiska verktyg.
- Nära knutet därtill är försöket att *isolera*, att *utsöndra* enskilda personer. De står visserligen för helheten, men tvingas nu först och främst ensamma möta den upptrappade politiska konfrontationen (den juridiska repressionen kan inte kallas annat). Den här funktionens mest extrema form är inlåsningen i isoleringsceller. Det vill säga, försöket att bryta ned fångens politiska identitet och därmed honom/henne som kämpande människa, genom avskärande av kontakterna med andra människor och det politiska kollektivet, ända till det fullständiga avskärmandet från omvärlden. Isoleringsceller är sedan början av 70-talet verklighet för RAF-fångarna och gerillan, på senare tid också för motståndet och de används också i ökande utsträckning mot sociala fångar.

Val av mål

Aktioner kräver olika förberedelser beroende på hur det ser ut där man tänker aktionera. Förutsättningarna ute i skogen, om man t ex försöker stoppa motorvägsbyggen eller skogsavverkningar, skiljer sig markant från de inne i en stad, om man t ex tänker angripa börsens datorer.

Innan man väljer ut ett sabotage mål, bör man samla så mycket information som möjligt om projektet, företaget eller myndigheten man tänker angripa. Efterforskningar kan avslöja bättre mål, än de man ursprungligen tänkt sig.

Här kan man utnyttja det faktum att nästan allt i Sverige är offentligt.

Fastighetskontoret bistår dig med ritningar, kartor och flygfotografier. **Tingsrätten** har uppgifter på ägandeförhållanden, men även biblioteken har ovärderliga böcker med information. Du kan även få mycket information genom att besöka stället, många företag har t ex rundvisningar av sina anläggningar. **Telefonkatalogen** innehåller också mycket information och genom den kan du ringa direkt och fråga. Tack vare den rådande serviceandan gör de oftast allt de kan för att hjälpa dig och om de undrar kan du ju t ex säga att du är student och håller på med ett specialarbete.

Du kan även vända dig till olika organisationer för att få information t ex: Nej till EG, Folkkampanjen mot kärnkraft, Svenska Freds- och skiljedomsföreningen, Miljöförbundet/Alternativ Stad, ISAK & Afrika grupperna, Palestinagrupperna, Fältbiologerna, Miljöpartiet, Vänsterpartiet etc.

Alla myndigheter för diarieförteckningar över alla inkomna brev och telex, även sådana som är hemligstämplade. I diarieförteckningen står det kortfattat om innehållet. När tidningen Brand fick reda på att Roger Hällhag (ISAK) skrivit ett brev till SÄPO om Brand, gick en av redaktionsmedlemmarna upp till SÄPO, läste igenom diariet, hittade brevet, begärde ut det och fick brevet, eftersom det inte var hemligstämpelat.

När man söker information gäller det att ha tålamod, ibland kan det vara knepigt att få ut exakt den information man vill ha, det gäller att improvisera. Det finns bl a ett exempel på hur en aktivist efter ett flertal telefonsamtal med en tjänsteman på FOA (Försvarets forsknings anstalt) i början på 80-talet, fick denne att lämna ut hemligstämpelad information.

Inför en aktion kan en person i gruppen fotografera målet, så att de andra kan sätta sig in i hur det ser ut, utan att besöka stället. Ibland kan t ex ett företags informationsbroschyrer bidra med alla bilder man behöver. Tänk på att militära anläggningar är det förbjudet att fotografera, vilket *kan* innebära att *om* de upptäcker dig, så *försöker* de anklaga dig för spioneri.

satsen av Berlins EbLT vid aktionsdagarna i Wackersdorf hösten -87 är tydliga exempel på det.

Under **vedergällning** faller framförallt åtgärder som har att göra med de rättsliga påföljderna: gripande, förhör, deras förhörsmetoder, häktning, rättegångsförfarande, böter och fängelse.

Givetvis kan man inte göra en tydlig åtskillnad mellan de olika slagen av repression; de hakar i och överlappar varandra. Så kan polisnärvaron efter 1 maj 1987 i Kreuzberg förstås både som en preventiv åtgärd och som vedergällning. Likaså de ständiga kontrollerna, husrannsakingarna och infiltrationsförsöken i Oberpfalz 1986: dessa åtgärder förmedlade klart och tydligt - förutom syftet att omöjliggöra fortsatt motstånd - att det här är priset ni måste betala om ni inte håller er lugna.

Här handlar det inte om att plocka isär och statistiskt inordna alla former av repression enligt dessa tre kategorier, utan om att utveckla olika sätt att hantera de olika formerna av repression. Och då gäller det att er-hålla en närmare förståelse av de olika formerna av repression, för att därigenom kunna bedöma repressionens politiska inriktning.

Därför kallar vi dessa tre bestämningar av repressionen (prevention, konfrontation och vedergällning) för repressionens olika handlingsplan.

Prevention - Konfrontation - Vedergällning

Prevention (avskräckning eller förebyggande åtgärder) är t ex demonstrationsförbud och den permanenta närvaron av snutar i området. I officiellt språkbruk kallas det "preventiva åtgärder mot kriminell verksamhet". Genom att med olika medel fysiskt försöka förhindra aktioner och demonstrationer avser man framförallt att förhindra eller försvåra politiska processer och utvecklingstendenser.

Också skapandet av opinioner och rädsla i media bör förstås ses som prevention. Liksom förnekandet av verkligt innehåll i radikal politik, till exempel genom reduktionen till frågan om våld/ickevåld och demoniseringen av politiska motståndare ("internationella proffsockupanter").

Till förteckningen över preventiv bekämpning av motståndet hör också de tilltagande försöken att kartlägga oss, genom mönsterspaning (telekontroll, kartläggning av sociala strukturer), massarresteringar, utvärdering av videofilmer, maskinläsbara identitetshandlingar, uppbyggnaden av polisiära data- och registersystem, och standardiseringen och utvidgandet av anmälnings- och legitimationsplikten.

Konfrontation har att göra med de direkta försöken att förhindra, bekämpa och krossa demonstrationer och aktioner. Att välja ut och gripa enskilda personer och att angripa våra politiska miljöer. Civilare och infiltratörer som är med oss i demon, kravallutrustning och vattenkanoner, eller ett övermäktigt och avskräckande uppbåd av poliser är exempel på sådant som faller under rubriken konfrontation. Att polisen därvid inte är en "neutral" kraft, som "bara gör sitt jobb" och har att utföra de härskandes "missledda" politik, måste stå klart för var och en som upplevt eller hört talas om de målmedvetna och planerade överfallen på demonstrationer. Växlandet mellan offentliga utfrågningar ("medborgarsamtal") och batongorgierna i samband med Startbahn West i början på 80-talet, överfallet på Brokdorfkonvojen från Hamburg 7/6-86 vid Kleve eller in-

Aktionen

Börja med en genomgång av er plan och utrustning. Ta med er så få verktyg som möjligt till aktionsplatsen. Lämna alla onödiga saker hemma, allt du tar med dig kan du tappa på aktionsplatsen. Ta inte med legitimation, plånbok, anteckningsbok, telefonbok eller något annat som kan bindas till dig.

Det finns två sätt att ta sig till aktionsplatsen, med allmänna färdmedel eller med eget fordon; cykel, bil, jeep, lastbil etc. Inne i städer är cykel ofta det bästa färdmedlet. Det gäller att vara så anonym som möjligt, att smälta in i omgivningen och det gäller även era fordon. Parkera en bit ifrån målet, så att eventuella vittnen och TV-kameror inte ser era fordon. Ett vittne ska bara kunna berätta: *dom sprang åt det hållet*. Vid vissa aktioner kan det ur säkerhetssynpunkt vara lämpligt, att en chaufför kör iväg med bilen efter att ha släppt av gruppen och sedan plockar upp er igen på en annan plats vid en förutbestämd tidpunkt.

För att undvika att lämna däckspår, bör bilen inte lämna asfalten. Om ni ändå varit tvungna att parkera off-road, kan ni försöka att radera både däck- och kosspår med en kvast eller trägrenar. Bryt inga trafikregler, bli inte stoppade för fortkörning. Ha alltid en historia redo för varför du befinner dig där du är, ifall du stoppas av polisen i en rutinkontroll.

Ifall aktionsplatsen är totalt nattsvart, så vänta fem minuter, det är den tid det tar för dina ögon att övergå till mörkerseende. När man går i mörker ska man ta det lugnt och lyfta knäna högre än normalt, för att undvika att snubbla. I mörker blir hörseln ditt starkaste sinne och detta bör du utnyttja genom att stanna upp ibland och lyssna. Naturliga nattljus som en ugglas hooande kan användas som varningssignal. Skrik aldrig ut någons riktiga namn.

Klä er bra och anonymt, väck inte uppmärksamhet genom eran klädsel. Ibland kan man klä ut sig t ex till byggnadsarbetare. Skor lämnar avtryck som senare kan komma att bli fallande bevis, köp därför ett par begagnade skor som du slänger efter aktionen. Du kan även trä sockor utanpå dina skor, för att dölja skomönstret. Använd mössa för att dölja ditt hårs färg och längd.

Ifall ni använder kom-radio och/eller walkie-talkies, tänk på att vem som helst kan råka lyssna, även polisen. Använd aldrig riktiga namn, utan hitta på anropsnamn. Försök få samtalet att låta så naturligt som möjligt, så att den som råkar höra samtalet inte förstår vad ni gör och inte blir miss-tänksam. Säg inget som avslöjar er exakta position. Använd öronsnäcka för att lyssna och tala med kupad hand. Tala alltid med en lugn och klar röst.

Efter en aktion bör du göra dig av med allt som kan binda dig vid aktionsplatsen; handskar, skor, verktyg, kartor etc. Kostnaden för detta är en struntsak i jämförelse med vad du får - din frihet. Alla kläder som du haft på dig bör du tvätta **omedelbart** efter aktionen. Om du använt din bil vid aktionen, bör du köra den igenom en biltvätt och dammsuga den invändigt.

Ifall ni på väg till aktionsplatsen blir stoppade av polisen i en rutinkoll, nära målet, bör ni överväga att avbryta aktionen, eftersom polisen för s k minnesanteckningar. Detta innebär att polisen i efterhand kan se att ni blivit stoppade nära målet, samma natt som det brann ner.

Klassificering av statlig repression:

Alla som bedriver motstånd måste räkna med repression. Ändå har det visat sig att det är både svårt att förstå vad repression är och att förhålla sig till den.

Därför har vi översatt en tysk text om repression. Den kan vara svår att ta till sig på grund av det delvis krångliga språket och att den bygger på tyska erfarenheter. I själva verket är den ett koncentrat av erfarenheter som samlats i Tyskland under 80-talet, och referensen till konkreta exempel har på flera ställen helt enkelt utelämnats därför att händelserna inte är kända i Sverige. Det gör att texten så att säga hänger lite grann i luften.

Det hade kanske varit intressantare att publicera en text som utvärderade erfarenheterna av repression i Sverige. Men å andra sidan har den öppna repressionen mot oss de senaste åren befunnit sig på en låg nivå (internationellt sett en mycket låg nivå). Det har bland annat att göra med att det motstånd vi bedrivit varit relativt svagt. Men om det politiska motståndet utvecklas, kvalitativt eller kvantitativt, kommer vi att stöta på fler av de former av repression som den tyska texten nämner också i Sverige. Sverige och Tyskland har likartade juridiska traditioner - både Sverige och Tyskland är ju gamla ämbetsmannastater som prioriterar ordning och reda. En intressant *skillnad* är annars att vi i Sverige (ännu) inte är lika utdefinierade i borgarpressen; visst har tidningarna ofta skrivit skit, men regelrätta hetskampanjer har inte förekommit här.

En annan intressant aspekt i sammanhanget är EG-standardiseringen av polisens utrustning, utbildning och arbetsätt. Här intar Tyskland troligen en ledande roll. Men den är inte obestridd; det lär pågå en dragkamp mellan England och Tyskland om var det europeiska snuthögkvarteret ska ligga. Och England, som den svenska polisen i alla fall hittills hämtat det mesta av sin utrustning och sina metoder från, är inte helt omeriterat (en lång kolonialhistoria, inklusive 20 år av stenhård och uppfinningsrik repression på Nordirland).

Sabotagemetoder (tekniker)

För att spränga en bro - t ex Öresundsbron, som är en bro för mycket - krävs speciella kunskaper om sprängämnen och hur man apterar en sprängladdning med fjärr- eller tidsutlösning. Men de flesta sabotagemetoder är mycket enkla och kräver ofta inga speciella kunskaper.

Med en **spade** till exempel kan man utföra mycket. Spadar har använts effektivt mot biotekniska experimentfält och mot golfbanor. Vid enkla sabotage mot grävskoppor och bulldozers kan man använda sig av en liten och behändig **såg**, med vilken man sågar av hydraulicslangarna. *Spikning* är en populär metod i USA för att försvåra skogsavverkning och det ända du behöver är en **hammare** och några kartonger spik. Du slår in spikarna i dom träd som ska avverkas, eller trädstammar som redan är fällda. Tanken är att dina spikar ska förstöra sågklingorna på sågverket. Enligt miljöaktivister i USA far träden heller inte illa av att få en spik i sig. Med en **hammare** kan man också sabotera dataanläggningar. Svårigheten här är snarare att ta sig in till anläggningen. Bra verktyg vid inbrott på t ex djurförsöksanläggningar är en **kofot** och en **bultsax**. Vissa problem kan nog uppstå ifall sabotagemålet är larmat, då behöver man lära sig hur man neutraliserar larmsystem, eller så får man utföra jobbet jävligt snabbt. Enkla aktioner mot t ex porrbutiker är att krossa ett fönster och slänga in färg eller smörsyra. Fönstret krossas med ett järnrör som hittats på ett bygge eller, mindre uppseendeväckande, med en medelstor sten som lagts i en vanlig plastkasse och svingas mot fönstret. Ibland räcker det med dina egna **händer**; försöker dom bygga en motorväg i närheten där du bor kan du stoppa den på ett tidigt stadium genom att en mörk natt gå ut och rycka upp projekteringspinnarna, som anger hur vägen ska dras och som är nödvändiga för att den ska kunna byggas.

Snabblim är tyst och effektivt. Köp en liten flaska snabblim på en färgaffär - den är utrustad med en ändamålsenlig pip. Kan med fördel användas mot ställen som är så vidriga att man tycker att *ingen* ska kunna komma in; det räcker med några droppar i låset. För innehavaren av t ex porrbutiken återstår det bara att ringa lussmeden och byta ut låset. Kom ihåg att snabbt

sätta på korken igen så att limmet kan användas igen vid nästa ställe på din nattvandring.

Pulversläckare är trevliga och har hittills använts alltför sparsamt vid aktioner. I samband med Intifadan fick den israeliska resebyrån i Århus påhälsning av ett gäng kamrater utrustade med pulversläckare. De gick in i lokalen under affärstid och sprutade pulver över varenda liten pryl därinne. Förutom att pulver är otroligt jobbigt att städa bort, har det den fördelen att det lätt slår ut den elektroniska utrustningen i rummet, t ex datautrustningen.

Som du ser kan vem som helst utföra enkla sabotageaktioner. Det kräver för det mesta, rent tekniskt, inga större förkunskaper av den aktionsgrupp som tar upp denna kampmetod. Om man sedan 'specialiserar' sig på ett speciellt motstånd, t ex att stoppa ett motorvägsbygge, så är det naturligt att man med tiden lär sig fler och kanske bättre sabotagemetoder. Genom kontakt med andra grupper, genom att själv utveckla tekniker och läsa sig till sådana.

Våran lycka deras mardröm!

Konsten att sätta motorfordon ur funktion

- Blockera dörr- och tändningslås med träflisor (avbrutna tändstickor) och starkt lim (epoxy) eller silicon cement.
- Socker och sirap är ineffektiva i bensen och dieseltankar. Som bäst kommer de att täppa igen filtret. Några nävar sand i soppatanken eller oljan är mycket effektivare och mycket lättare.
- Håll ner 4-5 liter vatten i bränsletanken. Gärna lite salt i vattnet.
- Håll ner jord, sand, salt eller annat slipmedel (typ Karborundum) i oljepåfyllningshålet.
- Håll ner vatten i oljetanken. Mängden vatten beror på motorstorlek - minst 2 liter för en V8. Poängen är att ha i tillräckligt mycket så att oljepumpen bara drar vatten. Vattnet håller oljetrycket utan att smörja motorn.
- Punktera däcken. En del däck kan man punktera genom att skära av ventilen.
- Slå sönder bränslepumpen, vattenpumpen, topplocket, förgasaren, fördelardosan, eller vad som helst utom batteriet (för din säkerhet)

Repression

”Spygasen CS”

Vid CS-insatser kan en känsla av att man inte får luft infinna sig. När folk bryter ihop av CS, måste du fortast möjligt ta dom bort från gasens verkningsområde, så att du förhindrar att de får i sig mer gas. Känslan av att man inte kan andas skapar panik hos vissa. Var behärskad och lugna personen. Om inga vidare symptom uppstår (svår hosta, astma anfall etc) försvinner känslan av andningsnöd relativt snabbt i frisk luft.

Det är totalt vansinnigt att försöka förebygga andningsbesvären eller emellanåt häva dem med astmaspray. Astmaspray ska endast astmatiker använda sig av.

Den andra tungt vägande skillnaden mellan CN och CS är den olika starkt utpräglade graden av **illamående**. Medan CN förorsakat illamående hos enstaka personer, framförallt då folk råkat svälja tårgasvatten från vattenkanoner eller genom direkträffar med granater i munnen, har CS i sådana fall utlöst regelrätta magkramper. Därifrån fick kampgasen CS sitt smeknamn ”spygas”. I regel försvinner dock illamåendet efter en kort stund. Men det finns fall, då folk varit illamående en längre stund i kombination med kväljningar och kräkningar. Man ska aldrig någonsin försöka ta mediciner mot illamåendet och kräkningarna. I svårare fall kan det vara lämpligt att uppsöka läkare.

Reaktionen på kampgas varierar från person till person, men komplikationer som t ex lungödem kan uppstå några dagar senare, uppkomsten av långtidsskador som allergi, bindhinneinflammation, utslag på huden och andningsvägssjukdomar. Ovan nämnda och alla andra sjukdomstillstånd som varar över ett dygn måste läkarbehandlas.

Varning för citrontipset. Citronsaften är förrädisk i samband med tårgas. Använd **aldrig** citron mot tårgas.

eller broms systemet (för deras säkerhet). Använd en slägga eller ett järnrör för precisionsslag.

- Håll vatten och/eller jord/sand i luftintaget (ett stort hål vanligtvis rakt under luftrenaren). Desto mer, desto bättre.
- Håll bensin eller annat bränsle i oljetanken. Det bryter ner oljan och oljefiltret tar inte bort det.
- Håll ner batterisyra eller något annat korrosionsfrämjande ämne (t ex salt) i kylaren.
- Placera Karborundum eller något annat slipmedel i växellådan.
- Håll ner ett paket snabbbris i kylaren.
- Kapa hydraulicslangarna med en bulstax eller en järnsåg.
- Ett bärbart svetsaggregat eller en bärbar (bensindriven) motorkap kan man ha kul med.
- Det finns en mängd andra metoder, du kan t ex **grilla** din bulldozer.

Den effektivaste och säkraste metoden är att placera slipmedel (typ sand) i smörjsystemet. Detta leder till att motorn (eller någon annan rörlig del) skär ihop, vilket innebär avancerat reparationsarbete. Säkerheten i metoden ligger i att det i bland kan dröja upp till två dygn innan maskinen skär och då är det försent att försöka säkra några spår efter dig på platsen.

Shellsabotage

Hur utför man sabotage? Vi tänkte här ta Shellsabotage som ett exempel på hur många olika metoder man kan använda sig av på ett och samma mål. Det enda som sätter gränser är vår fantasi. Du och dina vänner måste diskutera vad det är ni vill göra/uppnå och anpassa aktionen därefter.

Pumparna:

Räknevärken går bra att slå sönder med ett tjockt armeringsjärn som man sedan kan kasta bort. Du kan även måla över dem, hålla grisblod eller något annat trevligt.

Slangarna kan man säga av med en liten behändig järnsåg eller en vass kniv. Ta sedan gärna med dig pumphandtagen (pistolerna) och dumpa dom en bra bit bort, för de är dyra.

Sedelautomaterna kan man proppa igen med lim, silicon eller cement. Man kan även försöka demolera sedel/kort in- och utgångarna. På modernare automater finns också små glaskulor som du gärna kan slå sönder, men se upp för det kan skvätta bensin.

Vill man sabotera pumparna ordentligt kan man sno (låna) en bil, köra ner den till macken och koppla en kätting runt en pump i taget, fästa kättingen i bilens bogserkrok och köra iväg med pumpen. Just detta gjorde några hjältar på en Shellmack i Fagersjö våren 89.

Gratinerad **kontokortsautomat** är ett mattips som kommer från Holland, där det prövats med framgång. Gör så här: Skär till en ostskiva så att den blir stor som ett kontokort. Lägg ostskivan i kallt vatten några dagar så att den blir styv. Därefter är den färdig att användas som ett vanligt kontokort i Shells kontokortsautomater. När du stoppar in kortet i automaten börjar denna att läsa av det. Då smälter osten och vitala (och dyra) delar i automaten måste ersättas.

Cisternerna/Jordtankarna:

Det finns ett flertal jordtankar (ca 4) på varje mack, en för varje soppa sort och de innehåller tusentals liter. Du måste hitta tjocka (ca 1 dm) rör som sticker upp ur marken bredvid stationen, åtkomliga för tankbilar. De är låsta med hänglås, på några få mackar är de inlåsta i plåtskåp. Om det är ett litet hänglås kan du bryta det med ett armeringsjärn, samma princip som med en kofot. Är det en större variant går bultsax eller kofot bra. Tänk bara på att bultsaxen lämnar bitspår i hänglåsen, så ta med dig låsen tillräckligt långt bort och kasta dem, så att inte polisen hittar dem.

När du tagit bort låset är det bara att skruva av locket. Nu kan du hålla socker eller plastfärg och annat skräp i röret. Socker gör bensinen oanvändbar och osäljbar. Platsfärg förstör bensinen och jordtanken måste grävas upp för rengöring.

I Holland har det gjorts aktioner, där man kopplat in vattenslangar och pumpat ner vatten i jordtankarna (behövs mycket vatten!). Effekten blir att alla som tankar får motorstopp ca 2 minuter senare. Bilmotorn förstörs inte, men däremot är det ett smärre jobb att tömma ut vatten-bensinblandningen. Efter den första aktionen dök det upp 'varningsskyltar' vid ett flertal Shellmackar runt om i Holland med texten: "Varning, det kan finnas vatten i bensinen!".

Övriga stationen:

Vad kan man mer göra? Man kan krossa skyltfönstren, krossa den lysande Shellsnäckan, krossa S:et i Shell så att det står hell istället. Man kan sprida ut sopor på stationen. Blockera infarten till macken med nån form

Första hjälpen

Det är ingen skillnad på akuta CN och CS-skador. För att få tårgasstoffet ut ur **ögonen**, ska man spola ögonen med vatten, ibland behöver man spola i flera minuter. Om smärtan i ögonen kommer tillbaka lite senare, betyder det att man fortfarande har tårgasstoff kvar i ögonen och då behöver man återigen spola med vatten. Man får aldrig ta smärtstillande droppar, eftersom tårgasstoff då obemärkt kan finnas kvar. Om smärtorna kommer tillbaka först efter en timme eller mera, så tyder det på att man fått en bindhinneinflammation, då måste man uppsöka sjukhus. Folk som har linser kan man inte spola i ögonen! Ta med plastflaska med vatten!

CN/CS-gas i ögonen ger fyra huvudsymptom: kraftiga smärtor, tårflod, kramper i ögonlocken och orienteringssvårigheter respektive panik. Grundläggande för förstahjälpengivare är alltså att arbeta lugnt och behärskat.

Om man känner irritation på **huden** så ska man tvätta sig, med kallt vatten. Först efter att man tvättat sig **ordentligt** med kallt vatten, kan man använda sig av varmt vatten. Varmt vatten öppnar nämligen porerna, vilket gör att gaskristallerna kan tas upp i huden. Om man får rodnader eller blåsor bör man uppsöka en hudklinik. Vid samtliga tillfällen då man varit utsatt för kampgaser, bör man efteråt tvätta sig på de hudpartier som exponerats, t.ex. händer och ansikte. Om det svider när man tvättar sig, så är det ett bevis för att huden är full av gasstoff, som man bör tvätta bort.

Fuktiga ytor på huden samlar upp större gaskoncentrationer än torra.

Vid alla former av **andningsbesvär**, från att det river i halsen, över hosta, till andningsnöd och i värsta fall lungödem (vatten i lungorna), lyder den första åtgärden: **frisk luft!** De som har kroniska luftvägssjukdomar, speciellt människor med bronkit eller astma, måste genast lämna ett område där polisen sätter in kampgas.

Skydda dig!

Ögonen skyddas bäst genom att man bär lufttäta gasskyddsglasögon, tätsittande skid- eller simglasögon går också bra. CN/CS kan fastna under kontaktlinser och verkar då längre.

Andningsvägarna skyddas perfekt med en andningsmask (sk halv-mask) om man sätter ett gasfilter i den. Om man har tillgång till en heltäckande gasmask, så kan man naturligtvis ta det istället för en andningsmask och skyddsglasögon.

En **torr** servett, något tyg eller liknande kan användas för att andas in igenom, samtidigt som man andas ut genom näsan för att undvika att tyget blir fuktigt av utandningsluften. Detta kan halvera gasens effekt.

Om du utsätts för vattenkanoner med tårgas-vattenlösning, då gäller det att ha bra regnkläder så **huden** skyddas.

Ha inte något smink eller några krämer/salvor i ansiktet eller på händerna, CN är nämligen fettlös, vilket leder till att tårgaskoncentrationen i smink/salvor och liknande mångdubblas.

av gatubarrikad, bestående av t ex skräp, bråte, bildäck, vagnar, koner mm. Som avslutning kan man tända eld på barrikaden med en molotov eller två. Man kan hala ner Shellflaggorna och sno dem etc etc etc.

Brandattentat:

En molotov (bensinbomb) tillverkar du genom att du tar en flaska och fyller den med bensin. Om du vill att molotoven ska brinna längre tar du ca 1/3 olja och 2/3 bensin istället. Du kan även experimentera med dieselolja, ricinolja etc. Vill du ha napalm effekt så stoppar du ner lite frigolit i blandningen. Sedan korkar du igen flaskan och tvättar den ren från bensin och fingeravtryck. Därefter binder du en liten trasa runt flaskhalsen. Du tar med dig en liten acetonflaska eller något liknande till macken. Du korsar ett väl valt fönster på butiksdelens sprutar aceton på trasan, antänder trasan och kastar molotoven mot hyllorna med brandfarliga vätskor. Om du vill vara säker på att aktionen lyckas, så kastar du mer än en molotov. Efter det lägger du benen på ryggen och återvänder aldrig mer.

Bensinstationer är konstruerade så att de inte ska kunna explodera, annars skulle de inte få finnas i tätbefolkade områden, men man vet aldrig, så om det finns en avsides beläggen mack är den att föredra.

Det finns säkert ytterligare några saker som man kan göra, detta är bara ett exempel på den mångfald av tillvägagångssätt man kan välja mellan, när man planerar att utföra ett sabotage mot något företag eller myndighet.

Bland annat finns det exempel på sabotage som utförts av en grupp som lösgjort sig ur en demo, attackerat ett mål och sedan försvunnit in i demon igen innan polisen hunnit reagera. Frågan är väl om man ska utföra sådana aktioner om inte alla i demon är införstådda med att det skall att hända.

Kraftledningssabotage

Denna handledning i hur man faller kraftledningsstolpar kommer ursprungligen från Italien, där den delats ut som flygblad vid sabotageaktioner, men den har även återgivits i ett flertal tidningar världen över, bl a Brand nr 25/1989 (sabotagenumret).

Under 1986 fälldes minst 165 kraftledningsstolpar i Västtyskland i protest mot kärnkraften. I Italien har metoden även använts för att stänga av miljöförstörande företag. I Sverige har i alla fall fyra kraftledningsstolpar fällts under 80-talet.

Du behöver 6 bågfilare. Fördelar: lättare att bära, mindre oväsen, billigare. Nackdel: det tar lång tid att såga.

Du behöver även

6 flaskor med ca 100 ml olja i varje, 15 extra sågblad, 2 ficklampor med avskärmat ljus, spritpenna för att märka ut de delar som ska sågas, en näsduk (att byta sågblad på), en trädstam/stock ca 2 1/2 meter lång och 15 cm i diameter, tjocka yllesockor att ha över skor och handskar.

Utförandet

- Markera ut alla delar som ska sågas, såga av alla tvärbalkar mellan de 4 benen på stolpen (i samma höjd som benen ska kapas).
- Såga ut kilformade bitar i de [2] ben som ligger åt det håll dit stolpen kommer falla (de ben som valts ut måste ligga parallellt med kraftledningen). Benen är formade som vinkeljärn, dvs två delar med 90 graders vinkel emellan. Först sågar du den del av benet som är parallell med fallriktningen, ca 30 grader nedåtlutat. Sedan sågar du andra halvan horisontellt. När du är klar med det sågar du benet horisontellt ca 15 cm högre upp.
- När ni har sågat allt som ska sågas, samlar ni ihop alla verktyg och går iväg ca 100 meter längs flyktvägen och lämnar verktygen där. Endast 2-3 personer behövs till den sista uppgiften. De tar trädstammen och trycker ut de utsågade kilarna. Ingenting händer när man trycker ut den första kilen. När den andra kilen faller ut är det dags att lämna stället (ta små steg och se till att en fot alltid är i kontakt med marken).
- Tiden det tar för stolpen att falla är **minst 2 sekunder**. Kraftledningarna dras med ner till marken av stolpen. Var böjd och stadig på benen. När kablarna slår i backen blir det kortslutning.

Aktionen rekommenderas inte under fuktiga förhållanden (regn) eftersom närvaron av vatten gör det hela farligt. Glöm inte att ta med tidsfaktorn i beräkningarna, det här är inte någon fem minuters aktion.

Revolutionära Operatörer

Kommentar: Det finns en mängd olika konstruktioner på kraftledningsstolpar i Sverige, stolpen som beskrivs ovan är faktiskt rätt sällsynt. De flesta andra kraftledningsstolpar är stagade och mycket lätta att fälla, du sågar bara av stagen med en järnsåg och vips så faller stolpen i marken.

Observera att det är en mycket stor spänning i stagen och när de brister kommer de förmodligen att sprätta till med en fruktansvärd kraft: stå på inga villkor i vägen! En annan metod är att krossa isolatorerna som

Praktiska tips mot kampgaserna CN och CS. Retämne, distansmedel, tårgas - ämnet har många namn. Endast ett är träffande - kampgas.

I internationella konflikter är CN (Chlorazetophenon) och CS (orto-Chlorbenzylidenmalondinitril) förbjudna, men används över hela världen i bekämpandet av den egna befolkningen; Apartheidregimen i Sydafrika stävjar oroligheter i kåkstäderna med CS-gas. Den sydkoreanska regeringen skingrar studentprotester med CS-gas. Och den israeliska militären har rökt ut palestinska hus, skolor, moskéer och sjukhus med CS-gas. Sedan upproret började i december 1987 till sommaren 1988 dog 40 palestinier av kampgasens verkningar enligt en undersökning av Amnesty International.

Under 80-talet har flera västeuropeiska länder utrustat sig med CS, bl a Västtyskland och Holland, eftersom den har 'bättre' effekt än CN. I Sverige har vi haft K62 sedan mitten av 60-talet, då något *geni* inom polisen kom på att ge CS namnet K62 i Sverige. Att Sverige skaffade CS så tidigt kan förklaras med att svensk och brittisk polis alltid haft ett nära samarbete och England började som första europeiska nation att använda CS-gas på Nordirland (Ulster) i början av 60-talet.

Både CN och CS retar hudens, ögonens och andningsvägarnas slemhinnor, varpå det svider, bränner och ögonen tåras. För det mesta försvinner besvären efter några minuter.

ledningarna hänger i, vilket orsakar kortslutning mellan ledningarna. Isolatorerna är av glas eller keramik och krossas mycket lätt med t ex stenar, slangbella eller ett gevär.

Tårgas

Undgå fängelse!

När man utför *olagliga* politiska aktioner är det bland det viktigaste att inte åka fast. Gruppens säkerhet går nästan före allt annat i sådana här sammanhang och för att du ska undgå att åka fast ger vi dig här en del råd. Se de här råden som ett verktyg, ett medel i kampen, men det centrala är alltid varför och vad vi vill uppnå med våra handlingar, det politiska innehållet.

Innan aktionen

Snacka inte för mycket innan aktionen: Prata inte om aktionen med några andra än de som ska delta.

Snacka inte för lite: Diskutera igenom aktionen grundligt och tänk i förväg igenom hur allting ska genomföras ner till minsta detalj: Hur ser målet ut? Vem gör vad/vem slänger mollierna? Hur kommer vi därifrån? Vart tar vi vägen efteråt? osv. Diskutera också varför ni gör aktionen och om eran rädsla (om ni känner någon) och era personliga gränser, så att ni är helt säkra på varandra och så ingen går under press.

När ni ger er av

Ta bort alla spår i era lägenheter: Om någon blir tagen eller om de misstänker någon, så gör de kanske husrannsakan. Ha därför inga saker liggande, som kan sättas i samband med aktionen, som t ex förslag till pressmeddelande, upplysningar om målet mm. Rensa dina fickor på adresser och telefonnummer innan ni ger er av (Polisen skriver av telefonböcker!). Allt som du tar med dig **kan** du tappa, t ex så åkte amaltheamannen Anton Nilsson, som sprängde strejkbrytarbåten i Malmöhamn, fast därför att han hade tappat en räkning med sitt namn på.

Väck inte uppmärksamhet: Klä er anonymt och uppför er naturligt.

Under aktionen

Lämna efter er så få spår som möjligt: Allt som ni lämnar kvar på platsen är spår som kan hjälpa polisen.

Fingeravtryck: Använd handskar och se till att allt ni har med er, är rensat från fingeravtryck. Man kan t ex bli överrumplad, men ändå klara sig undan och då vore det synd ifall ens fingeravtryck finns på den där hammaren som man glömde kvar. Fingeravtryck på metaller, särskilt järn och

Molotov cocktail

Den enklaste varianten av molotov cocktails är en vinflaska fylld med bensin och med en trasa i flaskhalsen. Att föredra är dock en blandning bestående av 2/3 bensin och 1/3 olja. Denna blandning brinner mycket längre, du kan även prova med 1/3 diesel. Om du önskar napalm effekt, dvs att bensinen klibbar, så tar du och stoppar ner frigiditbitar i flaskan. För att kunna handskas lättare med molotovsen och för att minska brandrisken, så ta och köp korkar och korka igen flaskorna. Sedan knyter du fast torra tygbitar runt flaskhalsarna. Skaffa sedan en liten behändig acetonflaska, en sån där som finns i alla hem och i alla affärer. När det är 'time for action', sprutar du acetone eller någon annan brännbar vätska på tygbiten, tänder mollierna och kastar. Det kan även vara bra att arbeta i lag - två och två. En håller i molotovsen och kastar den, den andre sprutar acetone på tygbiten och antänder mollierna.

Rökbomb

Ingredienser:

- 80 g potatismjöl
- 100 g natriumklorat
- 200 g salmiakpulver

Salmiakpulver kan man köpa på Apoteket. Krossa eventuella klumpar i salmiakpulvret och blanda allt mycket grundligt. Blanda små portioner åt gången.

Ta sedan t ex pappullen som finns inuti en toarulle. Tejpa igen ena ändan håll sedan ner blandningen i denna. Pappullen ska vara helt fylld. Sedan stoppar du i tändsatsen, så att svavlet precis sticker upp över kanten. Tejpa över hålet - svavlet får inte blottas. Du kan även täta mellan svavlet och tejen med stearin så att inte pulvret rinner ut.

Tändsatsen består av tändstickshuvuden. Det bästa är 6-7 stormtändstickor. Var noga med tändsatsen, det är den hela rökbomben hänger på. Gör inga inomhusförsök - röken kan vara giftig.

koppar, försvinner **inte** om man försöker torka bort dem. Syran i finger-svetten etsar in sig i metallen och kan endast tas bort med fil, sandpapper eller stålull.

Använd inte exakt samma metoder flera gånger: Om du t ex blandar ihop en massa färgrester, så får du en 'unik' färg. Använder du denna färg till flera aktioner, så får polisen bevis för att det är samma personer som ligger bakom alla dessa aktioner. Tänk på att skor och bildäck lämnar avtryck som kan jämföras med avtryck från tidigare aktioner.

Brand utplånar inte alla spår: Polisens tekniker lyckas rätt ofta med att komma på hur en brand uppstått och vilka material som använts. Om en (mycket) speciell metod används flera ggr, så har polisen 'bevis' för att det är samma personer som ligger bakom alla aktionerna.

Skriv inte slagord med 'handskrift': Ett handskrivet slagord är nästan lika personligt som en namnteckning. Om polisens skriftexperter har (eller får tag i) din handskrift, så kan ett sprayat slagord vara avslöjande. Använd istället en spraymall eller skriv blockbokstäver baklänges med fel hand.

Efter aktionen

Kasta bort skor, handskar och eventuellt kläder: Särskilt skor och handskar släpar ofta med sig spår, som jord/lera och stoft, från aktionsplatsen (det mesta går emellertid bort om man tvättar sakerna). När man krossar fönsterrutor yr det runt små glaspartiklar, som sätter sig i kläderna om man inte befinner sig på tillräckligt långt avstånd. Bensin och smör-syra kan sätta sig i kläderna och på huden. Ett bad efter aktionen skadar inte.

Pressmeddelanden: Tänk på att om ni har utfört aktionen bra, så är era pressmeddelanden polisens **enda** spår. Inga fingeravtryck på papper, kuvert eller frimärken. Skriv inte pressmeddelanden för hand. Tänk på att alla skrivmaskiner skriver olika, så ett pressmeddelande kan spåras till en skrivmaskin. Det gör även att polisen kan se om flera pressmeddelanden är skrivna på samma maskin! Använd t ex offentliga skrivmaskiner som inte kan spåras till någon enskild person i gruppen. En säker metod är att du först skriver ut texten på maskin, sedan lägger du ett tunt papper ovanpå så att man kan se texten igenom. Därefter kalkerar du

av skrivmaskintexten och du får nu en text som inte kan spåras till någon enskild skrivmaskin och inte heller är präglad av din speciella handstil.

Ring inte till tidningarna: De spelar ofta in sina samtal och din röst är som ditt fingeravtryck - unikt.

Prata inte i telefon om aktioner som inte genomförts ännu eller aktioner som du deltagit i. Man kan aldrig veta vilka telefoner som är avlyssnade eller inte. En bra regel är: säg aldrig något i en telefon som du inte skulle vilja säga direkt till en polis.

Snacka inte för mycket efter aktionen: Vi kan diskutera aktioner och deras betydelse, styrka och brister - utan att veta vem som gjort vad. Sitter någon och skryter om vilka aktioner hon/han varit med på så säg åt personen i fråga att hålla käften. Tänk på att aktioner som det inte stått om i någon tidning eller varit om på radio/TV är det 'farligt' att känna till och prata om. Just därför är det viktigt att skicka pressmeddelanden och/eller pressklipp till Brand när man gjort en aktion eller läst om en i en lokaltidning.

Bli nu inte avskräckt av allt det här, vi beskriver endast vad polisen kan göra, inte vad de alltid gör. Om du t ex går ut och krossar ett bankfönster, så har inte polisen tid eller resurser att lägga ner på att få fast dig, om du inte grips på bar gärning förstås. Men har du t ex tänkt spränga Öresundsbron, så skadar det nog inte att läsa igenom det här en gång till. Och kom ihåg att även om polisen hittar spår, så är dessa sällan några *avgörande* bevis. Ofta behövs ditt erkännande också, så neka till allt i alla situationer.

Ha så kul och lycka till! Våran glädje - deras mardröm

När du skrapat av det skum som bildats kan du ha i mer vatten och koka upp på nytt. Skrapa av det skum som bildas. Upprepa proceduren tills det inte går att få fram mer skum.

Skummet blir snabbt till en flytande vätska eller sörja och är nu utgångsmaterialet för din smörsyra. Plocka fram ca 3 enlitersflaskor 30% saltsyra. Tillsätt saltsyran och smörsyran är färdig! Gör detta utomhus!

Håll *långsamt* i saltsyran i blandningen, tills den skarpa doften förvandlas till en fruktansvärd stank. Ett annat tecken på att du haft i tillräckligt med saltsyra är att den illaluktande sörjan *klarnar*. Smörsyra är en genomskinlig vätska. Håll upp blandningen i mindre flaskor och buteljera väl. Skaka flaskorna en gång!

Varning

När saltsyran hålls i blandningen uppstår, som du säkert listat ut, en **reaktion**. Därvid utvecklas en hel del värme. Använd därför inte vanligt glas, utan t ex en gammal kastrull.

Ett sista tips

Ju äldre smörsyran är desto mer stinker den, allteftersom den börjar jäsa.

kemiavdelningen

Smörsyra

Ingredienser:

- 2 delar smör
- 1 del saltsyra
- 1 del natronlut

Alla ingredienser till din smörsyra går det utan problem att köpa i vanliga affärer. Saltsyra används vanligen för att rena avlopp. En del konstnärer använder också saltsyra för att etsa i koppar, dvs för att fräta in fördjupningar i kopparplåtar. Saltsyra (koncentration: ca 30%) går att köpa i vanliga färgaffärer. Lut används i papperstillverkning. Lut kan också användas till att betsa lådor, kistor och andra trämöbler. Betsning innebär att träet ytbehandlas på ett sådant sätt att träets ytstruktur förblir synlig. Enklaste sättet att tillverka lut är att köpa en burk kaustiksoda - som används till att rensa avlopp - i en färgaffär (gärna en annan än där du köpte saltsyran!) och sedan hålla ca 100 gr av denna i 1-2 liter vanligt vatten. Smör används vid tillverkningen av smörgåsar och att steka i.

Att observera

Viktigt: använd gummihandskar! Använd bara gammalt porslin. Verktygen och besticken måste du kasta efteråt, om de är gjorda av rostfritt stål.

Framställning

För framställning av ca 1,5 liter smörsyra. Häll i ca 100 g kaustiksoda i 1-2 liter kallt eller ljummet vatten, i en hög behållare. Ha i 5-6 paket smör (vardera 500 g) i luten, som inte får vara het. Koka långsamt upp smöret och natronluten.

Sannolikt måste du flera gånger efterhand hålla på lite vatten, eftersom vattnet i luten förångas. Efter att blandningen småkokat i en stund kan du skrapa av det skum som har bildats. Lägg skummet i ett annat kärl. *Om inget skum har bildats*, då kokar blandningen för lite eller så har vattnet i luten dunstat bort.

Utan ett spår

Fingeravtryck

Vi föds med våra fingeravtryck och kan inte förändra eller ta bort dem. Varje gång du tar i något med dina bara händer, så lämnar du ditt visitkort. Använd alltid handskar och se till att allt du har med dig till aktionsplatsen är rensat från fingeravtryck. Fingeravtryck på metaller, särskilt järn och koppar, försvinner inte om man försöker torka bort dem. Syran i fingersvetten etsar in sig i metallen och kan endast tas bort med en järnfil, sandpapper, stålull eller syra.

Glasspår

Varje gång som glas krossas yr små glaspartiklar åt alla håll. Rent praktiskt kan man utgå ifrån att alla som stått nära en fönsterruta som krossas, är täckta av ett fint lager glasstoff. Glaset sätter sig även under skosulorna. Ända sättet att få bort alla spår efter glas, är att kasta allt du haft på dig. Glasanalyser är emellertid ovanliga och sällan något bindande bevis.

Tänk även på att om du t ex krossar ett fönster med en hammare, så täcks hammaren av ett fint lager av glas.

Skospår

Ett skoavtryck är lika bra för polisen som ett fingeravtryck. Skillnaden är att du kan kasta dina skor. På hårt underlag lämnar skor avtryck och på mjukt underlag gör skor intryck. Det bästa är att använda gamla skor som du kastar efter aktionen. Skor kan också *ta med sig* spår, som olja, bensin, glassplitter och andra gratis upplysningar.

Spår efter verktyg

Verktyg av alla möjliga slag lämnar identifierbara märken efter sig och dessa spår kan bindas till verktyget. Märkena på t ex ett avklippt hänglås kan bindas till bultsaxen som gjorde jobbet. Om du åker fast med en bultsax som har använts vid flera aktioner, kan du bli anklagad för samtliga. Har verktyget t ex använts vid ett inbrott på Forsvarsdepartementet, är det en rättslig katastrof att inneha verktyget.

Du kan fila/slipa ner verktyget och därigenom får det ett nytt 'ansikte'. Det bästa är om man vid alla aktioner tar med sig **allt** man arbetat på

därifrån, t ex tar med sig **alla** klippta hänglås och kastar dom **långt** från aktionsplatsen.

Spår efter handskar

Även fast det är smartast att ha handskar på för att undgå att lämna fingeravtryck, bör man vara medveten om att handskar kan lämna mycket information. Först och främst så fastnar det alltid små bitar av handskarna på allt man vidrör. Vid en textilanalys kan polisen säkra bevis för att dina handskar varit på aktionsplatsen. På plast- och gummihandskar finns dina fingeravtryck på **insidan** och vissa tunna kirurghandskar lämnar avtryck på hårda och/eller blanka ytor. Köp billiga handskar på t ex bensinstationer som du kastar efter aktionen.

Spår efter motorfordon

Låt oss först titta på spår efter däck. Dessa hittar man vanligtvis på mjuk mark och inte på hårt vägunderlag, men de kan finnas i mjuk tjära (asfalt på sommaren), hundskit och liknande. Sådana spår talar ofta om biltyper och oftast passar spåret bara till ett speciellt bildäck, eftersom slitaget sätter sin särprägel. Avståndet mellan däckspåren, visar axelavstånd och hjälper till med att peka ut biltypen.

Om man kolliderar med någonting lämnar man spår av lackfärg efter sig, dessa talar inte bara om bilens färg, utan även bilmärke och oftast också vilken modell. Det är teoretiskt möjligt att få reda på modell, märke, färg, tidigare färger och årsmodell från en liten lackbit. Hastighet och riktning kan de få fram av bromsspår, oljeläckage, vrakdelar och liknande. Eftersom motorfordon är så pass övervakade (register på bilar och ägare, innehavare av körkort mm) har polisen mycket material att arbeta med redan innan en kriminell handling begåtts, något som ger dem god hjälp när det gäller att spåra en bil.

Slutsatsen blir att man aldrig ska använda sin egen bil vid sabotage aktioner. Du kan även bli registrerad av en videokamera på en bensinstation eller av en trafikövervakningskamera. Man får helt enkelt 'låna' någon annans bil. Statistiskt sett stoppar polisen fler röda bilar än bilar med andra färger?

Röst-identifiering

Din röst är som ditt fingeravtryck - unikt. Man kan jämföra två inspelade röster och bevisa ifall det är samma person. Detta är möjligt p g a att varje röst är en kombination av frekvenser som kan analyseras med hjälp av en ljudspektrograf. Att försöka ändra och förvrida rösten, byta dialekt eller tonläge, förändrar **inte** din 'röstutskrift' i någon större grad. Att prata genom tyg har absolut ingen effekt. Om du absolut måste använda din

er. Men har ni bara kollat upp hur området ser ut i förväg ska det inte vara några problem att snabbt försvinna spårlöst.

Färgbomber ger bäst effekt om färgen är *utspädd*. Annars är det svårt att uppnå en schysst spridningseffekt, dvs att färgen sprider ut sig över ett större område när glasburken träffar väggen. Späd färgen med lacknafta eller annan förtunningsvätska, beroende på vilken typ av färg det är. Hur mycket man ska späda är en smaksak, men i regel bör *minst* hälften av färgen vara utspädd.

Färgbomber

Med färg kan man göra mycket - mycket mer än att måla fina tavlor att ställa ut i fina salonger.

Färgäg är en klassiker. Ta ett vanligt ägg och gör ett litet hål i varje ände. Blås ur det ordinarie innehållet. Sätt en tejpbit på ett av hålen. Fyll en spruta med valfri färg. Med hjälp av sprutan fyller du nu det tomma ägget med färg. Sätt en tejpbit på andra hålet och färgägget är färdigt.

Fördelen med färgäg är att man kan kasta dem långt och med relativt god precision. När färgägget träffar sitt mål sprider sig färgen omedelbart över ett stort område.

Använder man *ballonger* istället för ägg får man ett större "färgäg". Ingredienser: stearin (stearinmassa eller gamla ljusstumpar), ballongen och färg. Gör så här: Smält stearinet i ett vattenbad. Blås upp ballongerna i lämplig storlek och doppa dem i stearinet flera gånger så som man gör när man stöper ljus. Doppa ballongerna tills de får ett tjockt, hårt stearin-skikt. Släpp ur luften och dra försiktigt ur ballongen ur skalet. Du har nu ett *stearinäg*. Fyll det färggrant. Täta hålet med stearin eller tejp.

Vill man ha *större färgbomber* kan man fylla glasflaskor, glasburkar eller plastpåsar med färg. Plastpåsar är förstås lite svåra att hantera och man riskerar att själv råka ut för obehagliga överraskningar. Glasburkar är pålitligare. Alla helylleaktivister samlar på sig glasburkar. Det händer ju ofta att man tycker att vissa fasader behöver bättras på.

Antag att Turkiet genomför bombräder i Kurdistan och du vill visa den turkiska regeringen vad du tycker om den. Första tanken är naturligtvis att åka ut till ambassaden och bränna ner skiten. Men kanske ångrar du dig vid närmare eftertanke, utan att helt ge upp projektet. Ett tips är då att fylla några glasburkar med färg och plocka fram sprejburkarna ur skåpet. Sedan tar du kontakt med några kompisar och delger dem idén (inte per telefon). Ni kommer överens om att först spreja er uppfattning på ambassadens vägg och sedan göra fasaden helt prickig genom att kasta färgburkarna. (Alternativet var att slå sönder rutorna på turkiska statens resebyrå och kasta in färgburkarna i den lokalen.) Tänk på att stället förmodligen är bevakat - ABAB bevakar alla ambassader - så ni har inte så mycket tid på

egen röst kan du prova att stoppa munnen full av papper, hålla dig för näsan och bryta på tjeckiska.

Det bästa sättet att ringa in ett meddelande på, är genom att redigera/sampla samman ord, tagna från t ex nyhetsuppläsaren på radionyheter, på samma sätt som utpressningsbrev klipps ihop av tidningsurklipp. Ring bara **aldrig** hemifrån.

Handskrivna texter

Undvik att skriva för hand. Här är några råd ifall du ändå gör det. Skriv blockbokstäver (versaler) med fel hand. Skriv bara på ett papper åt gången, på ett hårt underlag som t ex en glasskiva, för att undvika genomslag. Skriver du t ex något i ett block kan man läsa vad du skrivit om man behandlar papperet under. Tänk på att om du tar ett papper från ett block, kan det redan finnas avtryck av saker du skrivit tidigare på det papperet du tar, som polisen kan ha nytta av för att spåra dig.

Fukta frimärket med vatten. Inga fingeravtryck på brevet, kuvertet eller frimärket. Posta inte brevet på samma gata som du bor på. Var uppmärksam på att minimala spår efter hår och fibrer kan fästa sig på limmet på kuvertet och frimärke, speciellt om du har det i fickan.

Spårhundar

Spårhundar kan följa lukten av dig, men inte längre än 10-12 timmar efteråt, och det under fördelaktiga förhållanden. Vägar som luktar av avgaser, bensin och gummi kamouflerar din lukt. Hundar klarar inte heller av att följa din lukt genom vatten; floder och sjöar. De bästa förhållandena för spårhundar är orörda ängar i fuktigt och kallt väder.

Om du blir förföljd genom en skog av polis med spårhundar, så är det bästa du kan göra att färdas så fort som möjligt och försöka öka avståndet mellan dig och poliserna. Peppar, ammoniak och bensin kan användas för att slå ut spårhundarna. När du ändrar riktning så gör det tvärt minst 90 grader. När du ändrar riktning kan du också gå lite fram och tillbaka på stället, spårbunden kommer då att gå precis som du gjorde och hundföraren kommer tro att hunden förlorat spåret och söker efter ett nytt. Sedan sätter hunden av i en ny riktning, dvs den du gått/sprungit. Hundens kommer naturligtvis alltid att hitta dig, men när detta har hänt 2-3 ggr, kommer hundföraren att börja tvivla på hunden och avbryter förmodligen sökandet.

Pressmeddelande

Sprejning

Att spreja slagord och små meddelanden på husväggar, i gångtunnlar, på reklamaffischer osv är en del av det ständiga arbetet att skapa en offentlighet vid sidan av propagandan i tidningarna, smörjan i teve och skiten på reklampelarna. Det är dessutom ovanligt peppande för de som håller med om det som står skrivet på betongmuren - man ser att man är en del av en rörelse som lever och sparkar.

En sprejburk kan man köpa var som helst och man kan ha med sig den vart man går. När andan faller på tar man upp den ur väskan och förvandlar en vägg eller en reklamaffisch - helt plötsligt uttrycks något helt annat! Sprejningen kan också vara organiserad: man bestämmer en träffpunkt och de som kommer dit delar upp stan mellan sig och ger sig iväg och sprejar.

Det enda man behöver tänka på är att någon håller uppsikt. Torskar man åker man dit för "skadegörelse". Vanliga medborgare brukar inte bry sig. Sprejar du i samband med en aktion bör det ske så spårlöst som möjligt. Det vill säga, skriv med stora bokstäver, med fel hand eller turas om att skriva orden eller bokstäverna. Ett annat bra förslag är att göra i ordning en sprejmall: ta kartongpapper eller något annat styvt material och skär ut bokstäver, på så sätt att om du lägger mallen mot en vägg och sprejar på den - då bildas ett slagord i hålrummen. En sprejmall är också bra om man vill att det ska gå fort och om man vill massproducera sitt meddelande runtom i stan. En sista sak: pekfingret, med vilket du trycker ner ploppen på sprejburken, färgas av den färg du sprejar. Använd därför billiga bomullshandskar, som kan kastas efteråt, eller linda pekfingret med tejp.

Affischering

Affischerar gör man oftast inför en demonstration. Det som behövs, förutom affischer, är en hink, tapetklistor och en bred pensel eller en roller. Affischerar gör man var som helst, men helst där affischerna syns bra och helst inte ovanpå andra ickekommersiella affischer.

Affischer har en tendens att lätt rivas ner, särskilt om de är kontroversiella. Därför bör man affischera noga och inte lämna några flikar att rycka i. Affischerar man väl och papperet är tunt, får affischerna sitta uppe längre. Ännu längre får de sitta om man affischerar högt upp (ta med en pall eller affischera med en långskaftad kvast!).

Att affischera måste inte vara tråkigt. Är man några stycken kan det bli en riktigt trevlig kvällspromenad. Det är synd att nästan all affischering sker just inför demonstrationer. Affischer är ett bra sätt att nå en bredare offentlighet. **Väggtidningar** och affischer som enbart för fram ett budskap utan att mobilisera till ett speciellt tillfälle borde vara ett vanligare inlägg i den politiska praktiken.

Affischeringen kan också utformas som en aktion. Till exempel kan man köpa vattenglas - ja, det heter faktiskt så - på en färgaffär och affischera med vattenglas istället för tapetklistor. Om man sätter upp en affisch på en fönsterruta med vattenglas - gör på samma sätt som vid vanlig affischering - så löser vattenglasen upp en del av ytlaget på fönsterrutan och affischen blir nästan omöjlig att ta bort. SAFs bokhandel vid Stureplan fick en gång påhälsning av vattenglasaffischer, och var efter ett tag tvungna att byta skyltfönstren.

Som allt annat roligt här i livet är också affischering olagligt. Blir man ertappad med en hink tapetklistor i näven kallas det "olaga affischering", plus att man får en böteslapp. Idag är bötesbeloppet ca 200 kr, det vill säga, det är värre att få parkeringsböter.

Som regel bör varje aktion följas av ett pressmeddelande. I pressmeddelandet anger aktionsgruppen vad den gjort och varför. Utan pressmeddelande låter man aktionen tala för sig själv, vilket i vissa fall kan vara helt i sin ordning. Men för att skapa en förståelse för aktionen är det oftast nödvändigt att motivera den i ett pressmeddelande. Pressmeddelandet är aktionsgruppens chans att förklara för andra än sig själva varför man valde just det målet för aktionen, varför man valde just den aktionsformen och i vilket sammanhang aktionen ska ses. Att skriva ett pressmeddelande är också ett sätt för aktionsgruppen att tvinga sig själv att ge svar på dessa frågor, att än en gång tänka igenom varför man utför aktionen.

När man utformar pressmeddelandet bör man först och främst tänka på säkerheten (se avsnittet om pressmeddelanden i kapitlet "undgå fängelse!"). När det gäller själva innehållet är det helt och hållet upp till aktionsgruppen att utforma detta. Så när som på en sak: skriv alltid vad ni gjort, hur aktionen gick till - och *inte* bara "natten mellan den 4:e och 5:e nov *attackerade* vi...". Sedan kan pressmeddelandet vara hur långt som helst, eller hur kort som helst. Pressmeddelandet kan innehålla alla era drömmar, eller all er vrede. Pressmeddelandet kan vara utformat som en saklig artikel, eller som en suggestiv dikt.

Det är inte nödvändigt att verkligen skicka pressmeddelandet till pressen. Är ni övertygade om att de stora tidningarna antingen kommer att nonchalera själva aktionen eller er version av den finns det kanske ingen anledning att kosta på porto. Istället kan man välja att sprida pressmeddelandet på själva aktionsplatsen. Under alla omständigheter ska man skicka ett exemplar till den lokala aktivisttidningen.

Här följer några recept på bra-att-ha saker, plus lite tips och bra-att-veta saker. Det säger sig självt att man inte använder t ex smörsyra urskillningslöst och lättsinnigt. Situationen och sammanhanget bestämmer vilken sabotageteknik eller självförsvarsmetod som ska användas. Absolut viktigast när det gäller sabotageaktioner är vad man vill ha sagt med aktionen - det politiska målet som genomsyrar aktionen, vad vi vill uppnå genom att utföra just den aktionen.

Förhållningssätt till massmedia

Gott och blandat

När vi gör en aktion, demonstration, har ett café eller när vi på annat vis är inblandade i något politiskt kan ibland massmedia komma på tal. Ibland är det vi som vill nå tidningar, radio och TV för att via dessa kanaler nå ut till allmänheten. I andra fall dyker journalister och reportrar mer eller mindre förämnade upp på plats.

Det är viktigt att tänka på vissa saker:

(För enkelhetens skull utgår vi nu från öppna aktioner, alltså aktioner där du inte nödvändigtvis behöver vara anonym och där du på plats utför en handling som åtminstone för tillfället förändrar en situation. Exempelen kan dock även användas vid demos mm.)

- Det är ytterst osäkert att inrikta en aktion på att bara förlita sig till massmedias publicitet.
- Det kan vara väldigt smickrande att bli utvald av en reporter, men **kom ihåg att våra handlingar är kollektiva, så även uttalanden i massmedia.** Även om du tycker att du ska få säga vad just du anser om aktionen, eller du vill tala om vem just du är och hur du känner, så uppfattas inte din röst som om den står bara för dig när allmänheten tar del av vad du sagt. Du är en från aktionen och "blir" aktionen, kanske till och med "anarkisterna" eller varför inte "dagens ungdom". Alltså, även om reportern vill ha ett personligt uttalande uppfattas du som en representant för något. **Du är inte intressant utan aktionen,** så om vi inte talat igenom hur media ska bemötas, var självkritisk om du uttalar dig.
- **Det är inte massmedia som är målet.** Det är innebörden i och utförandet av aktionen som höjer självkänslan för gruppen. En reporter kan ha en dålig dag, hata "vänsterpack", vara rädd för att stöta sig med chefen, eller kanske vilja ha feta rubriker. Det är resultatet du uppnår eller reaktionerna du möter omkring dig som är målet.
- **Det är alltså inte massmedia som bedömer om aktionen var lyckad eller ej.**
- Kort sagt **LITA ALDRIG PÅ MASSMEDIA!**

Eftersom ändå alla är så massmediainriktade både som läsare och aktivisterna och vi i den politiska rörelsen i Sverige har en relativt gynnsam relation med media känns det ändå ofta viktigt att utnyttja tidningar, TV och

radio som medel att sprida ett budskap. I detta sammanhang är det dock minst lika viktigt att använda vår egna media och våra specifika kanaler.

När man vill använda media till att sprida att en händelse skett eller kommer att ske är det viktigt att innan tala igenom vad det är man vill att allmänheten ska veta. Förhoppningsvis är man på det klara med varför man utför aktionen, och vilket budskap man vill sprida. Om man t ex gör en öppen, spektakulär aktion mot en porrbutik är det intressant för allmänheten att veta varför man är emot porrindustrin:

- Ge journalisten fakta om industrin och företaget.
- Påvisa dessa faktas konsekvenser för exempelvis kvinnor, män och djur.
- Tala om varför man inte gillar dessa konsekvenser och,
- på vilket sätt man just för tillfället valt att motarbeta industrin/företaget

Kanske har gruppen utformat ett flygblad där all denna information står, men tro inte att en journalist självmant läser och tar till sig innehållet. Massmedia behöver ett rakt budskap som de inte kan förvanska eller förvränga, och för att fixa det rent organisatoriskt är det bäst att ha en speciell **massmediagrupp** där deltagarna fungerar som språkrör för gruppen och inte är med på grund av sina exhibitionistiska tendenser. Det är vettigt att personerna i massmediagruppen byts ut mellan aktionerna, dels för att undvika ett inre "toppstyre" men också för att utomstående inte skall tro att det är någon eller några som är ledare i gruppen. Det kan vara praktiskt att i **förväg** ha utsett massmediarepresentanterna, så att dessa känner sig mentalt förberedda och är väl införstådda i aktionsgruppens diskussioner och eventuella fakta. För att ännu effektivare hindra att ens budskap luddas till är det bra att klart föra fram en viktig grej man vill ha sagt i intervjun, annars är det lätt att journalisten fäster största avseendet vid någon petitesse som sagts i förbigående. När mediarepresentanterna har gett en muntlig version om vad aktionen handlar om, är det bra att komplettera med flygbladet.

Helst skulle vi ju som sagt var se att vi använde och värderade våra egna tidningar och informationskanaler i första hand och såg till att sprida dessa till mesta möjliga antal människor.

Vid andra tillfällen, som vid lugnare intervjuer kan man kräva att få läsa igenom den färdiga texten innan den trycks, med reservation för ändringar. Ibland går faktiskt journalisten med på detta, och även om hon/han inte går med på alla ändringar har vi haft lite mer att säga till om.

Men även här finns det fallor. Man måste komma ihåg redigerarna på tidningarna. De kan t ex hugga av artikeln till hälften om de anser det nödvändigt. Och det beror på redigerarens inställning vilken hälft som tas med. Det är inte heller journalisten som väljer rubrik eller bilder, så dessa kan snedvrیدا hela innehållet på texten, då rubriker och bilder väljs efter vad som säljer tidningen mest. De här viktiga detaljerna har vi alltså inget inflytande över.

För att få media intresserade av oss kan det vara bra att ringa, skriva eller faxa ett meddelande i förväg, med info om tid, plats och eventuellt syfte för händelsen.

Till sist. Det kan vara intressant att utvärdera artikeln, TV-inslaget eller radiosändningen. Man lär sig alltid något. Vad tog journalisterna med? I vilket sammanhang sattes det? Gick vårt budskap fram? Kan vi göra på något annat sätt nästa gång? Ska vi över huvud taget använda massmedia?

Om journalisten gjort reportaget till våran fördel (så budskapet kommit fram och vi helst framställts i något sånär sympatisk dager), skriv upp hans/hennes namn och kontakta samme reporter vid nästa tillfälle.

Och åter igen. Massmedia är en maktfaktor och en borgerlig institution. Vi ska inte förlita oss på media. Då kan en hel aktion/demonstration/handling stupa. Det är inte reportern på Expressen som bedömer om våra handlingar är bra, utan vi själva.

- En vidare funktion är försöket att *propagandistiskt isolera* politiska rörelser och grupperingar genom nyhetsmonopolet, som utnyttjar kriminaliseringens hävstång. Inte om de politiska motiven utan bara om de så kallade brottslingarnas föregivna bestialitet och brutalitet får det handla. Ett liknande maktmedel är det informationsmonopol som centraliserats till polis och åklagare, samtidigt som det råder nyhetsspärr i hela landet.
- Slutligen har repressionen funktionen att dels binda upp *politiska krafter*; Till exempel genom den långvariga rättsliga process som drabbade antikärnkraftsrörelsen efter ockupationen av byggnadsplatsen i Wackersdorf -85/86; eller genom den ständigt nödvändiga uppmärksamheten gentemot infiltratörer eller den påtvingade hemligheten och slutenheten i det politiska arbetet. Dels att krossa politiska rörelser, i spända och upptrappade situationer, eller göra politiska projekt alltför kostsamma (ett exempel på det är åtalet mot de påstådda återförsäljarna av den kriminaliserade tidningen Radikal).

några aktivister ur anarkistmiljön i Stockholm
LilaSvart Handbok
1992

Mottogs den 17 december från <http://www.menvafan.net/annat/lilas.html>
Utgiven av "några aktivister ur anarkistmiljön i Stockholm", söders höjder
våren 1992. Mottogs först från anonym kamrat men på grund av textjox,
fick textkällan ändras.

sv.theanarchistlibrary.org

Avpolitisering genom kriminalisering

Ett grundläggande mål för statens repression är att möta systemets motståndare med kriminalitetens måttstockar och placera konfrontationen på brottsbekämpningens område. Kriminaliseringen och förföljelsen av det politiska motståndet är ett ständigt återkommande försök till avpolitisering. Ett försök att ta udden av en politisk konfrontation, som t ex i konflikten mellan sociala rörelser mot kärnkraftsprogrammet å ena sidan och statens och kapitalets intresse att genomdriva det å andra sidan. Det vill säga, att kraftigt tona ned den politiska karaktären - och därmed den potentiella politiska sprängkraften - och behandla problemet på ett juridiskt plan. Och där kommer kapitalintresset slutligen att stå som "segrare", eftersom den borgerliga rättsuppfattningen utvecklades för dess skull.

Statens repression såsom försök att avpolitisera motsättningar och konflikter - liksom de rörelser, politiska miljöer och krafter som dessa ger upphov till - är ett medel att förstärka uppfattningen om det avpolitiserade samhället. Dvs, ett slutgiltigt, nöjt och stillsamt tillstånd där konflikter, som ännu uppträder trots "värdegemenskapen" mellan förtryckare och förtryckta, bara behandlas inom ramen för systemets egna spelregler, utan att systemet och dess till grunden liggande kapitalistiska produktionssätt ifrågasätts.

Att genomdriva statens intressen så effektivt som möjligt är i slutändan den avgörande faktorn vad gäller repression.

Men det tillhör också varje politiskt verksam människas erfarenhet att repressionen inte slår till urskillningslöst eller alltid på samma sätt mot en politisk rörelse. Repressionens hårdhet beror exempelvis på hur motståndet bedrivs.

Repressionen är inte alltid likadan

Vilket slags repression det blir, och hur kraftig den blir, kan bero på många omständigheter. Som bestämmande ”politiska grundförutsättningar” för repression kan till exempel följande punkter tas i beaktande:

- Statens tillvägagångssätt är på ett avgörande sätt avhängigt av hur väl den lyckas sälja sina intressen till majoriteten av befolkningen. Det lyckades den med hösten -77 (Stammheim, nedkämpandet av den militanta antikärnkraftsdemonstrationen i Kalkar), då det nödvändiga klimatet för åtgärder som syftade till att krossa gerillan skapades genom kampbegreppet ”terrorism” och de tillhörande medie-kampanjerna. 1972 var 27% av västtyskarna för dödsstraff, 1977 var 72% för dödsstraff för ”terrorister”.
- Mot t ex demonstranterna i Krefeld (som fick upp till 3 års fängelse) kunde man gå särskilt ”extraordinärt” tillväga, dels därför att de autonoma var relativt isolerade (politiskt och även rent praktiskt på demon). Dels för att, i förebyggande syfte, tvinga in massaktionerna, som fredsrörelsen planerade samma höst, i ickevåldsfällan.
- I andra fall avstår man från öppen repression, då det politiska styrkeförhållandet för tillfället inte tillåter det. T ex var det möjligt 1980 att ockupera hus i stor skala - dvs att ifrågasätta privategendomen, deras allra heligaste - utan att husen omedelbart stormades. Ett liknande exempel är Hafenstrasse i Hamburg, där en stormning, med efterföljande repressiva åtgärder, hittills har förhindrats. Dels på grund av yttre tryck (breda allianser och en beredskap att försvara husen som måste tas på allvar), dels på grund av inomparlamentarisk maktkamp.
- Trots det kan emellertid överordnade politiska och ekonomiska intressen bestämma tillvägagångssättet. Flygplatsbygget i Frankfurt

var t ex inte möjligt att genomdriva på ”demokratisk” väg. Men här var USAs och NATOs intressen avgörande, så man bortsåg från svårigheterna att legitimera det hela.

- Hur högt straffet blir beror givetvis på i vilken mån man bekänner sig till eller tar avstånd från en viss aktionsform och dess innehåll. Framför allt gäller det när makthavarna även utåt kan slå mynt av det, som t ex när någon ”utträder” ur gerillan.

Sammanfattningsvis kan man konstatera: Statlig repression är *inte* något som exakt går att förutsäga, i stil med ”när jag gör det och det, får jag så och så mycket om jag torskas”.

Å andra sidan blir det möjligt för oss, genom kännedom om de olika faktorer som bestämmer statens tillvägagångssätt, att någorlunda realistiskt värdera riskerna och bli klara över vad som vi vid tillfälle kan ställas inför.

Vad bör göras?

Efter att vi snackat om repressionens väsen, former och mål, inklusive de faktorer som avgör hur politiken bedrivs med hjälp av repression, återstår för oss frågan: vad bör göras?

Att stoppa huvudet i sanden, som en god medborgare och sluta göra saker därför att "dom är så mycket starkare än vi", det leder till lika lite som den kaxiga, dumdristiga inställningen "kåken? snutar? - skiter väl jag i!".

I det förra fallet upphör vi att kämpa och har därigenom slutgiltigt förlopat. I det senare fallet faller vi antagligen snabbt sönder och samman, när det går hårt åt oss och snuten och rättsväsendet syr in oss och börjar granska oss i sömmarna - då bara ett bottenlöst kaos infinner sig i huvudet och magen.

Vi tycker att den inställningen är i grunden felaktig som säger, att det är meningslöst och inte tjänar något till att aktivt förhålla sig till repression - eftersom den är något i förhållande till oss yttre som inte tillåter självbestämt handlande. Inställningen är felaktig just därför att repression, och det har vi försökt visa, tillsammans med många andra saker *också är* en politisk förutsättning för oss.

Utifrån detta är det viktigt att vi ingående tar uti med vad repression är, dess olika moment, var den börjar och hur den utvecklas. Det är en viktig del av en analys av vår nuvarande politiska situation och konfrontation. Endast därigenom blir repressionen förståelig som ett utvidgat politiskt angrepp från statens sida. Inte just mot den enskilde, som häktats, sitter på den anklagades bänk eller åker in i fängelse, utan mot det motstånd som existerar - och utvecklas.

Om repression inte begrips såsom någonting som uteslutande riktar sig mot enskilda personer, utan såsom någonting som riktar sig mot vårt politiska handlande och den identitet som ligger bakom detta, då är det också klart att bemötandet av repressionen, såväl defensivt som offensivt, inte är en personlig ensak utan berör alla - alla vilkas handlingar och identitet förföljs. Därtill hör att den förföljde inte kan lämnas i sticket; enligt

talesätten: ”Det är en som är åtalad, men det är vi alla som avses” och ”En rörelse är precis så stark som den bryr sig om sina fångar”.

Hur man ska handla är bestämt av den konkreta situationen. Men exempel på solidariskt handlande är:

- *Materiellt understöd* (insamlande av pengar, att skicka brev till den som sitter i fängelse, osv)
- *Offentlighetsarbete* (flygblad, diskussionskvällar, opinionsmöten, demonstrationer, besök under rättegången, osv)
- *Att fortsätta den kamp som kriminaliserats*

ur: *Durch die Wüste* (”genom öknen”) s 4- 10, boken utkom 1989

För er som fortfarande grubblar över frågan ”Vad bör göras?” i dagens historiska situation... följer en liten lista med praktiska idéer.

Slash a tire, raise a fist, raise your voice, raise a child, wear a mask, paint a slogan, paint a dream, honor the martyrs, build a barricade, build a network, claim your history, claim the streets, sing a message, shoot a bullet, sow a seed, set a fire, break a window, break a sweat, rent a safe-house, learn from workers, teach a comrade, mark the time, free a p.o.w. (prisoner of war), steel the files, steel your heart, hound a landlord, feed the homeless, squat a building, join a cell, learn a kata, memorize the code, cut the bars, vault the fence, clear the perimeter, swim the river, disarm the cop, disable a missile, create a diversion, tell a joke, secure a march, walk the picket, pick a lock, bait a trap, spring an ambush, blow a horn, make a plan, plan a back-up, cut the wires, wreck the tracks, lose a tail, find your hopes, raise the stakes, change your name, wipe for prints, test a theory, challenge a dogma, change a diaper, print a leaflet, forge a document, shelter a fugitive, bind a wound, love a friend, hold a lantern, hold your ground, clean your weapon, practice your aim, strike a chord, strike a blow, tell the truth, trick the man, hold a meeting, take a beating, hold your tongue, watch your back, watch the sky, cut a trial, leave no traces, pick a target, launch a rocket, slip the noose, slip the checkpoint, use your ear, tighten the drum, plant a thought, tend the orchard, cherish a tear, commit it to memory, check your ego, study the map, deal with traitors, silence the snitch, start from the scratch, carry your weight, take on some more, fight to love, say it again, cross the line, take us with you, don't look back!

Tim Blunk

I konfrontation med rättsväsendet

Du är gripen

Fråga vilken grund de har för att gripa dig. Be att få namnen på de poliser som griper dig. De är tvungna att vid förfrågan lämna ut sina namn. Låt dig inte provoceras av poliserna.

Inne på polisstationen kommer du att få lämna ifrån dig alla dina ytterkläder och allt löst som du har på dig, därefter placeras du i en cell. När du kommer in på förhöret är du 'tvungen' att uppge namn, personnummer och adress (du kan uppge en poste restante adress). Fråga genast vad du är misstänkt för och be att få namnet på förhöraren. Vägra därefter att delta i förhöret. Om han/hon ändå försöker förhöra dig, så nonchalera svinet och tänk på något annat, eller kräv att genast få tala med din advokat. Känner du inte till någon bra advokat, kan du slå upp en i telefonkatalogen. Du kan även ringa till en vän och be denne att skaffa en advokat åt dig.

Om poliserna vill ta en polaroidbild, ett sk "arbetsfoto" på dig, vägra då att gå med på detta. Kräv att få se en skriftlig framställan från åklagaren om att du ska fotograferas. Ifall poliserna säger att det var en muntlig begäran från åklagaren, så vägrar du fortfarande att bli fotograferad. Det är väldigt svårt att fotografera någon som inte vill bli fotograferad och om de med våld försöker ta en bild, kan du göra grova grimaser.

Skriv inte under något som helst, förutom när du löser in och ut dina saker. När du lämnar in dina saker, så läs noga igenom protokollet att alla dina saker finns med och att de inte försöker lägga till något du inte hade med dig. Ifall det saknas något, när du löser ut dina saker så vägrar du att skriva under. Vägra att lämna polisstationen utan alla dina tillhörigheter.

Om du blivit slagen av poliserna, ska du genast uppsöka en läkare när du släpps ut och få ett läkarintyg på dina skador.

Om polisen försöker *dakta* dig så protesterar mot detta, även om du inte kan förhindra daktningen, utan endast fördröja denna. Dom ska inte få det för lätt. Det finns ingen anledning att resignera inne på snuthäcken, gör motstånd mot allt de hittar på! **Daktning** innebär att de tar fingeravtryck, fotograferar dig från tre vinklar och för in ögonfärg, hårfärg, längd, födelsemärken, ärr och tatueringar i ett spaningsregister. Daktning är inte vanligt, men vägra gå med på att bli daktad utan att få se en skriftligt be-

Just do it!

Alan Hunter utvisades till England den 17 april 1977. Han har inte åtalats för någonting i England. Han förhördes några timmar av engelska polisen när han anlände till Heathrowflygplatsen, men har sedan dess varit på fri fot. Polisen skuggade honom dock efter utvisningen.

Utdrag ur: *Utvisad! terroristlagens tillämpning under terroristaffären april 1977*, utgiven på Förlaget BARRIKADEN.

gäran från åklagaren. När du fått se åklagarens framställan på papper, om de överhuvudtaget har en sådan, fortsätter du att protestera och kräver att de protokollför din protest. Nu hänger det på hur långt du är beredd att gå, precis som med allt annat är det väldigt svårt att ta dina fingeravtryck och fotografera dig, ifall du inte är samarbetsvillig.

Som misstänkt för brott får de hålla dig inlåst i maximalt 12 timmar, därefter måste åklagaren släppa dig eller anhålla dig. Beslutet om att anhålla dig fattar åklagaren helt själv och det kan du inte överklaga. De allra flesta som grips av polis släpps inom 12 timmar, de anhålls alltså aldrig. När de meddelar dig att du är anhållen, bör du börja fundera på att skaffa dig en advokat. Ibland kan man vara anhållen i t ex sex timmar och släpps alltså efter totalt 18 timmar. Om du kallas upp till förhör efter att du blivit anhållen, så ska du kräva att genast få ringa en advokat.

Som anhållen får du enligt internationella regler maximalt sitta inlåst i totalt 24 timmar, men i Sverige som har svårt att hålla sig till internationella regler, kan du få sitta upp till fyra dygn, utan möjlighet att påverka, dvs överklaga anhållan.

När du blivit anhållen är det kanske tid att ta reda på dina rättigheter på häktet. Plitarna har ett maskinskrivet papper med alla dina rättigheter, men du får nog aldrig se detta, om du inte begär att få läsa det.

Häktad

Om åklagaren vill jävlas med dig, så försöker han få dig häktad. Då kommer du inför en häktningsdomstol, där åklagaren lägger fram en argumentation för att du ska häktas i högst 14 dagar. I häktningsförhandlingen behöver du en bra advokat, som kan övertyga rätten om att du omedelbart ska släppas. Antingen friges du omedelbart eller så beslutar rätten att häkta dig i upp till 14 dagar. Ifall rätten beslutar att du ska häktas, kan du överklaga deras beslut.

Den stora diskussionen i samband med häktningsförhandlingar är ifall vi ska ställa upp och prata på deras villkor eller inte. Du har tidigare vägrat delta i polisens alla förhör och sitter nu i en häktningsförhandling, tänker du nu svara på åklagarens frågor? Ska vi ställa upp på spelets regler eller ska vi bara hävda att vi är oskyldiga och sedan inte säga något mer? Det kan kännas lite stressat inför en häktning, men i vilken grad påverkar det **du** säger rätten?

Förbered dig väl inför häktningsförhandlingen och tänk noga igenom hur du ska agera och berätta detta för din advokat, så han/hon inte blir överraskad under förhandlingen.

Så länge åklagaren vill hålla dig häktad och lyckas övertyga rätten, kommer du att häktas om ca var 14:e dag, ända fram till rättegången. Det finns faktiskt fall då folk suttit häktade i några veckor, för att sedan släppas utan någon väntande rättegång, då åklagaren givit upp och lagt ner förundersökningen. Håll ut och delta inte i några förhör.

Kort om hur rättsmaskineriet fungerar:

- När ett brott kommer till polisens kännedom, inleds en förundersökning, oberoende av om polisen har några misstänkta eller ej.
- När förundersökningen är avslutad beslutar åklagaren om åtal ska väckas mot någon misstänkt; i så fall lämnar han/hon in en stämning till tingsrätten, annars läggs åtalet ner i brist på bevis.

En förundersökning:

Poliserna plockade upp föremålen som de hittat i min lägenhet för att jag skulle identifiera dem. De såg ut som om de hittat sofistikerad terroristutrustning när de radade upp en flaska framkallare till en offsetmaskin, delar av en leksakspistol, en gammal klocka, ett antal skruvmejslar och hammare, en elektrisk transformator och teatersmink. Till deras besvikelse förklarade jag att de flesta av föremålen tillhörde en tioårig pojke som använde dem som leksaker.

...

Poliserna fortsatte att fråga ut mig om de föremål de hittat i min lägenhet. En av poliserna berättade för mig att de hittat Tampax i en arresterad flickas lägenhet. De kunde användas istället för stubin till bomber!

Vid tolvtiden meddelades jag att det inte fanns någon cell för mig på polishuset så jag skulle föras till Södertälje polishus istället. Fastkedjad med handbojor vid två polismän och med fyra poliser som eskort fördes jag ner till bilarna och transporterades till Södertälje där vi anlände ungefär klockan två.

...

De visade mig fotografier när jag möter någon i Köpenhamn, när jag anländer till Amsterdam och när jag pratar med två mexikaner i Belgien.

Säpo vill veta allt om de resor runt Europa som jag gjorde i höstas. Men jag vill inte svara på deras frågor.

...

Så fortsätter förhöret. Säpo försöker framkalla bilden av en internationell sammansvärjning.

Sedan läser mannen upp den rapport som de skickat till regeringen om mig. Den börjar med en beskrivning av min bakgrund. Att jag vistades i Tyskland 1973 och att jag, när jag kom till Sverige blev mycket engagerad i flyktingarbete. Att jag hade arbetat med flyktingrådet och har kontakter med många latinamerikaner. Att jag antogs sympatisera med Baader-Meinhof.

I rapporten står också att jag har kontakt med Norbert Kröcher som Säpo påstår är medlem i 2:a juni rörelsen. Säpo påstår sig ha bevis för att jag var inblandad i planerna på att kidnappa Anna-Greta Lejon. Mina fingeravtryck har hittats på en whiskyflaska, en ölburk och ett fotografi av en bank, inne i fotolabbet på Katarina Bangata. Dessutom har mina fingeravtryck återfunnits på den s k terroristbibeln som fanns i lägenheten i Rinkeby. Och slutligen att jag var god vän till Armando Carrillo som Säpo påstår är en extremt farlig terrorist.

På de grunderna utvisades jag ur Sverige.”

Alan Hunter om gripandet och tiden i häkte

”Det var klockan sex på morgonen polisen grep mig. De omringade mig och två poliser höll fast mina armar medan de andra kände efter att jag inte hade några vapen gömda i jeansen. Poliserna förde in mig i sovrummet där de tvingade mig att sitta på sängen. Två av dem riktade hela tiden sina pistoler mot mig.

...

Försedd med handbojor och bevakad av fyra poliser med dragna pistoler fördes jag ner till polisbilarna på gatan.

...

Med halsbrytande hastighet kördes jag till polishuset.

...

Under de följande tre timmarna utsattes jag för en intensiv utfrågning om mina förehavanden i Sverige. Han ställde en mängd frågor om människor jag lärt känna sedan jag kom till Sverige - mest var han intresserad av Armando Carrillo.

...

De frågade ut mig om fyrtio eller femtio personer som de påstod att jag haft kontakt med. De var alla de som anhållits och ett antal svenska anarkister. Jag vägrade att svara på några frågor om dessa personer.

De ville också veta vilka som arbetar i Stockholms Flyktingråd. Vem var ledare för flyktingrådet? Vilka utländska organisationer hade vi kontakt med? Var vi maoister? Var fick vi våra pengar ifrån? Planerade vi att bilda en internationell terroristorganisation? Varför koncentrerade vi oss på att hjälpa internationellt kända terrorister att komma till Sverige? Än en gång sa jag att jag inte ville svara på deras frågor.

Halv elva kom de poliser tillbaka som stannat kvar i min lägenhet. De hade med sig en påse full med föremål som de beslagtagit. Nu fick jag veta att jag var misstänkt för att planera sabotage. Och att jag nu var under arrest.

Husrannsakan

Husrannsakan använder polisen sig av för att tränga sig in i andras bostäder. En husrannsakan kräver att du behärskar dig. Att chockera dig är polistaktik. Undvik panik och försök så gott det går att ta dig samman. Det bästa är om din lägenhet alltid är förberedd på en möjlig husrannsakan, dvs ha ingenting liggande som kan binda dig till brott.

Det första du ska göra när du öppnat dörren är att *kräva* att få se *ett skrivet dokument* med ett åklagar- eller domstolsbeslut om husrannsakan. Läs dokumentet ordentligt och kolla noga syftet med besöket. Polisen får egentligen inte gå omkring och snoka hur som helst, utan måste följa det som står i förordnandet. Privata papper såsom brev, telegram osv får de aldrig undersöka eller öppna.

Ifall de säger att de inte har något dokument, så kräv genast att få se deras legitimationer. Därefter försöker du vägra dem tillträde till din lägenhet, men du bör veta att ibland får polisen göra intrång i din lägenhet på egen hand, då för att "eftersöka den som ska gripas, anhållas eller häktas eller hämtas till förhör eller till inställelse till rätten eller att verkställa beslag å föremål, som å färsk gärning följts eller spårats".

Som lägenhetsinnehavare har du naturligtvis rätt att stanna kvar i lägenheten, du har även rätt att tillkalla ett vittne av husrannsakan, förslagsvis en nära vän och granne. Du kan även ringa en advokat. Polisen är skyldig att föra protokoll och noggrant ange de beslag som sker. Du ska alltid begära ett särskilt *bevis* över husrannsakan, som ska innehålla de uppgifter som står i protokollet.

Ifall lägenheten blivit ödelagd eller om de lämnat ett fullständigt kaos efter sig, så fotografera röran och eventuella skador.

Ifall någon från ditt hushåll/kollektiv grips i ett sådant sammanhang, att man kan förvänta en husrannsakan, städa i så fall hennes/hans rum. Så att poliserna inte ska snubbla omkring bland askkoppar och personliga anteckningar.

KOMMUNIKÉ

Stockholms Flyktingråd känner stark vrede och bestörtning över de nya utvisningarna.

VI ANKLAGAR den föregående regeringen för att ha infört en lag som bara har sin motsvarighet i diktaturländer och som är ett hån mot de principer som sägs råda i en rättsstat.

VI ANKLAGAR den nuvarande regeringen för att med stöd av denna lag ha begått ett justitiemord utan rättegång, utan bevis, utan någon annan domare än hemliga polisen.

VI ANKLAGAR SÄPO för att ha ställt till med en show, ett grymt och brutalt spektakel ute i Trollbäcken för att skapa ett sken av att det där gömde sig farliga terrorister.

VI ANKLAGAR massmedia för att till en början reservationslöst ha svalt den show som SÄPO ställt till med och för att med grymma sensations-skriverier och stor fabuleringsförmåga ha gjort oskyldiga människor till brottslingar.

Stockholm den 16:e april 1977

Stockholms Flyktingråd

vergrepp, anklagelser om omotiverad klappjakt på utlänningar från personer som aldrig tagit klar ställning mot terrorismen”.

Rättegång

När du döms för en politisk aktion, gäller det att understryka att det är en politisk rättegång och att straffet är politiskt, dvs döms du till fängelse så är du en politisk fånge. Rättssystemet behandlar dig naturligtvis som en vanlig kriminell, Sverige har inga politiska fångar ur deras synvinkel. T ex så döms du inte för husockupation, vilket är en politisk handling, utan för olaga intrång, vilket är en kriminell handling. Den politiska biten i en rättegång får man själv stå för.

Det är en fördel ifall man känner till en bra advokat, för många advokater är dåliga. Om du inte talar om för polisen (vid förhör) eller meddelar tingsrätten att du vill ha en speciell advokat, så utser dom en advokat åt dig och de advokater som rätten delar ut brukar vara dåliga.

Du kan gå till rättegång utan advokat, du har faktiskt bara rätt till advokat ifall du riskerar minst sex månaders fängelse. Dvs det du är misstänkt för måste i alla fall teoretiskt kunna ge dig sex månaders fängelse. Maxstraffet för våld mot tjänsteman är t ex sex månader, alltså har du rätt till advokat, fast det är nästan aldrig någon som döms till maxstraffet för en paragraf. Riskerar du kortare straff än sex månader får du betala advokaten själv, ifall du vill ha någon.

Politisk rättegång: Ifall du bekänner dig till den aktion som du står misstänkt för, så är det bara att berätta varför du gjorde aktionen och neka till att det skulle vara ett brott. En annan bra strategi är att anklaga motparten istället för att försvara sig och därigenom försöker du vända på rättegången. Du kan även prova att ställa upp andra lagar mot anklagelsen, som t ex lagen om nödvärn.

Ifall du är oskyldig, men sympatiserar med aktionen, kan du hävda och kanske bevisa din oskuld, samtidigt som du försvarar handlingen och förklarar den politiska bakgrunden. Du står t ex anklagad för att ha bränt ner Bofors huvudkontor, i rättegången nekar du till aktionen, samtidigt som du förklarar vilka svin Bofors är och uttrycker din sympati med antimilitaristerna.

En rättegångsstruktur ser ut enligt följande:

- **Yrkande:** åklagaren lägger fram sin anklagelse och de anklagade förnekar eller erkänner brott.
- **Gärningsbeskrivning:** åklagaren redogör för polisens version av brottet.
- **Bevisning:** utfrågning av anklagade och vittnen.
- **Slutplädering:** åklagaren och advokaten säger sina slutgiltiga ord om ansvar och påföljd (dom). Alla anklagade har rätt att prata här och bör kanske lägga huvuddelen av sitt tal här.
- Efter alla pläderingar frågas alla anklagade om yrke och inkomst. Domen meddelas vanligen 14 dagar senare.

POLIS TVINGAD SLÄPPA TYST CYKLIST

I en timme försökte åklagaren få en gripen cyklist utan lyse på velocipeden att öppna munnen. Men icke. Till slut gav han upp och den tiggande mannen släpptes. Utan böter, utan åtal.

För åklagaren återstår dock kruset att finna mannens adress för att delge honom åtalsunderlåtelsen.

Ja, så kan det gå om man håller tyst med sitt namn inför polis och åklagare i Lund. Händelsen inträffade för några dagar sedan. Mannen kom cyklande utan ljus på Brunnsgatan, när han siktades av polis, som stoppade honom för att ge honom en böteslapp.

Men mannen vägrade öppna mun och hade inga ID-handlingar på sig. Med lagens rätt beslöt då polismännen att föra honom till station för identifiering.

FICK BÄRAS

Men inte heller det gick så lätt. Mannen höll nämligen inte bara tyst. Han vägrade flytta på sig också. Alltså fick han bäras in i bilen. Och från bilen in på station. Där övertog jourhavande åklagare ärendet.

Men förgäves.

och hade skrivit ner planer på att kidnappa henne i en låda. Han hade t o m snickrat ihop lådan, den dåren. Saken var den att Kröcher umgicks i anarkistkretsar i Stockholm. Planerna på att kidnappa Anna-Greta Lejon fanns dock bara i Kröchers skalle, men han gillade att sitta på krogen och prata om sin plan. Säpo fick nys om Kröcher och hans planer och nappade genast på *internationell terrorism*. Det blev mycket ohälsosamt att känna Kröcher eller prata med honom, men även många som aldrig hade känt Kröcher och inte tillhörde anarkistkretsarna drogs in i *affären*.

Stockholms Flyktingråd drabbades hårt av terroristaffären, de var ett av säpos hatobjekt. Flyktingrådet var en radikal organisation som hjälpte flyktingar, men upplöstes p g a den hårda repressionen i samband med affären. Alan Hunter, en av de utvisade, var en av de drivande personerna i Stockholms Flyktingråd.

Säpo sa efter ingripandet att man känt till planerna länge och i detalj kartlagt alla de misstänkta. Men faktum är att Pia, en av de tre dömda svenskarna för den *”planerade kidnappningen”*, släpptes första dagen och greps senare igen, och att Hanna, också en av de tre, greps först fem dagar efter de andra. Säpo hade ej känt till hennes existens.

Av alla de gripna kom endast 16 till rättegång, varav 14 fälldes för brott. Av dessa 14 var det endast tre personer som dömdes för medverkan i *”terroristaffären”*, eller för *”förberedelse till människorov”*. De övriga 11 fälldes för innehav eller överlåtelse av explosiv vara, snatteri, stöld, bilstöld, rån, häleri, förberedelse till allmänfarlig ödeläggelse, försök till allmänfarlig ödeläggelse och underlåtenhet att avslöja grov skadegörelse.

Anledningen till att de andra 11 överhuvudtaget dömdes för dessa brott var att nästan alla pratade i förhören. Folk satte dit sig själva och sina vänner på löpande band. Säpo förhörde de som satt häktade sex timmar per dag, veckor i sträck. Inte konstigt att förundersökningen blev 4000 sidor tjock.

Den huvudsakliga bevisningen i rättegången för att det var en *terroristaffär*, var Kröchers anteckningar + lådan och det faktum att han blev utvisad. Hade han varit oskyldig skulle han aldrig ha utvisats. Kröcher kom själv att dömas i Västtyskland, för att svenskarna hade dömts och då kunde ju inte han vara oskyldig.

Vänsterns agerande i samband med affären var milt sagt bedrövligt. Alla tidningar i Sverige utom Brand tog totalt avstånd ifrån de inblandade *terroristerna*. Stefan Lindgren skrev t ex i den kommunistiska tidningen Gnistan: *”Vänstern stödjer polisen i det svåra arbetet att gripa och straffa terroristerna”*, samt *”Det har höjts röster mot polisen för påstådda rättsö-*

Tyvänn finns det inte så mycket skrivet om denna 'märkliga' affär. Här följer en kort redogörelse.

Den 30 mars 1977 kl 23 går kodordet *Ebba Grön* över polisradion, fem "för uppgiften väl utvalda" säpopoliser med dragna pistoler griper "den internationellt efterlyste västtyske terroristen" Norbert Kröcher på Katari-navägen strax ovanför Södermalmstorg. Operationen var inledd. Några timmar senare tidigt på morgonen den 1 april gjorde polisen husrannsakingar (läs: stormade in med k-pistar) i 37 hem i Stockholm och Uppsala. I Trollbäcken gör polisen "det största vapenbeslaget i svensk historia". Några veckor senare visade det sig att vapenbeslaget i Trollbäcken bestod av en *brödkniv*. Den svenska terroristaffären var född.

Några timmar senare säger statsministern Torbjörn Fälldin till Svenska Dagbladet: "Det är ett antal människor som gripits, så det är ingen tvekan om att de är terrorister. Identifieringen av dem återstår".

Allt som allt plockades ca 90 personer in till Säpo på Kronoberg; av dessa kom sex att utvisas från Sverige, utan rättegång, stämplade som terrorister. Tre dagar efter gripandena utvisades Norbert Kröcher och Manfred Adomeit till Västtyskland, där de kom att dömas enligt den västtyska terroristlagen till 11,5 respektive 6 års fängelse, för medlemskap i en svensk terroristgrupp! Manfred Adomeit nämns på ett enda ställe i den 4000 sidor tjocka utredningen: "någon gång i september 1976 kom också den tyske medborgaren Manfred A in i bilden". Två veckor senare utvisades mexikanerna Tomas Okusono Martinez och Armando Gonzales Carrillo, samt chiliskan Maria Fuentes Correa till Kuba! Alan Hunter till England och den 5 maj utvisades Maroufidou till Grekland. Även Alan Hunter nämns på ett ställe i utredningen: "Mot slutet av sommaren kom en betydelsefull person in i bilden, engelsmannen Alan H".

Hela affären var fullständigt rättsvidrig, folk satt anhållna i 18 dagar innan häktningsförhandlingarna inleddes och åklagaren PG Näss, som befordrades till säpochef efter rättegången, använde sig av ett *kronvittne*, något som inte existerar enligt svensk lag. Flera personer satt anhållna och häktade i flera veckor på total isolering, men släpptes sedan och blev aldrig åtalade.

Substansen i affären var följande; 1975 ockuperades västtyska ambassaden i Stockholm av *Kommando Holger Meins (RAF)*. Ambassaden sprängdes och en av terroristerna som var allvarligt skadad sattes på flyget till Västtyskland utan att få läkarvård och dog. Hans Holmér, Olof Palme och Anna-Greta Lejon var den ansvariga trojkan för ambassadockupantens död. Kröcher utsåg Anna-Greta Lejon till personligt ansvarig för mordet

Efter en timme hade denne fått nog av den ensidiga kommunkationen och släppte mannen. Men inte heller då ville mannen röra på sig för egen maskin utan polis fick tillkallas för att också bära ut honom.

Sedan dess är han som uppslukad av jorden. Därför vet bara han själv om han i själva verket är dövtum.

- Men det hade ju varit fullständigt orimligt att anhålla och häkta honom för en så harmlös förseelse, kommenterar chefsåklagare Olle Hagberg.

- Straffet måste ju stå i något sånär rimlig relation till brottet.

SY IN DEM

Var går då gränsen för harmlösheten?

- Det får man bedöma från fall till fall. Men 150 kronor i böter är inget man normalt berövar folk friheten för.

Han vill dock inte råda andra att följa mannens exempel.

- Bryter det ut en tunghäfteepidemi efter det här får vi väl sy in dem för en natt. Det tror jag tar död på det viruset.

För dem som undrar, upplyses också om att ingen behöver bära ID-kort på sig, om man inte vill. Men då riskerar man att föras till polisstation för identifiering, om polisen tvivlar på ens uppgifter.

- Att hamna på polisstation tycker ju inte alla är så festligt, säger Hagberg.

Att vägra röra sig på polismans order är inte heller något brott. Står man bara still eller ligger ner utan att gå till våldsamheter är man på rätt sida om lagen. Sedan får väl den enskilde polismannen avgöra om han vill bära personen.

(Ur DN 1989)

Förhör

Kröcheraffären

Det är inga grundkurser i eller analyser av polisapparaten och rättsväsendet som gör förräderi omöjligt. Det är verkliga solidariska och kollektiva livssammanhang som utesluter sådana förhållningssätt.

Vi bör akta oss för vänstermyten om (övervaknings-)statens totala makt - en stat som har greppet om allt. Ett mycket effektivare sätt att få grepp om våra strukturer är att - förmedlat över statens makt - göra oss åtkomliga för utpressning genom en konfrontation med de många små livslögnerna och de individuella lösningarna i smyg. En konfrontation som vi alltför ofta undviker att ta med varandra, och som vi sedan inte kan hantera. Så visste till exempel snuten mer om det motsägelsefulla i en del av de häktades konkreta livssituation än många av de som umgåtts med dom i flera år. Just det som vi höll undgängt för varandra vände snuten mot oss: våra ouppklarade förhållanden till varandra, det nästan helt individualiserade problemet med pengar, rädslan för att visa sig svag, den bristande förmågan att ta hand om varandra i våra sammanhang och åtskillnaden mellan privat och politiskt. Det bästa skyddet av våra sammanhang är ingen studiecirkel i teknisk bevisning och observationsteknik, utan utvecklandet av livssammanhang i vilka politik och vardag, ömsesidigt förtroende och kompetens, lust och uthållighet, trygghet och risker kan gå in i varandra, istället för att falla isär.

Vi måste sluta att jämra oss över repressionen: den som vill leva och kämpa i "odjurets hjärta" kan inte i efterhand bete sig som om han/hon bara ville leka med en huskatt. Vi kan inte skoningslöst teckna konturerna av övervakningsstaten och sedan dröja kvar i en förlamande upprördhet när den verkligen visar sig som sådan.

Vi vill alltså inte ha någon sympati utav medlidande. Vi vill inte ha någon solidaritet med "offren" för den statliga repressionen. Dela inte upp eran solidaritet i skyldiga och oskyldiga. Låt måttstocken för eran solidaritet med de tillfångatagna och oss vara hur allvarligt vi alla menar det med vår kamp för ett samhälle fritt från herravälde.

Ur: *Texte zur Aussageverweigerung*, s 164 - 167

Det första förhöraren vill ha reda på är namn, personnummer och adress, detta är det enda du är 'skyldig' att uppge (man kan vägra allt!). Efter detta har du rätt att tiga, som misstänkt har man **alltid** rätt att tiga. Du har även rätt att kräva att **din** advokat närvarar eller att få tala med honom.

DET FÖRSTA DU SKA GÖRA ÄR ATT FRÅGA VAD DU ÄR ANKLAGAD FÖR. NÄR DU FÅTT REDA PÅ DET, DEKLARERAR DU ATT DU INTE HAR FÖR AVSIKT ATT DELTA I FÖRHÖRET, DVS ATT DU INTE TÄNKER SVARA PÅ NÅGRA FRÅGOR.

Det är under polisens förhör som åklagaren får sin viktigaste bevisning, över 50% av dem som döms vid rättegångar, döms nästan enbart på sina egna utsagor. Polisen har för det mesta inga bindande bevis, därför gäller det från deras sida att knäcka folk och få dom att erkänna i förhören.

DET ÄR I FÖRHÖRET DU KAN FÄLLA BÅDE DIG SJÄLV OCH DINA VÄNNER

Förhörarna har lite olika tekniker för att få folk att prata, en del är vänliga och bjuder på cigg, andra är otrevliga och aggressiva, ibland är dom två stycken, men huvudsaken är att du aldrig glömmer att förhöraren är din fiende, att han/hon får betalt för att sätta dit dig.

Det dummaste misstag man kan begå är att tro att man är smartare än förhöraren, de är utbildade i förhörsteknik och har ofta flera års yrkeserfarenhet i att förhöra folk. Det smartaste man kan göra är att tiga som muren.

Kan man medverka i förhör?

Man ska **aldrig** medverka i ett förhör om man inte är **absolut** säker på att det man säger är den historia man tänker hålla fast vid ända fram till en eventuell rättegång. Man har rätt att ljuga under polisförhör, men om polisen lyckas bevisa att man ljuger eller om man senare tar tillbaka något man sagt, då sjunker ens trovärdighet och då hade det varit bättre om man inget sagt. Man ska **aldrig** någonsin prata om några andra personer än en själv. Medverkar man i förhöret så är det ens eget val och det ska inte drabba några andra, för då kanske man sätter dit ens vänner.

Om du är misstänkt för något allvarligt och de lägger ned tid på fallet, så kommer polisen att göra allt de kan för att knäcka din historia.

Om man inte sagt något i förhören har man all tid i världen att förbereda vad man ska säga i rättegången och man är inte bunden av något idiotiskt som slunkit ur en i ett stressat förhör.

Om man känner sig osäker och inte riktigt vet vad man kan säga och inte säga, så ska man naturligtvis inte säga ett ord innan man pratat med sina vänner och en bra advokat.

Om du inte gör en 'öppen' aktion, så neka i alla situationer, vilka påståenden polisen än vräker ur sig. Det finns exempel på när folk i princip gripits på bar gärning, men ändå nekat och utredningarna har lagts ner i brist på bevis.

Har du någon gång hört att ifall man erkänner ett brott så skulle man få en lindrigare dom?

Verkligheten är snarare tvärtom, ifall man tittar på vad folk rent konkret döms till. Vill man få en lindrigare dom så skall man neka till brott.

Som misstänkt har du enligt lagen alltid rätt att tåga, du har även rätt till advokatsamtal, rätt att få tal del av förundersökningen och rätt till ett s k förhörsvittne (advokaten eller någon annan). Du har naturligtvis också rätt att få tala med din advokat, innan du överhuvudtaget yttrar dig. Problemet är bara att många advokater är dåliga och inte går att lita på, det gäller att känna till en bra advokat. Men oftast behöver du ingen advokat innan de försöker häkta dig.

ligheten har några få av oss förrätt mer än varje köpt infiltratör. Så var priset för alla som fick sina beslut om häktning upphävda av domaren, att göra uttalanden om egna och/eller andras handlingar (helst men inte nödvändigtvis straffbara handlingar). Friheten - som emellertid snabbt kunde återkallas - bestod alltså i att leverera sig själv eller andra till slaktbänken. En del gick till och med så långt att de offrade sina bästa vänner som bytesobjekt för den egna "friheten". Hur förnedrande är det inte att vi i det här avseendet skulle kunna lära mycket av de härskande: skandalen kan vara hur stor som helst, svineriet hur ofattbart som helst och ropet efter drastiska åtgärder hur högt som helst - vapenhandlarna, (skrivbords-)mördarna och mutkolvarna under den tyska flaggan håller ihop. Då det blir riktigt hett om öronen är de beredda att göra ett "bondeoffer" - ett symboliskt offer som avlänkar uppmärksamheten från de verkliga sammanhangen. Rakt i motsats till oss: en del av oss prisgav det mest elementära och existentiella, det som är grundvalen för varje form av motstånd: våra livssammanhang.

Det var inte avlyssningen av telefonsamtal som chockade oss, utan det som föregivet erfarna militanta aktivister hade berättat i telefon. Det var inte förhörsmetoderna som överraskade oss, utan det faktum att en del av oss snackat längre med en snut än med någon av de närmaste vännerna. Inte utsagorna ensamma bidrog till förräderiet, utan också det förgäves sökandet efter sammanhang i vilka han/hon kunde diskutera det inträffade. Inte det falska klandret fick en del att byta ståndpunkt, utan också det gemensamma förtroendet, som inte heller förut fanns där.

Vi måste ständigt sätta oss in i och diskutera kriminal- och säkerhetspolisens metoder, de tekniska möjligheterna och den senaste utvecklingen, det är ingen fråga om det. Men det räcker helt enkelt inte att sitta och kasta olika former av kunskap i ansiktet på varandra, istället för att omsätta denna i vardagliga, praktiska konsekvenser. Det som hotade att knäcka startbahn rörelsen var alltså vare sig en infiltratör i perfekt förklädnad, en riktmikrofon eller en buggad lokal. Det som dom fick reda på därigenom var förhållandevis lite. Vad som verkligen slog hårt mot oss var ett *tillgjort* militant beteende, som gav sken av yttersta diskretion, för att hävda sig socialt; en antydningarnas livshållning, som satte sig i en närhet till händelserna (en närhet som han/hon egentligen inte hade); missbruket av det nödvändiga konspirativa beteendet så att "alla" skulle få klart för sig att något var på gång. Ett tillgjort militant beteende som *simulerade* militant beslutsamhet, för att sätta bilder av den egna hårdheten och farligheten i omlopp.

Många av oss avgränsade sig inte bara - arrogansfullt - från de före detta militanta aktivisterna själva, utan även från deras historia och erfarenheter.

Hur ofta har inte också vi, utförligt och länge, beskrivit det statliga våldets olika mekanismer. Men hur illa vuxna var vi inte dessa, när vi faktiskt konfronterades med dem. Hur många av oss och er visade inte öppet sin illmariga glädje när kraftledningsstolparna föll och schaktmaskinerna brann. Till skillnad från hur få det är som idag är beredda att omsätta sin sympati i praktisk solidaritet. Hur många av oss har inte sett på och känt sig tillhöriga och hur få står just nu kvar, istället för att springa härifrån. Om det är något vi kan lära av andra rörelser så är det detta: ”Den som duckar idag, drar in huvudet, lämnar de tillfångatagna i sticket, han/hon upprepar inte bara den radikala vänsterns nederlag i den ”tyska hösten” - han/hon förstör i själva verket varje radikal samhällsutopis trovärdighet!”

Vad berodde det på att det hessiska inrikesministeriet i Frankfurt redan 22/12-87 triumfatoriskt kunde konstatera: ”En betydande del av den regionala autonoma politiska miljön i Rhen/Main-området, vilken genom sin militans på ett avgörande sätt präglade händelserna runt Startbahn West, är numera antingen häktad eller föremål för förundersökning. Den är åtminstone temporärt oskadliggjord och kommer i eget intresse att undvika en konfrontation med polisen.” Var det verkligen polisens och säkerhetstjänstens utomordentliga, ”intima kännedom om den politiska miljön” och det framstående undersökningsarbetet utfört av *Sonderkommission Strom* (en undersökningskommission tillsatt för att utreda de hundratals ersonågade eller sprängda kraftledningsstolparna i regionen, ö a) som tvingade anklagade, häktade och vittnen att göra uttalanden om sig själva (sätta dit sig själva), att göra uttalanden om andra (sätta dit andra), ända till förräderiets gräns? Var det de raffinerade förhörsmetoderna som framtvingade ”bekännelser” ur enskilda av oss?

Vi vill och måste förstöra en legend - legenden om en polisapparat som visste allt, inför vilken inget mer fanns att hemlighålla. Efter den 2/11-87 har vi inte fallit offer för en övermäktig övervakningsstat, utan framför allt för vår egen militanta självöverskattning och arrogans. Vi utgav oss för att ha dragit en klar skiljelinje i vårt tänkande och handlande mellan oss och staten, mellan oss och snuten, mellan våra militanta aktioner och säkerhetspolisens aktioner. I verkligheten hade vi dragit denna existentiella skiljelinje endast i huvudet - verbalradikalt. Vi utgav oss för att sätta livssammanhang som bars upp av solidaritet, kollektivt och gemensamt ansvar, mot detta samhälle av köpsläende, egoism och konkurrens. I verk-

Av princip anser vi att man aldrig ska medverka i polisförhör. Vi ska inte ställa upp på deras system. Om polisen har 40 misstänkta och 38 i förhör ’bevisar’ sin oskuld, så är det bara två kvar. Äkta solidaritet är att inte säga ett ljud, när man själv är helt oskyldig. Dessutom, varför ska vi bevisa vår oskuld? Det är väl upp till dem att bevisa motsatsen! Våga säga nej!

Registrering

Förhör kan handla om helt andra saker än att sätta dit dig eller dina vänner för ett brott. Det finns många exempel från Sverige och andra länder som visar att polisen använder förhör till att kartlägga rörelsen, de plockar in ett antal människor till förhör och officiellt är man misstänkt för något, men deras huvudintresse riktas mot dig som person, andra inom rörelsen osv. Du ska t ex aldrig diskutera politik, moral eller berätta om dig själv under förhör, detta använder polisen till att sammanställa en bild av hur du är som person. Du kanske opponerar dig med argumentet: - Jag står väl för mina åsikter! Visst ska du stå för dina åsikter, men det finns ingen anledning att göra det inför polisen, och om du känner ett otroligt behov av att berätta dina åsikter, så kan du spara det till rättegången, eller ännu bättre till ett demonstrationstal.

Du har all laglig rätt på din sida att vägra att delta i förhör, om polisen hotar med att de kommer att häkta dig ifall du inte deltar i förhöret, så ska du ta det för vad det är - skitsnack. Om du utsätts för hot, så be omedelbart om den polisens namn.

Vid husockupationen av Kindstugatan i Stockholm 1988 skrev polisen systematiskt av alla adress- och telefonböcker som folk hade på sig när de greps.

Om allt det här har det redan sagts och skrivits mycket, på åtskilliga diskussionskvällar och i flera tidningar. Men knappt någon ställer sig frågan varför vi inte på något sätt kan handskas med all denna kunskap i vår politiska praxis. Varför vi som kaninen stirrar på ormen, i förvisningen om att inte heller vi kan undkomma den. Besvärjer inte en del av oss ormens farlighet för att rättfärdiga den egna hjälplösheten inför sig själv och andra? Beter sig inte en del av oss som om de överallt hade sett ormens ansikte, bara av rädsla för att en gång verkligen möta det? Vad har vi för nytta av all kunskap om den dödliga verkan av ett ormbett om vi inte kan utveckla ett motgift?

Vi vill inte konfrontera er med nya ingående kunskaper eller språkanalyser. Vi vill inte locka fram fruktan och kvalen inför den orwelliska staten, för att mot slutet - för det mesta utan att säga det - försäkra oss om den gemensamma vanmakten.

Vi i startbahn-rörelsen har tvingats uppleva nog med hjälplöshet och vanmakt de senaste månaderna. Vårt behov av vanmakt är täckt!

Vad vi vill försöka är att göra sökandet efter svar och konsekvenser begripligt för er. Med förhoppningen att vi och ni ska lära av felen, istället för att upprepa dem om och om igen i varje rörelse.

För många av oss har repressionen mot startbahn-rörelsen antagit en ny dimension efter 2/11-87. Den överraskade många och vi var inte tillsammans förberedda på den. Och ändå var denna repression inget nytt. Att driva igenom hotade maktintressen med det mått av våld som krävs, det är och har alltid varit statens svar.

Antikärnkraftsrörelsen stötte på de gränser som drogs upp av det statliga våldet när den inte bara radikalt ifrågasatte kärnkraftsprogrammet, utan även praktiskt försökte förhindra det. Husockupantrörelserna på 70- och 80-talen konfronterades med hela repressionsapparaten när de inte bara ifrågasatte äganderätten, utan även gav praktiska svar genom att okupera hus som stod tomma.

Då, precis som nu, drog sig större delen av de en gång så aktiva tillbaka; så allvarligt hade dom ju inte menat det. Men till skillnad från idag lyckades några enstaka militanta aktivister omvandla sitt ”nederlagsmedvetande” till bekväma stolar i parlamenten - vilket vi förhoppningsvis besparas.

Ytterligare något har vi gemensamt med dessa rörelser: nämligen hur svårt det verkar vara att inte bara beklaga repressionen, utan sätta något kännbart emot den. Lika lite som rörelserna på 60- och 70-talen hade lärt av kommunistjakten på 50-talet eller krossandet av arbetarkampen på 40-talet, lika lite lyckades vi lära oss av felen som 70-talsrörelserna begick.

Den 2 november 1987 skjuts två snutar i Frankfurt. (Vem som sköt är än idag helt oklart, även om en ”mördare” har dömts.) Skotten kom att markera slutpunkten på ett tioårigt motstånd mot utbyggnaden av en landningsbana. Beslutet att bygga landningsbanan drevs igenom trots ett kompakt folkligt missnöje. NATOs strategiska intressen vägde tyngre. Men det folkliga missnöjet ledde till en bred social rörelse mot bygget. När de ”demokratiska” möjligheterna att stoppa bygget var uttömda smalnade emellertid rörelsen (*startbahn rörelsen*) och den blev allt militantare, allteftersom bygget fortskred.

Med början den 2 november 1987 sköljer en formlig repressionsvåg över Frankfurt. En mängd människor häktas och en mängd lägenheter genomsökts. De häktade konfronteras med mordmisstankarna. Detta följs av ett närmast panikartat avståndstagande. Folk skyndar att avsolidarisera sig, dvs att dra undan sin solidaritet. ”De som har gjort det här har jag ingenting att göra med”, resonerar många. Kretsen av människor som tar ansvar för den politiska rörelse som är utsatt för repressionen - och tar avstånd från själva handlingen, dödsskjutningarna - krymper. I polisförhören sitter många och berättar om sig själva och, ännu värre, om andra. Andra är inlåsta i flera månader utan att säga ett ljud. Men tillräckligt många snackar, med polisens ögon sett. Flera åtal konstrueras enbart utifrån vad folk har sagt under polisförhören.

Här följer översättningen av en text skriven några månader efter 2/11-87. Den redogör för några av erfarenheterna från dessa besvikelseernas månader. Den bakomliggande frågeställningen är: Alla vet att man inte snackar i ett polisförhör - varför snackade ändå så många? Eller allmänna: Vi har den självförståelsen att ”vi” står för någonting annat än det omgivande samhället (våra ”revolutionära” ideal står mot de vassa armbågarnas ideologi som säger ”sköt dig själv och skit i andra”), men när det kom till kritan var det, för åtskilliga, bara ord.

Texten refererar också till erfarenheterna från tyska hösten -77. Då visade staten var skåpet skulle stå och många ”revolutionärer” kurade ihop sig runt omkring det och utelämnade andra åt repressionens iskalla vindar.

Kamrater i Stockholm 1977 kan också berätta om liknande erfarenheter i samband med den s k Kröcheraffären. Situationen i Sverige är med andra ord knappast kvalitativt annorlunda.

Texten inleder med att berätta om (den tyska) säkerhetspolisens tekniker att samla information och att övervaka. Även de sinnrika juridiska verktygen att krossa motstånd namnges. Nu till texten själv:

Förhørsdebatt

Vi måste diskutera vårt förhållande till staten och rättsväsendet, ska vi ställa upp på systemet och samarbeta? Svaret är väl nästan självklart - Nej!

Men det verkar vara nästan enbart ett teoretiskt nej, när folk väl grips och förhörs, så deltar förvånansvärt många i förhören och samarbetar därigenom i större eller mindre grad med polis och rättsväsendet.

Att folk deltar i förhör och därigenom samarbetar, hör nog mycket ihop med att många, när de väl sitter i förhör, känner sig rädda, osäkra, ensamma och utelämnade. Man vill kanske ”ge ett bra intryck” och ”låtsas” samarbeta för att ställa sig själv i en bättre dager, men detta är ett jävligt lågt, dumt och framförallt osolidariskt handlande.

Därför måste vi föra en diskussion, lokalt i våra grupper, om hur vi agerar i förhör och enas om en gemensam strategi, när man konfronteras med polis och rättsväsende.

Vi propagerar för principiell vägran att delta i alla former av förhör. Inget samarbete överhuvudtaget med stat och myndigheter, det handlar om civil olydnad.

Att vägra delta i förhör är ett grundläggande sätt att förhålla sig till rättssystemet på. Vi accepterar inte deras system och vi deltar inte på deras villkor.

Man kan se det som ett enkelt sätt att sabotera polisens arbete, dom samlar, registrerar och sorterar information, men så får dom ingen, utan dom får ett finger istället.

I Århus var fem personer misstänkta för en aktion, när de kallades till förhör gick alla tillsammans till polisstationen och krävde att få bli förhörda tillsammans. Polisen accepterade detta och väl inne på förhöret vägrade dom kollektivt att uttala sig. Detta är ett bra exempel på hur man kan hitta kollektiva lösningar och agera tillsammans, på våra villkor.

Förräderi!?

I några länder i Europa har det de senaste åren förts en viss förräderi-debatt i samband med förhör.

Det första som konstaterats är väl att det är farligt och icke önskvärt att få en stämning i rörelsen, där folk till höger och vänster stämplas som förrädare.

Och det andra är att man inte kan ställa samma krav på nya aktivister som för första gången sitter i ett polisförhör, som på erfarna aktivister.

Men det har ställts en del intressanta frågeställningar som t ex:

- Finns det överhuvudtaget något sådant som förräderi?
- Är det förräderi att delta i förhör och därigenom i viss mån samarbeta med myndigheterna?
- Hur mycket kan man säga om en vän i ett polisförhör, utan att förråda den personen?
- Hur mycket kan man berätta om rörelsen utan att förråda den?

Yttre angrepp och inre sammanhållning